

ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΚΟΣΜΑ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ

ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ
ΓΛΩΣΣΗΣ

Δ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΜΑΔΕΥΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΑΘΗΝΑΙ 1974

19278

C.2

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ
ΤΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΔΩΡΕΑΝ

ΑΝΑΤΙΘΩΤΙΚΟΝ
ΤΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΛΩΡΕΝ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΚΕΙΜΕΝΟΝ

1.

Regīna rosas amat. — Agricōla silvam et umbram silvārum amat. — Femina agricōlae (δτκ.) cenam parat. — Agricōla femīnam laudat. — Agricōlas Graeciae industria ornat. — Filiae agricolārum mensam corōnis¹ ornant. — Femīnae deam Vestam adōrant et aram deae rosis¹ ornant. — Bestiae in² silvis habitant. — Aquīlae bestias silvārum captant; aquīlae etiam³ gallinis (δτκ.) insidias parant.

2.

Dum¹ spiro, spero.—Quid² paras, filia³? « Paro cenam agricōlis (δτκ.) ».—Patriam amāmus, dum¹ spirāmus; incōlae Graeciae patriam amant.—Nautae³, quid² apportātis? « Divitias patriae (δτκ.) apportāmus ».—Quid² ex⁴ fenestrā casae spectātis, puellae³? « Exspectāmus aviam ».

3.

Minerva, dea sapientiae, Attīcam amābat. — Incōlae Attīcae sapientiam amābant et deam Minervam adorābant. — Poētae deam Minervam laudābant; femīnae et puellae aras deae corōnis¹ ornābant.—Incōlae Spar-

tae ante² pugnam comam corōnis¹ ornābant et Musis (δτκ.) sacrificābant. — Diu³ in⁴ silvā ambulabāmus et bestias silvae spectabāmus. — Quid⁵ heri⁶ in⁴ casā parābas, femīna⁷? « Cenam parābam nautis (δτκ.) ». — Nautae⁷, quid⁵ apportabātis? « Divitias incōlis (δτκ.) insulārum apportabāmus ».

4. Ἰταλία καὶ Ρώμη.

Italia est¹ terra Eurōpae.—Italia habet² insūlas.—Sicilia est insūla Italiae.—In³ orā Siciliae est Aetna.—Aetnam ornant silvae.—Incōlae Italiae sunt⁴ agricōlae, incōlae insulārum et orārum Italiae sunt nautae.—Italia est patria poētārum.—Incōlae Italiae amābant et laudābant poētas.—Italiae (δτκ.) poētae gloriam parant.—In³ Italiā est Roma.—Vias Romae statuae ornant.—In³ viis Romae erant⁵ arae et statuae deārum.—Aras deārum filiae incolārum Romae corōnis⁶ ornābant.—Roma erat⁷ schola litterārum et doctrīnae.—Victoriae Romae (δτκ.) sunt⁴ causa gloriae.

5. Οἱ θεοὶ τῶν Ρωμαίων.

Romāni multos deos adorābant; in¹ numēro deōrum Neptūnus et Bacchus et Mercurius et Aesculapius erant². —Neptūnus, filius Saturni, dōmīnus aquārum erat³. —Neptūno nautae tauros et equos immolābant.—Bacchus erat deus vini et uvārum, Mercurius (erat) deus mercatūrae et eloquentiae.—Arae Mercurii erant² in viis, quod⁴ Mercurius nuntius erat³ deōrum et vias monstrābat.—Deus medicīnae erat Aesculapius; Aesculapium adorābant Romāni in templis et in lucis et ornābant aras Aesculapii multis herbis⁵ et corōnis⁵ et rosis⁵.

6. Τὰ ὄπλα τῶν Ρωμαίων. — Τὸ στρατόπεδον αὐτῶν.

Romāni, popūlus bellicōsus, armis¹ et telis¹ pugnābant. Arma Romanōrum erant galea, scutum, lorica; tela erant pilum, gladius, sagittae. Gladii Romanōrum non² erant longi; pila erant longa.—Romani in bellis cotidie³ castra collocābant et vallo¹ fossāque⁴ firmābant. Valla alta (erant) et fossae latae erant. In castris Romāni erant tuti.

7. Ἡ Δῆλος.

Delus clara et Graecis (δελ.) cara erat, quamquam¹ erat parva. Nam² Graeci Delum patriam filii et filiae Latōnae appellābant. Filius Latōnae erat Apollo³, filia Latōnae erat Diāna. Filio Latōnae laurus cara erat; Delus plena erat laurōrum. Quoniam⁴ Apollo deus poētārum erat, etiām⁵ poētae laurum amābant et lauro⁶ comam ornābant. Diāna erat dea silvārum et sagittis⁶ bestias silvae necābat. In insūlā Delo clarum templum erat. Incōlae Athenārum quotannis⁷ in⁸ insūlam Delum navigābant et in templo filium Latōnae adorābant.

8. Ὁ Ρωμύλος.

a) Romūlus et Remus Romam aedificavērunt.—Romūlus Remum necāvit, quod¹ Remus muros novi oppīdi vituperavērat.—Quamquam² Romūlus Remum necavērat, tamen³ fortūna Romūlo (δελ.) secunda erat; nam⁴ multos popūlos bello⁵ armisque⁶ superāvit et terram finitīmam occupāvit et oppīda expugnāvit.—Numērus feminārum in novo oppīdo parvus erat. — Itaque⁷ Romūlus Romānis (δελ.) femīnas dolo⁵ parāvit.—

Sabīnos enim⁸ et Sabīnas et filias Sabinōrum, popūli finitīmi, ad⁹ ludos publicos invitāvit, et inter¹⁰ ludos Romāni filias Sabinōrum raptavērunt. — Quoniam¹¹ Romāni Sabīnas raptavērunt, Sabīni contra¹² Romānos bellum¹³ paravērunt¹³.—Sed¹⁴ filiae Sabinōrum discordiam populōrum placavērunt et amicitiam inter¹⁰ popūlos conciliavērunt.

b) Cur¹ Remum necavisti, Romūle? «Remum necāvi, quod² muros novi oppīdi vituperavērat».— Quomōdo³ femīnas popūlo (δτκ.) paravistis, Romāni? «Sabīnos et Sabīnas et filias Sabinōrum ad ludos invitāvimus et inter ludos filias raptavīmus».— Cur¹ Sabīnas raptavistis, Romāni, quamquam⁴ popūlum finitīmum ad ludos publicos invitaverātis? «Sabīnas raptavīmus, quod² femīnae non⁵ erant in novo oppīdo ».

9. Ὁ Ἀννίβας ἐνθαρρύνει τοὺς στρατιώτας τοῦ πρὸ τῆς ἐν Ζάμα μάχης.

Hannībal¹ ante² pugnam anīmos Poenōrum his³ verbis³ inflammāvit:

« Quoniam⁴ patria in magno pericūlo est, vos⁵ convocāvi. Nisi⁶ fortīter⁷ pugnabītis, Romāni popūlos Afrīcae superābunt et campos vicosque⁸ patriae vastābunt. Popūlus Romānus nunc⁹ multis terris¹⁰ impērat. Sed non imperābit etiam Afrīcae, si¹¹ fortīter pugnabītis et patriam ex¹² pericūlo liberabītis. Ego¹³ post¹⁴ pugnam impavīdos laudābo et donābo, ignāvovs vituperābo et castigābo. Pugnāte igītur¹⁵ fortīter, Poeni, et pro¹⁶ arā locoque dimicāte! Liberāte patriam ex¹² pericūlo! Si¹¹ patriam ex¹² pericūlo liberaverītis, gloriam vobis¹⁷ parābītis. Si Romānos auxilio¹⁸ deōrum superaverīmus et

fugaverimus, in aris hostias immolabimus et deos celebrabimus ».

10. Οἱ ἀρχαῖοι Λατῖνοι.

a) Latium terra Italiae erat, inter¹ Etruriam et Campaniam sita². Prisci incolae Latii erant Latini, agricolae industrii. Habitabant in amplis et frugiferis campis sedulaque³ industriam agros arabant. In pascuis multa habebant⁴ armenta. Itaque⁵ copia frumentorum et armentorum divitiae Latinorum erant. Nam aurum et argentum ignorabant. Domicilia erant parva et lignea, sed apud⁶ domicilia horti pomiferi erant.

b) Pii et probi viri erant prisci incolae Latii, et poetae Romani justum animum priscorum Latinorum laudaverunt. Liberi¹ culpa¹ malitiaque¹ habebant² sedulam et tranquillam vitam atque³ in singulis pagis deis pulchra templa aedificabant. In aris deorum et dearum sacra dona et crebras hostias sacrificabant. Dominus deorum Latinis Janus erat; inter deas Dianae summa⁴ erat gloria et potentia.

11. Ὁ Πάτροκλος.

a) Graeci decem¹ annos² cum³ Trojanis bellabant. Cunctos Graecos Achilles⁴, cunctos Trojanos Hector⁵ gloria⁶ belli superavit. Achilles amicus Patrocli erat. Quod⁷ Agamemnon⁸, summus Graecorum, amicum Patrocli verbis⁹ et facto⁹ violaverat, Achilles copias suas¹⁰ ex proelio revocaverat et a¹¹ copiis¹¹ ceterorum Graecorum separaverat¹¹. Itaque Hector Graecos fugavit et in¹² castra impulsavit.

b) Tum¹ Patroclus amico: « Oro te² » inquit³ « ut⁴

proelium renōves atque Trojānos propulses et fuges, ne⁵ Hector castra nostra expugnet et navigia cremet ». Tum¹ Achilles: « Cum⁶ Agamemnon » inquit³ « me⁷ verbis et facto violavērit, copias meas ex proelio revocāvi et a cetēris copiis Graecōrum separāvi. Cum⁶ juravērim, lacrimae Graecōrum me non placābunt. Sed honestum pulchrumque est misēros amīcos ex belli pericūlo servāre. Itāque tu⁸ ad⁹ pugnam festīna proeliumque renōva! Deos orēmus¹⁰, ut⁴ Graecis victoriam parent. Sed oro te², ut⁴ copias ex proelio revoces, si¹¹ Trojānos fugavēris. Satis¹² est castra Graecōrum ab¹³ adversariis liberavisse et copias Trojanōrum fugavisse. Trojam non expugnābis ».

c) Sed Patrōclus, cum¹ Trojānos ex castris propulsavisset et fugavisset, copias suas incitāvit, ut² oppīdum Trojam expugnārent. Hector, Priāmi filius, cum³ Patrōclum spectāret, advolāvit et hastā⁴ suā⁴ virum incautum necāvit. Hector Patrōclum non⁵ necavisset⁵, si⁶ Patrōclus copias ex proelio revocavisset⁶. Utīnam⁷, Patrōcle, amīco obtemperavisses⁷ et proelium in campo vitavisses!

12. Ὁ Κιχιννᾶτος.

Cum¹ vita rustīca antīquos Romānos valde² delectāret, multi viri in agris habitābant, ut³ auxilio⁴ servōrum agros arārent.

Etiam Cincinnātus, vir multis⁵ victoriis⁵ clarus, in villā suā habitābat et agros arābat. Aliquando⁶ nuntii Romanōrum ex oppīdo ad Cincinnātum festinavērunt et virum belli perītum oravērunt, ut³ patriam ex belli pericūlo liberāret. Nuntii nuntiavērunt: « Aequi co-

pias nostras pugnā⁷ superavērunt et Romam oppugnant. Desperarēmus⁸, nisi⁹ abs¹⁰ te auxilium exspectarēmus ». Cincinnātus nuntiis obtemperāvit et ad oppidum festināvit, ut³ cum¹¹ adversariis bellāret. Cum¹² Aequos fugavisset, Cincinnāto satis erat patriam liberavisse; ad aratrum et ad tauros suos remigrāvit, ut³ cum¹³ servis suis denū¹⁴ agros arāret.

13. Οἱ Ρωμαῖοι.

Patria Romanōrum fuit Italia. — Romāni semper¹ bellicōsi fuērunt.—Utīnam² semper etiam humāni et justī fuissent! — Etiam alii³ popūli Italiae bellicōsi erant, sed Romāni cunctos audaciā⁴ superavērunt. — Magna erat audacia et constantia Romanōrum. — Jam⁵ puēros arma delectābant; pilis⁶ et gladiis⁶ pugnābant. — Viris magnum gaudium erat in castris esse et cum⁷ adversariis dimicāre. — Gloriā⁸ belli clari fuērunt Scipio⁹, Marius, Sulla, Pompejus, Caesar¹⁰.—Si bellum non erat, Romāni agros arābant et sedūli agricōlae erant. — Etiam littēras Romāni amavērunt. — Ex numēro poētārum Vergilium, Horatium, Ovidium nomināmus. — Inter¹¹ viros doctos¹² eloquentiā⁸ clarus fuit Cicēro¹³.

14. Ζεὺς καὶ ἄνθρωποι.

Juppīter¹ incōlas terrae aliquando² interrōgat: « Estisne³ contenti⁴ fortūnā vestrā? ». Sed nec⁵ nauta nec⁵ agricōla neque⁵ reliqui incōlae terrae fortūnā suā contenti erant. « Mea vita » inquit⁶ agricōla (injucunda est, cum⁷ plena sit molestiārum; utīnam⁸ pro⁹ agricōlā nauta essem! Si nauta ero, navigābo in longinquam terram et comparābo magnas divitias). « Mea vita » in-

quit nauta «semper est misēra, cum⁷ nunquam¹⁰ navigaverim sine¹¹ pericūlis; utīnam⁸ pro nautā essem agricōla! Si agricōla ero, apud¹² meos libēros semper ero vitaque mea erit tuta a¹³ ventis et undis». Tum¹⁴ deus: «Eritis contenti fortunā vestrā. Sed si semel¹⁵ benignus fuēro, postea¹⁶ non ero. Tu, nauta, esto agricōla: tu, agricōla, esto nauta». Unus¹⁷ antea¹⁸ fuerat nauta, nunc¹⁹ erat agricōla; alter¹⁷ antea fuerat agricōla, nunc erat nauta. Sed paulo²⁰ post²⁰ et nauta et agricōla clamant: «Utīnam contenti fuissēmus fortunā nostrā! Beāti fuīmus olim²¹, nunc sumus misēri. Sed jure²² sumus misēri, cum⁷ fortunā bonā non contenti fuerīmus ».

15. Οἱ ἀρχαῖοι Γερμανοί.

Germania, Germanōrum patria, olim terra aspēra fuit cum¹ multis fluviis, magnis silvis, latis agris et campis. Oppīda antīquis Germānis deerant; in vicis aut² in agris habitābant aut² intra³ silvas domicilia collocaverant. Aedificia lignea et plerumque⁴ parva erant; ornamentum aedificiis deerat.

Et viri et femīnae magnā figurā⁵ erant; oculi erant caerulei, capilli rutīli. Viris jucundum erat proeliis⁶ et bellis⁶ interesse⁶, quod⁷ gloriae cupidī erant et pericūla amābant. Honestum erat multos adversarios necavisse. Multum⁸ etiam in silvis erant, ut⁹ ursos, lupos, apros aliasque¹⁰ bestias necārent; saepe¹¹ a domiciliis abērant et cum populis finitīmis bellābant. Viri, qui¹² audaciā¹³ clari et belli perīti erant, copiis praeerant¹⁴; in proelio amīcis¹⁵ adērant¹⁵. Viros, qui¹² bello non interērant, cuncti ignāvos vocābant.

16. Ὁ στρατὸς τῶν Ρωμαίων.

Exercitus Romānus semper fortiter pugnābat; sed saepe superātus et fugātus est; non superātus esset¹, si² viri belli perīti exercitui praeuissent. — Romāni collocābant equitātum plerumque³ in cornibus exercitūs; ad⁴ Cannas, ubi⁵ Romāni a⁶ Poenis superāti et fugāti sunt, equitātus Romānus in dextro cornu, equitātus sociōrum in sinistro cornu collocātus erat. Equitatu Poenōrum Maharbal⁷ praeerat, peditatu Hannibal. — Etiam ad⁴ lacum Trasimēnum exercitus Romānus a⁶ Poenis superātus et fugātus est. Post⁸ pugnam in oppido Romanōrum magnus erat luctus; constantia autem⁹ senātūs Romāni mira fuit.—Nisi¹⁰ equi strepītu¹¹ armōrum perturbāti essent, Romāni impētum equitātūs Helvetiōrum sustentavissent¹². Etiam currus¹³ exercituum Britannōrum exercitibus Romānis saepe periculōsi fuērunt. — Constantia magistratum Romanōrum et audacia virōrum impavidōrum saepe exercitūs Romānos ab¹⁴ interītu servāvit. Aliquando¹⁵ exercitus Romānus in magno pericūlo erat. Sed P.¹⁶ Decius Mus¹⁷, qui¹⁸ cum aliis magistratibus exercitui praeerat, exercitum ex pericūlo liberāvit. Itaque et ab⁶ exercitu et a⁶ senātu laudātus est, quod¹⁹ exercitum ab¹⁴ interītu servāvit.

17. Ἐπιδρομὴ τῶν Γάλλων. — Κάμιλλος.

Cum¹ Camillus exsilio² multātus esset, Roma rebus adversis³ multos annos⁴ vexāta est. Galli enim in planiem Galliae Cisalpīnae⁵ intravērant. Viri et specie⁶ magnā et magno anīmo⁶ erant, sed sine⁷ disciplīnā pugnā-

bant. Jam oppīda Etruscōrum occupavērant. Etrusci in re dubiā fidem Romanōrum frustra imploravērunt.

Ad⁸ Alliam—non procul⁹ a Romā—totum fere¹⁰ diem in acie dimicātum est¹¹. Romāni fugāti sunt. Solum¹² Capitolium, ubi praesidium erat, servātum est. Species Romae erat misēra, dies fuit ater: res publicā¹³ Romāna in summo pericūlo erat. Spes auxilii parva erat. Tandem¹⁴ fortunā rei publicae Romānae¹⁵ secunda fuit. Camillus enim ex exsilio revocātus patriam ex perniciē servāvit.

18. Κίμβροι καὶ Τεύτονες.

a) Cimbri et Teutōni popūli Germaniae erant. Olim¹ agri Germaniae fecundi non erant. Cum² numērus incolārum magnus esset, Cimbri et Teutōni cum³ cunctis rebus suis ex patriā emigravērunt et in Galliā nova domicilia occupavērunt. Gallia Cisalpīna erat provincia rei publicae Romānae. Advēnae erant viri novā specie et mirā acie⁴ oculōrum et saevo vultu⁴ et magnā audaciā⁴; nullam⁵ rem magis⁶ amābant quam⁷ proelia et pericūla. Equitātus Cimbris et Teutōnis deerat; peditātū⁸ pugnābant. Exercitibus viri bellicōsi et valīdi praeerant. Adventu⁹ Germanōrum non modo¹⁰ incolīs Galliae, sed etiam¹⁰ senatui et magistratibus Romānis magnus metus parātus est; perniciēs rei publicae adesse videbātur¹¹.

b) Postquam¹ Romāni multis² proeliis² ab³ exercitu Germanōrum superāti sunt, Marius, vir rei bellīcae⁴ perītus, exercitui Romāno praefuit et rem publicam Romānam ab⁵ interītu servāvit. A³ Mario exercitui Teutonōrum in Galliā, deinde⁶ copiis Cimbrōrum in Italiā per-

nicies parāta est. Res publīca Romāna et magistrātūs⁷ Romāni magno metu⁸ liberāti sunt. Post⁹ victorias gaudium popūli Romāni permagnum erat; copiae Marii post⁹ redītum a³ senātu multis rebus pretiōsis¹⁰ donātae sunt; Marius ipse¹¹ pater¹² patriae appellātus est.

Reliquiae superāti exercītūs Cimbrōrum et Teutonōrum in Germaniam remigravērunt.

19. Κασσάνδρας μαντεία.

« Stultum est, Trojāni, sperāre, quamdiu¹ Helēna rapta² habitat intra³ muros nostros. Quoties⁴ jam ego rogāvi, ut⁵ imperio divīno obtemperarētis. Sed semper frustra⁶ orabamīni, semper mea verba repudiabantur. Utinam⁷ vestra consilia mutantur! Utinam meis verbis obtemperētis! Frustra immolātis hic⁸ deis. Frustra tam⁹ pugnabātur⁹. Frustra pugnātur¹⁰ pro¹¹ puēris et femīnis. Frustra necabuntur multi Trojāni ante¹² muros. Jam provideo¹³ incendium oppīdi et interītum incolārum Trojae. Jam video¹⁴ copias adversariōrum ante¹² muros. Utinam¹⁵ nunquam¹⁶ nostrum oppīdum expugnaretur! Sed expugnabitur, incolae necabuntur, frustra femīnae lacrimābunt et obsecrābunt adversarios ne¹⁷ necentur, ne¹⁷ priventur carā vitā¹⁸ ».

20. Ὁ Ἄσκληπιός.

Roma olim molestā pestilentīā¹ vastabātur. In rebus adversis² oracūlum interrogātur. «Aesculapius» inquit sacra dei ministra «deus medicōrum est. Si³ inimīco anīmo⁴ adversus⁵ Romānos erit, nullis remediis¹ morbus levabitur; si amīco anīmo⁴ erit, ex pericūlo Romāni servabuntur. Si⁶ Aesculapius auxilium suum op-

p̄ido vestro negāret⁶, alios deos frustra implorarētis⁷. Sed Aesculapius auxilium suum non negābit, si imperio divīno obtemperabitis. Praeclārum templum dei est in opp̄ido Epidauro. Inde⁸ deus navigio⁹ in insūlam¹⁰ vestram Tiberīnam¹⁰ apportētur¹¹; ibi¹² deo sacrificia parentur¹¹. Postrēmo¹³ templum Aesculapii in insulā aedificētur¹¹).—Praeter¹⁴ templum in insulā Tiberīnā situm¹⁵ Aesculapio alia templa erant aut¹⁶ in lucis aut¹⁶ ad¹⁷ aquas. Aegri in templum portabantur, ibi a¹⁸ deo sanabantur. Gallus, nuntius diēi, Aesculapio immolabātur.

21. Ὁ Δούρειος ἵππος.

Graeci paene¹ decem annos² frustra Trojam oppugnābant. Tandem³ Ulixes⁴, rex⁵ Ithācae, qui⁶ propter prudentiam suam Minervae valde placēbat, Graecos convocāvit et incitāvit, ut⁷ dolum adhiberent. «Popūlo⁸ Trojanōrum armis⁹ non nocēmus» inquit; «dolum adhibeamus¹⁰! Itaque consilio meo parēte! Magnum equum ligneum aedificabimus et alvum equi viris¹¹ armātis¹¹ complebimus et in navigiis nostris apud¹² propinquam insulam Tenēdum exitum rei expectabimus. Utinam consilium meum vobis¹³ placeat!» Cum¹⁴ consilium viri callīdi Graecis placēret, equum ligneum auxilio Minervae aedificavērunt et viris strenuis complevērunt; deinde¹⁵ ad¹⁶ insulam Tenēdum navigavērunt et in orā latēbant.

22. Θάνατος τοῦ Λαοκόοντος.

Equus ligneus non diu latuit, sed Trojānis mirum aspectum praebuit et initio¹ cunctos perterruit. Multis viris multisque femīnis placuit ex opp̄ido in campum festinare, ut² equum spectārent. Alii³ effigiem equi timē-

bant et silēbant, alii³ suos admonēbant, ut² simulacrum in oppīdo collocārent. Tum⁴ Laocoon⁵, minister deōrum. cum⁶ filiis advolāvit et Trojānos admonuit, ut² equum delērent. « Timeo » inquit « ne⁷ patriae nostrae⁸ ab⁹ equo Graecōrum pericūlum immineat. Verbis meis fidem habēte: equus deis nostris displīcet. De¹⁰ patriā nostrā bene¹⁰ merebītis¹⁰, si equum delebītis. Sed si equum conservaverītis, dolebītis, et multae feminae interītum virōrum et filiōrum deflēbunt ». Sed Laocoon frustra Trojānos a¹¹ consilio deterrēre studuit et jussu¹² Minervae cum⁶ filiis suis morsibus¹³ hydrārum necātus est.

23. Γάϊος Μούκιος Σκαιόλας.

a) Cum¹ Porsenna, rex² Clusii, Romam oppugnāret, Romāni valde terrīti sunt, et magistrātūs timēbant, ne³ oppīdum expugnarētur et delerētur. Tum C⁴. Mucius Scaevōla bene de patriā suā meruit. A⁵ Scaevōla enim⁶ et (ab⁵) amīcis Scaevōlae consilium⁷ habītum est⁷, quomōdo⁸ Porsenna consilio⁹ prohibēri et Roma impētū Porsennae liberāri posset¹⁰. In consilio adulescentūlis placuit. « Unus¹¹ ex nobis¹² in castra adversariōrum intret¹³ et Porsennam necet¹³! Tantā audaciā¹⁴ adversarii bello¹⁵ deterebuntur¹⁵ ». Metu¹⁴ poenae et supplicii a¹⁶ consilio suo non deterrītus¹⁶ Mucius in castra adversariōrum intrāvit et virum pretiōsis vestimentis¹⁷ ornātum necāvit. Non autem Porsennam, sed scribam Porsennae necāverat.

b) Tum Porsenna colloquium cum¹ Mucio habuit. In colloquio Mucius magnā audaciā² fuit. A Porsennā interrogātur, quis³ esset; Mucius: « Romānus » inquit « sum; C. Mucius nomīnor. Te⁴ necāre in anīmo habui⁵; falsā specie⁶ deceptus⁷ scribam necāvi. Doleo, quod⁸ frustra scri-

ba necātus est; tu⁹ ab aliis necabēris. Nam cruciātus et supplicium a Romānis non timentur, si patriam liberāre in anīmo habent». Pericūlo⁶ terrītus et irā⁶ inflammātus rex¹⁰ imperāvit, ut¹¹ tormenta apportarentur et Mucius vexarētur. Mucius autem «Cruciātu⁶» inquit «non terrear» et dextram in flammam arae injēcit¹² et cremāvit. Tantā audaciā¹³ Mucii Porsenna a bello Romanōrum deterrītus est.

24. Ὁ Ἀννίβας.

Hannībal, filius Hamilcāris, jam¹ juvēnis exercitui Carthaginiensium praefuit et cum² Romānis diu³ bellāvit. Magna est gloria belli Hannibālis; primus⁴ erat peditum et primus equitum; Hannibālem sui milītes et cives amābant, Romāni et socii Romanōrum timēbant. Copiis Romanōrum consūles praecerant. Unus⁵ ex consulibus Scipio erat. Hannībal, cum⁶ a Scipiōne superātus esset, iram civium et odium hostium vitāvit et in aliēnas terras migrāvit; postrēmo⁷ hospes Prusiae, regis Bithyniae, erat. Sed Romāni etiam senem timēbant et delēre studēbant. Propterea⁸ Hannībal venēno⁹ se ipse necāvit¹⁰.

25. Ὁ Ρωμαϊκὸς θρίαμβος.

Juppīter, frater Neptūni, summus¹ deus Romanōrum, a Romānis pater deōrum hominumque appellabātur. In monte Capitolīno oppīdi Romanōrum Juppīter praeclārum templum habēbat. Imperatōres Romāni, qui² triumphābant, cum³ militibus ad⁴ templum summi dei comēbant. Ad currum triumphatōris equi albi alligāti erant. Ante⁵ currum reges hostium superatōrum⁶, catēnis⁷

onerāti, pedībus⁸ migrābant, post⁹ currum triumphantis filii (migrābant); tum¹⁰ totus¹¹ exercītus apparēbat: pedītes et equītes erant. Et imperātor et milītes a civībus laeto clamōre¹² salutabantur. Imperātor in templo summi dei sacrificābat; milītes frumento et vino et pecuniā donabantur; reges et duces populōrum superatōrum⁶ necabantur.

26. Οἱ Γράκχοι.

Ti¹. Gracchus et C². Gracchus fratres erant. Mater Gracchōrum erat Cornelia, filia Scipiōnis Africāni, mulier magnā dignitatē³. Gracchi tribūni⁴ plebis erant. Magno amōre⁵ patriae et libertātis, magnā fortitudīne⁵, magnā auctoritatē⁵ apud⁶ plebem eminēbant. Ut⁷ miseram condiciōnem plebis levārent, novas leges rogavērunt⁸. Sed leges Gracchōrum patrībus⁹ non placēbant, quod¹⁰ dominatiōni patrum periculōsae erant. Itaque patres Gracchos delēre studēbant. Et revēra¹¹ fratribus miseram mortem paravērunt.

27. Λόγος Ρωμαίου δημάρχου.

Plebs pars popūli Romāni erat. Plebi Romānae tribūni plebis praeerant. Multi tribūni bene de plebe Romānā meruērunt.

Quamquam¹ plebs Romāna diu² legībus sevēris³ patrum vexāta est, unus ex tribūnis plebis in contiōne hanc⁴ oratiōnem⁴ habuit⁵. «Condicio nostra» inquit «misera est. Duris legībus³ et molestā dominatiōne³ patrum plebs Romāna vexātur. Fecundae regiōnes Italiae plebi negantur, quamquam tota natio Romanōrum has⁶ regiōnes occupāvit. Quod⁷ fame³ vexāmur, valetūdo se-

num et mulierum, juvenum et virginum mala est. Severitas dominationis patrum plebi Romanae causa seditionis erit. Itaque iterum⁸ ex urbe in Sacrum montem emigremus et plebem a⁹ patribus separemus!»

Postquam¹ oratio habita est, universa plebs orationem laudavit, et magna pars civium ex urbe in Sacrum montem emigrare in animo habuit¹⁰. Sed precibus¹¹ et promissis¹¹ patrum ira plebis placata est.

28. Ἡ ἀρπαγή τῆς Ἑλένης ὑπὸ τοῦ Πάριδος.

a) Antiquis temporibus¹ Trojanorum, gentis Asiae, rex erat Priamus. Priamus filium habebat, cui² nomen erat Paris, juvenem magnam pulchritudine³ corporis. Paris aliquando⁴ per⁵ mare Aegaeum⁶ in Graeciam navigavit, ut⁷ Menelaum, regem Spartaee, visitare. Sparta erat caput terrae Lacedaemoniorum. Menelaus uxorem habebat nomine⁸ Helenam. Uxor Menelai non solum Lacaenas, sed cunctas mulieres pulchritudine⁹ corporis superabat.

b) Cum¹ rex aliquando ab² urbe Spartam abesset, Paris Helenam oravit, ut³ navem suam spectaret. Sparta ad flumen Eurotam sita erat⁴. Helena, Paridis voluntati obtemperans, cum⁵ hospite ad flumen migravit, ubi⁶ navis Trojanorum in portu erat. Postquam nautae Helenam in navem portaverunt, regina dona a Paride apportata spectabat. Interm⁷ Paris nautis imperavit, ut³ ex portu fluminis in mare apertum⁸ navigarent. Ita⁹ Paris Helenam fraude¹⁰ et dolo¹⁰ raptavit et jus hospitii violavit. Hoc¹¹ scelus Paridis poeta Homierus in carminibus suis commemorat.

29. Ρωμαῖοι ποιηταί.

Romāni antīquis temporibus¹ laudabili² amōre patriae et agricultūrae erant et fertīles agros auxilio fidelium servōrum arābant. Itaque Cato, scriptor Romānus, civibus suis salutaria praecepta de³ agricultūrā dedit⁴; sed opēra Catōnis magis⁵ utilia quam⁶ suavia erant. Artes et littērae Augusti demum⁷ aetāte¹ in urbe Romanōrum florēbant, postquam tristia et turpia bella civilia termināta sunt.

In numēro insignium poētārum Vergilius et Horatius et Ovidius fuērunt. Carmīna Vergilii carminibus Homēri similia sunt: bellum et proelia his⁸ poētis communia sunt. Etiam Horatius illustris poēta est et animos omnium mortalium etiam nunc delectat. Ovidii carmīna, quae⁹ carminibus Vergilii et Homēri dissimilia sunt, brevi tempore¹ vobis¹⁰ nota et jucunda erunt.

30. Ἰταλία.

Italia, magna paeninsūla, inter mare Tyrrhēnum et mare Adriaticum patet.—Jugum Apennīni paene totam paeninsulam montibus¹ et collibus¹ implet.—Sed circa² Padum flumen magna planities est.—Ibi³ urbes celebres sitae sunt: Mediolānum, Cremōna, Verōna.—In hac⁴ planitie acris proelia inter Romānos et Gallos et Carthaginienses et Germānos fuērunt.—Copiis equestribus⁵ Carthaginensium planities secunda⁶ erat.—Itaque copiae pedestres⁷ Romanōrum ibi³ ab equitatu Carthaginensium superatae sunt.—Nam equi Carthaginensium acres et celēres erant.—In equestri⁸ ad Ticīnum proelio⁸ consul Scipio vulnerātus et celēri⁹ auxilio⁹ filii

ab¹⁰ interītu servātus est.—Etiam prope¹¹ Romam, urbem celēbrem, caput Italiae, magna planities est.—Ad litus maris Tyrrhēni campi palustres sunt; itaque aēr ibi salūber non est.

31. Καρχηδών.

Carthāgo erat colonia Tyriōrum. Carthāgo a Didōne, virgīne prudenti et audāci, in litōre Afrīcae aedificāta est. Vetēres incōlae Carthagīnis diu nautae audāces, mercatōres prudentes, agricōlae diligentes, homīnes felīces erant. Navībus suis¹ etiam in Siciliam et in Hispaniam navigavērunt et magnam partem fertiliū terrārum occupavērunt. Sed in rebus secundis² superbi, in rebus adversis³ non constantes erant et de⁴ fortunā desperābant. Itaque a Romānis, popūlo modesto et constanti, post bella vehementia superāti sunt. Carthāgo, vetus aemūla Romae, solo aequāta est⁵, quod⁶ Cato senex semper cives suos admonēbat, ut⁷ Carthāgo delerētur.

32. Ὁ Τρωϊκὸς πόλεμος.

In Trojāno litōre castra Graecōrum non procul¹ ab urbe Trojā erant. In castris erant naves Graecōrum. Ante² vetēra moenia magnae et celēbris urbis Trojae multos annos³ et aestate⁴ et hiēme⁴ pugnabatur⁵. Ibi⁶ audax Diomēdes cum Aenēa et deā Venēre pugnabat, ibi Paris cum Menelāo, ibi Patrōclus cum Sarpedōne, fidēli socio Trojanōrum. Ibi Trojāni pugnābant, quamdiu⁷ discordia fortium ducum Agamemnōnis et Achillis erat.

Post⁸ decem annos urbs a Graecis expugnāta est. Vetēres poētae multa narrant de⁹ expugnatione Trojae, de equo ligneo et ingenti magnitudine ejus¹⁰, de terri-

bīli incendio urbis, de crudēli caede incolārum, de morte regis Priāmi, de servitudīne Hecūbae et filiae et divitum quondam¹¹ et felicitum, jam¹² autem paup̄rum et infelicitum feminārum Trojae.

33. Οἱ Πέρσαι.

Antiquissimis temporibus¹ Persae fortiōres et bellicosiores erant quam² cetēri omnes Asiae popūli.—Cyrus, vir fortissimus et prudentissimus, Persas imperio³ Medōrum, gentis multo⁴ infirmiōris et ignaviōris, liberaverat et conditor ingentis regni Persārum fuit.—Cyrus unus ex nobilissimis regibus fuit. Vehementissimo impetu⁵ omnes hostes, velut⁶ Lydos et Babylonios, populos multo⁴ nobiliores et potentiōres, superavit.—Brevis⁷ temporis spatio⁷ regnum Persārum amplissimum fuit, et reges Persārum divitissimi et potentissimi fuerunt omnium regum Asiae.—Persae non modo cum populis Asiae bellaverunt, sed etiam cum gentibus aliarum terrarum.

Paulatim⁸ autem Persae divitiis⁹ et luxuriā⁹ imbeliōres et molliōres facti sunt¹⁰.—Diu Graeci, qui¹¹ in litore Asiae et in Eurōpā habitābant, pro libertate patriae cum Persis pugnavērunt.—Quamquam Persae ampliore numero¹² militum Graecos superābant, tamen¹³ exercitūs Graecōrum multis proeliis¹⁴ victōres fuerunt; nam Graeci constantiōres erant et imperio¹⁵ ducum fortiōrum parēbant.

34. Αἱ μάχαι τῶν Ἑλλήνων ἐν Μαραθῶνι, Θερμοπύλαις, Σαλαμῖνι καὶ Πλαταιαῖς.

Nihil¹ est clarius quam² pugna ad Marathōnem, ubi³

Miltiādes multo⁴ minōre exercītu⁵ copias pedestres et equestres Persārum fugāvit et paene delēvit.—Quid⁶ pulchrius et honestius est quam² certamīna in Thermopylis? Ibi⁷ Leonīdas, vir fortissīmus et generosissīmus, qui⁸ minīmo exercitui praecerat, vehementissīmos impētūs multo⁴ majōris exercītūs Persārum diu sustinuit. Sed cum omnībus comitibus vitam efflāvit⁹. Nam homo pessīmus, nomīne¹⁰ Ephialtes, prodītor patriae suae, Persis (δρκ.) viam per montes monstravērat, ut¹¹ Graecis interītum parārent.

Nulla¹² pugna nobilior erat quam² pugna navālis¹³ ad Salamīnem. Ibi⁷ commūnis classis Graecōrum multo⁴ majōri classi hostium dolo⁵ Themistōclis, viri prudentissīmi, et celerrīmo omnium navium impētū⁵ maxīmam cladem parāvit. — Quid⁶ illustrius fuit quam² proelium ad Plataeas? Ibi⁷ exercītus Lacedaemoniōrum et Atheniensium, qui⁸ optīmis ducibus, Pausaniae et Aristīdi, parēbat, maxīmum exercītum Persārum superāvit et fugāvit et paene delēvit.

35. Διάλογος.

Alexander. Salve¹, amīce! Ubi² heri³fuisti? ad te meavēram, ut⁴ tibi librum monstrārem, qui⁵ mihi a patre meo donātus est, sed abēras. Pater tuus mihi: «ignōro» inquit «ubi filius meus sit».

Paulus. Doleo, quod⁶ afui. Avus meus me invitavērat, ut⁴ hortum suum et fructūs arbōrum spectārem.

A. Quam⁷ felix tu es! Ego avum non habeo, qui⁸ mei memor sit⁸.

P. Quid⁹ inest in libro tuo? Si tibi jucundum est, ex libro tuo mihi et fratribus meis recīta!

A. Libenter¹⁰ vobis recitābo. Itaque vos oro, ut⁴ cras¹¹ sub¹² vesp̄erum in villā patris mei adsītis. Aderitisne¹³?

P. Aderīmus; nihil nobis jucundius est. Nihil magis¹⁴ nōs delectat quam¹⁵ fabūlae et historiae et dicta sapientium virōrum. Sed cur non statim¹⁶ mihi recitas?

A. Si id¹⁷ tibi gratius est, libenter¹⁰ tibi obtemperābo; tu autem memoriā tene¹⁸, quod¹⁹ tibi recitābo! Unus ex septem²⁰ sapientibus, qui²¹ Bias appellabatur: «Omnia mea» inquit «mecum²² porto».—Socrātes: «Melior pars nostri» inquit «immortālis est» et «Conscientia est vox deōrum in nobis» et «Nemo²³ vestrum, si peccaverit, beātus erit».—Solo exclamavit: «Nemo nostrum ante mortem beātus nomināri potest²⁴».—Pythagōras: «Amīcus» inquit «alter ego est».—Maecēnas autem in testamento suo Augusto, imperatōri Romāno, mandāvit: «Horatii ut²⁵ mei memor es!» Satisne²⁶ recitāvi?

P. Gratiam tibi habeo²⁷, quod⁶ mihi jam hodie ex libro tuo recitavisti. Magnum gaudium mihi paravisti. Sed si me amas, librum tuum mihi commōda, ut⁴ unā²⁸ cum²⁸ fratribus meis me fabūlis²⁹, quae³⁰ in libro sunt, delectem! Nos omnes gratiam tibi habebīmus et tui memōres erīmus. Commodabisne librum?

A. Commodābo; ecce³¹ liber meus! Vale³²!

P. Vale, optīme amīce!

36. Ὁ Ἀννίβας ἐνθαρρύνει τοὺς στρατιώτας του.

Hannībal, clarissīmus ille Poenōrum imperātor, cum¹ Alpium montes altissīmos superavisset, milītum anīmum² hac oratiōne³ confirmāvit².

«Vidētis, milītes fortissīmi, Italiam illam, domici-

lium hostium nostrōrum. Galli, incōlāe harum regiōnum, socii amicique nostri erunt: hi nobis omnes res necessarias praebēbunt; hi erunt hostes acerrīmi Romanōrum illōrum improbōrum. Urbes opulentae, Roma ista, caput ipsum, et opes urbis illius praeda vestra erunt. Haec omnia in manibus vestris sunt. Romāni ipsi in maximo sunt timōre. Vos ipsi expugnavistis Sargentum, oppidum illud firmissimum, superavistis Pyrenaeos illos montes, victōres fuistis Gallōrum: etiam victōres eritis Romanōrum illōrum ».

37. Κατιλίνας. — Κικέρων.

Catilīna homo improbissimus fuit. Ejus consilia rei publicae Romānae perniciosā erant. Nam in animo habēbat magistrātus Romānos necāre et pro¹ iis ipse rem publicam Romānam administrāre et populum cum sociis suis expilāre. Sed Cicero, qui² illo anno³ consul erat, consilio⁴ et fortitudine suā⁴ eum ita⁵ terruit et coërcuit, ut⁵ consilia ejus irrita essent. Catilīna, postquam frustra Cicerōnem necāre temptāvit, ex urbe Romā evāsit⁶, ut⁷ in Etruriā copiis amicōrum praesset. Sed superātus et ipse in proelio necātus est. Socii autem ejus, qui⁸ in urbe erant, jussu⁹ Cicerōnis necāti sunt, quamquam¹⁰ nonnulli¹¹ nobīles Romāni vitam eōrum servāre studuerant.—Eundem Cicerōnem, qui optime de patriā suā meruerat, postea cives accusaverunt, quod¹² cives Romānos necavisset, eumque relegaverunt. Sed jussu⁹ eorundem Romanōrum brevi¹³ in patriam revocātus est.

Idem Cicero miserrimum exitum vitae habuit. Nam jussu Antonii, qui ei inimicus erat et eum timēbat, ne-

cātus est. Memoriam autem ejus usque ad¹⁴ nostram aetātem homīnes servavērunt.

38. Κροῖσος καὶ Σόλων.

a) Croesus, rex Lydōrum, in urbe Asiae habitābat, cui nomen erat Sardes. Hic rex, cujus divitiae erant ingentes, tantam potentiam tantasque opes habēbat, ut¹ fama ejus in omnībus terris et apud² omnes gentes maxīma esset. Itaque non modo amīci et hospītes, quos multos semper habent divītes, sed etiam peregrīni saepe in illā urbe erant, ut³ opes illīus spectārent.

b) Aliquando¹ Solo Atheniensis, quem Graeci inter septem² sapientes numeravērunt, apud Croesum fuit, cujus hospes erat, et rex imperāvit, ut³ ei (δτκ.) omnes divitiae regiae monstrarentur. Deinde⁴ a Croeso interrogātus est, quis felicissīmus omnium homīnum esset. Ille: «Tellus Atheniensis» inquit «meā sententiā⁵ felicissīmus fuit; nam ei (δτκ.) boni et probi libēri erant et pro⁶ patriā pugnans vitam efflāvit». Tum⁷ Croesus: «Quid?» inquit «Egone tibi felicissīmus esse non videor?⁸» Et Solo: «Res humanāe» inquit «cadūcae sunt et saepe mutantur. Quid incertius est quam⁹ opes et divitiae? Pauci homīnes usque ad¹⁰ ultīmum diem vitae fidis amīcis, tranquillo anīmo, bonā valetudīne delectantur. Itaque nemo ante mortem a me beātus nominabītur». Haec verba Solōnis Croeso, qui magnā¹¹ erat superbiā¹¹, non placuērunt, et rex sapientiam illīus parvi¹² aestimāvit. Sed paulo post¹³ fortūna regis ita¹⁴ mutāta est, ut¹⁴ ipse de¹⁵ felicitāte suā dubitāret.

c) Illis temporībus¹ rex Persārum erat Cyrus, de quo supra² sermo fuit. Cyri potentia tanta erat, ut³

omnes gentes, quibuscum⁴ bellābat, superāret. Croesus, cui magna potentia Cyri displicēbat, bellum parāvit et cum magno exercītu in agros Persārum intrāvit. Sed Cyrus exercītum Croesi superāvit et urbem Sardem expugnāvit. Croesum vero⁵ ipsum cremāre cogītans in rogo collocāvit. In eo⁶ stans⁷ Croesus ter⁸ Solōnis nomen exclamāvit. Tum Cyrus interrogāvit Croesum, quis Solo esset et cur auxilium ejus implorāret. Et Croesus: «Auxilium» inquit «Solōnis non implorāvi; sed memor eram verbōrum sapientissīmi illius viri, quae memoriae meae⁹ mandāvi⁹: Nemo ante mortem a me beātus nōminabitur». His verbis¹⁰ perturbātus Cyrus Croesum pericūlo, in quo erat, liberāvit eumque orāvit, ut¹¹ amīcus suus esset. Sed regnum suum Croesus non recuperāvit.

39. Φιλοπατρία Σπαρτιάτιδος.

Nuntius quidam Lacedaemonius, qui ex pugnā in urbem properaverat, muliēri, cujus quinque¹ filii in acie necāti erant, interroganti, quid de² bello nuntiāret, filiōrum mortem nuntiāvit. Tum illa: «Non hoc» inquit «te interrogāvi, sed illud tu mihi nuntia, utrum³ nos hostem superaverimus, an³ ab eo superāti simus». Is cum⁴ praelāram victoriam Lacedaemoniōrum et cladem hostium nuntiavisset, mulier pro⁵ suo erga⁶ patriam amōre: «Vos» inquit «dei immortāles, laudo, quod⁷ patriam servavistis; filiōrum mortem quamquam⁸ est acerhissīma, aequo⁹ tamen anīmo⁹ tolerābo».

Tantus amor patriae in Lacaenārum anīmis erat.

40. Μύρμηξ και τέττιξ.

Formīca diligenter¹ et prudenter² frumentum ae-

stāte³ collegērat⁴, ut⁵ hiēme³ cibum habēret. Sed cicāda de futūro tempōre non cogitavērat. Itaque cum⁶ hiems esset, non habēbat, unde⁷ nutrirētur, et formīcam rogāvit, ut⁵ sibi cibum impertīret. Illa autem: « Quid impedīvit » inquit « quomīnus⁸ aestāte³ cogitāres de futūro tempōre? Quibus negotiis⁹ impedīta eras? » Cicāda ad haec verba respondit: « Cantāvi in agris et in campis; tu vocem meam, qua¹⁰ omnes delectāvi, non audivisti? » Cum⁶ haec verba cicādae audivisset, formīca: « Audīvi » inquit « vocem tuam; sed cum⁶ te monērem, ut⁵ laborāres, consilio meo non oboedivisti. Qui consilio prudentium non oboedivērit, jure¹¹ puniētur. Qui aestāte³ de futūro tempōre non cogitavērit, hiēme³ jure¹¹ esuriet. Cibus tibi a nobis non impertiētur ».

41. Αἰνεΐας.

Cum¹ Graeci decīmo² anno³ belli Trojam dolo⁴ expugnavissent, urbs incendio delēta est, incōlae necāti, femīnae vinctae et in Graeciam transportātae sunt, ut⁵ servīrent. In numēro eōrum Trojanōrum, quos dei servavērunt, fuit Aenēas, filius Venēris, vir fortissīmus et prudentissīmus. Is jam initio⁶ consilia et facinōra Parīdis nunquam⁷ probavērat et cum¹ sensisset, quanta⁸ esset injuria hujus viri, optavērat et suasērat, ut⁵ bellum finirētur. At⁹ cum¹ hoc consilium repudiātum esset, neque¹⁰ laborībus neque¹⁰ vulnerībus fatigātus omnībus proeliis interfuērat et cum ipso Achille pugnavērat.

Tum¹¹ fugā⁴ vitam servāvit et tantā¹² fuit pietāte¹², ut¹³ patrem senem umēris suis ex urbe portāret. Cum ceteris Trojānis, qui ex clade servāti erant, postea in Italiam venit ibique¹⁴ novam patriam reppērit.

42. Ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ αἱ Σειρήνες.

Cum¹ Ulixes insūlae² Sirēnum appropinquāret, divīnae illae virgīnes in litōre, quod mirā³ florum copiā³ vestītum erat, sic⁴ cantābant:

«Navīga huc⁵, Ulixes, clarissīme rex, cujus laude terrae et maria complēta sunt. Carmīna nostra sunt dulciōra quam mel. Omnes curae, etiamsi⁶ gravissīmae sunt, leniuntur carminībus nostris³. Advōla; invitāmus et rogāmus te. Nos omnia scimus. Audies de laborībus periculisque belli Trojāni; cantabīmus de incendio Trojae, quo³ illi labōres finīti sunt. Oboedi et audi, ut⁷ omnes nautae nobis oboediēbant ».

Sic⁸ Sirēnes cantābant. Et oboedivisset Ulixes, nisi⁹ vincūlis¹⁰, quibus³ in nave religātus erat, impedītus esset.

43. Τὸ Ρωμαϊκὸν κράτος.

a) Rei publicae Romānae initio¹ unus vir praeerat, qui rex appellabātur. A duōbus fratrībus Roma aedificāta est, a Romūlo et Remo, anno septingentesīmo quinquagesīmo tertio² ante³ Christum³ natum³. Post mortem Remi Romūlus primus rex Romanōrum fuit. Septem reges Romāni fuērunt: primus erat Romūlus, secundus Numa Pompilius, tertius Tullus Hostilius, quartus Ancus Marcius, quintus Tarquinius Priscus, sextus Servius Tullius, septīmus Tarquinius Superbus. Romāni, postquam dominatiōne⁴ regum se liberavērunt anno quingentesīmo decīmo² a⁵. Chr.⁵ n.⁵, duos consūles creavērunt, qui⁶ rem publicam Romānam administrārent⁶. Brutus et Collatīnus primi consūles fuērunt. Praeterea⁷ multi alii magistrātūs erant: censōres, prae-

tōres, aedīles, quaestōres, tribūni plebis. Romāni, ut⁸ imperium amplificārent, cum omnībus fere⁹ Italiae popūlis bellavērunt. Tria bella Romāni cum Samnitībus gessērunt¹⁰. Duo consūles, Decii, pater et filius, alter bello¹¹ Latinōrum¹², alter bello¹¹ Samnitium¹² pro patriā pugnantes vitam efflavērunt. Ab¹³ anno ducentesīmo sexagesīmo sexto a⁵. Chr⁵. n⁵. tota fere⁹ Italia Romānis parēbat.

b) Tria bella inter Romānos et Carthaginienses erant, quae Punīca appellantur. Secundo bello Punīco¹ (ab² anno ducentesīmo duodevicesīmo usque ad³ ultimum annum ejusdem saecūli) Romāni primis quattuor pugnis a Poenis superāti sunt. Post tertiam cladem unīus viri prudentiā⁴ et constantiā⁴ res publīca Romāna servāta est, Fabii Maxīmi dictatōris. Eōdem bello¹ tres Scipiōnes diversis⁵ temporībus⁵ summam⁶ imperii⁶ tenēbant: duo⁷, qui fratres erant, in Hispaniā cum Carthaginiensībus pugnavērunt et ambo in pugnā necāti sunt; tertius⁸ ex iis Hannibālem, qui per⁹ quindēcim annos victor¹⁰ Italiam occupātam tenuerat, in Africā superāvit (anno ducentesīmo secundo a. Chr. n.) et hac victoriā⁴ bellum septendēcim annōrum finīvit. Tertio bello Punīco¹ Carthāgo a Romānis delēta est; urbs septendēcim dies¹¹ noctesque¹¹ flagrabat anno centesīmo quadragesīmo sexto. Eōdem anno¹ etiam Corinthum, opulentissīmam urbem Graeciae, Romāni delevērunt.

c) Cum duōbus popūlis Germaniae, Cimbris et Teutōnis, Romāni duodēcim annos¹ bellavērunt. Illi, postquam omnes exercītūs Romānos fugavērunt et agros vastavērunt totamque Galliam occupavērunt, duōbus atrocissīmis proeliis a Romānis superāti sunt annis² cen-

tesimo secundo et centesimo primo. His duabus pugnis multa milia hominum necata sunt.

d) Ultimo¹ ante Christum natum saeculo¹ res publica Romana tribus bellis civilibus² vexata est. Anno sexagesimo tertio¹ Cicero fortitudine³ et prudentia³ nefaria consilia Catilinae oppressit⁴. Ab anno duodesagesimo Caesar, qui anno undesexagesimo consul fuerat, septem annos cum Gallis bellavit. Caesar initio sex, deinde octo, postrimo⁵ decem legiones habuit. Potentia Caesaris tanta erat, ut⁶ rex esse videretur⁶; id civibus displicuit. Itaque anno quadragesimo quarto conjurati⁷ eum viginti tribus³ vulneribus³ necaverunt. Post Caesaris mortem per duodecim annos bellum civile inter Octavianum, heredem Caesaris, et Antonium fuit. Sed anno tricesimo primo Antonius ab Octaviano pugna navali⁸ superatus est. Ab illo tempore imperium Romanum uni viro paruit, qui imperator appellabatur. Augustus primus imperator Romanorum fuit. Imperatores per quingentos septem annos imperio Romano praeerant (ab anno tricesimo primo ante Chr. n. usque ad annum quadragesimum septuagesimum sextum post⁹ Chr.⁹ n.⁹). Hoc anno populi Germaniae ultimum imperatorem, cui nomen erat Romulus Augustulus, imperio¹⁰ privaverunt.

44. Τί λέγει ἡ τοῦ Ἑκτορος σκιά ἐμφανισθεῖσα πρὸς τὸν Αἰνεΐαν.

Aeneas in somnis¹ supra² caput suum videt Hectorem, quem Achilles necaverat turpibusque vulneribus³ laceraverat. Erat autem Hector eadem specie⁴, qua tum⁵ fuerat. «Quid⁶» inquit «jaces, mi⁷ amice, in lecto nihil

metuens? Jam ex illo equo ligneo, quem in arce constituistis, Graecōrum fortissīmi in urbem ruunt, jam ruit in urbem a⁸ litōre multitūdo hostium. Saevient in hac urbe, dum⁹ eversa erit et templa ejus incensa erunt. Utīnam ne¹⁰ ligneum illud monstrum in arce a¹¹ vobis constitūtum esset¹⁰! Utīnam ne¹⁰ templa fronde³ et florībus³ ornavissētis¹⁰! Nunc levītas vestra punītur, laetitia in dolōrem convertītur. Tu vero¹², vir fortissīme, nondum¹³ ad infēros descendes. Te dei immortāles elegerunt, ut¹⁴ deos patrios serves et in novā urbe constituas. Mandant tibi, ut in terrā longinquā oppīdum novum aedifices. Comprehende igitur simulacra deōrum et ex incendio serva!» His verbis¹⁵ admonītus, Aenēas somno¹⁶ solūtus est. Statim¹⁷ arma induit; jam enim ingens clamor et armōrum sonītus audiebantur.

45. Προφητεία τοῦ Νηρέως.

Cum¹ Paris Helēnam per mare abducēret, Nereus irā² incensus haec praedīxit: « Haec mulier, quam nunc in patriam tuam addūcis, a Graecis reducētur. Utīnam Menelāus te cum³ muliēre infīdā in mari deprehendisset et necavisset! Nunc vero non tu solum puniēris, sed etiam patria tua puniētur. Cum⁴ multum diuque armis⁵ conflixerītis⁴, urbs illa clarissīma, quam Priāmus regit et tam multi reges ante Priāmum rexērunt, evertētur. Nondum intellexisti veritātem oratiōnis meae; cum intellexēris eam, clades vestra nullis lacrimis⁵ avertētur. Utīnam ne⁶ navem tuam in Graeciam direxisses⁶! Utīnam ne⁶ jus hospitii a te neglectum et contemptum esset!» Sic Nereus monēbat. Sed Paris monentem contemnēbat eique aures non praebēbat.

46. Λόγος τοῦ Καίσαρος.

Cum¹ Ariovistus, rex Suebōrum, Romānis bellum indixisset et copias suas adducēret, milītes Romāni ita² perterrīti sunt, ut² Caesar hanc oratiōnem apud³ eos habēret :

« Jam diu bellum gerītis, milītes; meis auspiciis⁴ copias Helvetiōrum magno proelio⁵ vicistis. Vincēre igītur scitis, si fortis imperātor vos ducit. Itāque nescio, cur nunc tantus timor anīmos vestros occupavērit. Metuitisne⁶, ne⁷ a Germānis vinçamīni? Optatisne, ut⁸ nobis a senātu auxilia mittantur, priusquam⁹ proelium cum Germānis committāmus? Hostes non multitudīne, sed fortitudīne milītum vincuntur. Magnae ignaviae¹⁰ vos arguo, quod¹¹ ipsum aspectum Germanōrum metuītis. Sed anīmus vobis restituētur, si audiverītis, quod vobis dicam : hi Germāni non fortiōres sunt quam ei, quos C.¹² Marius vicit. Vinci igītur possunt¹³ et vincuntur, credīte mihi ! ».

Hac oratiōne ita² anīmos milītum acuit, ut² omnes postēro die¹⁴ pugnam poscērent et summā fortitudīne¹⁵ proelium committērent. Hostes ab eis victi sunt.

47. Ὁ Βίαζ.

Bias unus ex illis septem sapientībus fuit, quorum nomīna antīquis temporībus¹ clarissīma erant, quia² sapientiā³ omnes homīnes superāre videbantur. Bias habitābat in urbe Priēnā, quae in Cariā sita erat⁴. Cum⁵ aliquando hostes hanc urbem cepissent, omnes cives ex urbe fugērunt et multas res secum⁶ asportavērunt. Bias a nonnullis admonītus est, ut⁷ idem facēret neque

hostibus omnes res suas permittēret. Tum ille: « Omnia mea » inquit « mecum⁶ porto ».

48. Ἡ δικαιοσύνη τοῦ Αὐγούστου.

Augustus aliquando a Vedio Polliōne ad¹ convivium invitātus erat. Cum² jam accubisset, accēdit³, ut unus ex Vedii servis vas frangēret crystallinum. Statim⁴ in piscinam rapi eum jussit Vedius et objici muraenis⁵. Sed puēro, cui vas excidērat, contigit⁶, ut ex manibus eōrum evadēret, qui eum comprehendērant. Confūgit ad Augustum, id unum⁷ petens, ne⁸ piscibus⁵ objiceretur, sed alio modo⁹ interficeretur. Augustus, dolore¹⁰ et misericordiā¹⁰ motus¹¹: « Tu » inquit « omnino¹² non interficiēris; vobis¹³ autem, servi, praecipio, ut¹⁴ vasa omnia crystallina frangātis piscinamque compleātis ».

49. Ὁ Τυρταῖος.

Messenii bello¹ victi² a Lacedaemoniis jugum servitutis durae cum³ indignatione tolerābant. Cum⁴ occasio deficiendi data esset⁴, illud jugum dejecerunt. Lacedaemonii, cum⁵ belli finem facere non possent⁵, oraculum⁶ Delphicum consulere⁶ consilium cepērunt⁷. Consulentibus hoc oraculum⁸ editum est⁸: « Athēnis⁹ dux petendus est. Graves clades accipiētis, nisi ducem arcessiveritis Athēnis⁹ ». Oboedivērunt oraculo nec frustra¹⁰ ducem¹¹ ab¹¹ Atheniensibus petivērunt¹¹. At¹² qualem acceperunt! Poētam claudum rei que militaris¹³ ignārum, cui nomen erat Tyrtaeus. Primo¹⁴ igitur putābant se deceptos vel ignominiā¹⁵ affectos esse¹⁵. Sed paulo post sententiam mutavērunt. Carminibus¹⁶ enim Tyrtaei tam alācres facti sunt¹⁷ ad pugnandum et vincendum, ut¹⁸ praecla-

rissimam victoriam parerent. Ita Messeniōrum potentia concussa¹⁹ et bellum felicissime²⁰ confectum est.

50. Ἡ πρὸς τὴν Ἄρτεμιν ἀσέβεια τοῦ Ἀγαμέμνονος καὶ ἡ τιμωρία αὐτοῦ.

Agamemnon cum¹ ad Aulīdem morarētur, venāri solēbat. Aliquando in luco, ubi² Diāna venāri solēbat, venātus est. Cum¹ autem cervam pulcherrimam, quae Diānae sacra erat, interfecisset, valde³ gavisus est. « Ne⁴ Diāna quidem⁴ » inquit « arcu⁵ sagittisque⁵ melius⁶ uti potest ». Dea irāta⁷ a⁸ rege, qui talia dicere ausus erat, poenas⁸ repetivit⁸. Subito⁹ enim tanta tranquillitas maris consecuta est, ut¹⁰ classis egrēdi non posset.

Principes hac re perterriti Calchantem vatem consultuerunt, quis deus Graecis irasceretur. Is primum, cum¹¹ iram regis veritus verum profiteri non auderet, tacuit. Denique¹² cum¹ Achilles pollicitus esset se eum tutaturum esse: « Diāna » inquit « Agamemnoni irascitur, cum¹¹ cervam sacram interficere ausus sit. Is nisi Iphigeniam, filiam suam, deae immolaverit, ventum¹³ secundum¹³ non nanciscetur ». Tum rex : « Tu » inquit « Calchas, mihi mala nuntiare soles. Quis suam filiam immolare audebit? Ego id non faciam ». Denique autem a principibus coactus filiam cum matre arcessivit.

51. Ὁ Λεωνίδαας.

Leonidas, rex Lacedaemoniōrum, ad Thermopylas profecturus erat¹. Ephōris, cum² nimis³ parvas copias ab eo duci dixissent, hoc respondit: « Satis⁴ magnas duco ad id, quod acturus sum⁵ ». Illi interrōgant: « Nonne⁶ in animo habes⁷ victoriam parere? Num⁸ aliud consi-

lium cepisti? » At ille: « Specie⁹ » inquit « proficiscor, ut¹⁰ barbāros ab adītu ad fines nostros prohibeam; revēra¹¹, ut¹⁰ moriar pro Graeciā ». Castris¹² vero ad Thermopylas posītis¹² ita suos allocūtus est: « Barbāros adesce scitis; non licet nobis tempus in consultatiōnibus consumēre: jam igītur aut moriendum est nobis¹³ aut vincendi sunt barbāri ».

52. Θάνατος τοῦ ὑπάτου Αἰμιλίου

ἐν τῇ παρὰ τὰς Κάννας μάχῃ.

Anno¹ a. Chr. n.² ducentesīmo sexto decīmo¹ Aemilius et Terentius consulātu³ fungebantur. Gerebātur tum bellum cum Hannibāle Poeno. Ad⁴ Cannas Terentius invīto collēgā⁵ copias in aciem edūxit. Secūtus est Aemilius, ne⁶ collēgam desereret. Primo equestre proelium⁷ fuit. Equītes Romāni pulsi terga vertērunt. Deinde copiae pedestres manum conseruērunt⁸. Ne⁹ ii quidem⁹ rem bene gessērunt¹⁰. Romanōrum ii, quibus Aemilius praeerat, aliquamdīu¹¹ impētum sustinuērunt. Postrēmo consūle gravīter vulnerāto hi quoque¹² fusi sunt. Lentūlus tribūnus¹³ milītum cum¹⁴ praetervēhens equo¹⁵ sedentem in saxo consūlem vidisset, his verbis¹⁶ eum allocūtus est: « Adhuc¹⁷ tibi, Aemili, vires supersunt et ego te tuēri possum. Cape igītur hunc equum, ne hanc pugnam morte¹⁶ consūlis fatālem facias ». At ille respondit: « Ego non jam¹⁸ convalescam; tu, Lentūle, sequere cetēros, ne⁶ utrumque nostrū¹⁹ hostes opprīmant. Romae²⁰ hortāre senatōres, ut²¹ urbem muniant et praesidiis¹⁶ firment ». Dum²² ita colloquuntur²², jam hostes adsunt²³. Consūlem obruunt telis¹⁶ Lentūlum ex eōrum manibus erīpit equus.

53. Ὁ ὄρκος τοῦ Ἀννίβα.

Hamilcar, pater Hannibālis, in Hispaniam imperator profecturus¹ Carthagīne² deis immortalibus sacrificāvit. Quae³ sacrificatio dum⁴ conficiebatur, ad aram stans ex filio quaesivit⁵, num⁶ secum in bellum proficisci cuperet. Hannibal id libenter⁷ accēpit atque multis blanditiis patrem consecravit, ne⁸ dubitaret ducere. « Faciam » inquit Hamilcar « quod oras, mi⁹ fili, si fidem mihi dedēris, quam postulo. Hanc aram tenens iura te nunquam amicum populi Romāni futurum esse! » Hoc jusjurandum Hannibal puer novem annorum patri dedit ac¹⁰ per¹¹ totam vitam tam¹² fideliter¹³ conservavit, ut¹² nemo unquam¹⁴ Romānis infestior fuerit.

54. Ὁ Ἀμίλκας εἰς τὴν Ἰσπανίαν.

Anno¹ a. Chr. n. ducentesimo tricesimo septimo Hamilcar in Hispaniam missus est, ut² ibi cum bellicosis gentibus bellaret. Is in Hispaniam secum duxit Hasdrubālem, juvenem illustrem, cui propter³ praeclaram indolem filiam suam in matrimonium dedērat, et Hannibālem filium, puerum novem annorum. Mare transgressus Hamilcar magnas res secundā fortunā⁴ gessit: bellicosissimas gentes subēgit, permulta oppida cepit, magnas opes collēgit magnumque et fortem exercitum sibi comparavit. Jam bellum Romānis indicere meditabatur, cum⁵ subito⁶ mortuus est: nono anno¹ postquam in Hispaniam venērat, adversus⁷ bellicosam gentem Vettōnum pugnans cecidit.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΑ

---

1. — 1 ἀφαιρτκ. τοῦ ὄργάνου = διὰ μετὰ γνκ. — 2 in μετ' ἀφαιρτκ. σημαίνει τὴν ἐν τόπῳ στάσιν = ἐν μετὰ δτκ. — 3 καὶ (προσθετικός).

Rosa, ae. — amo. — silva, ae. — umbra, ae. — cena, ae. — paro. — laudo. — Graecia, ae. — orno. — filia, ae. — mensa, ae. — corōna, ae. — dea, ae. — Vesta, ae. — adōro. — ara, ae. — bestia, ae. — habīto. — aquīla, ae. — capto. — gallīna, ae. — insidiae, ārum.

2. — 1 ἐφ' ὅσον. — 2 τί; — 3 κλητικὴ. — 4 ex μετ' ἀφαιρτκ. = ἐκ μετὰ γνκ.

Patria, ae. — incōla, ae. — nauta, ae. — apporto. — divitiae, ārum. — fenestra, ae. — casa, ae. — specto. — puella, ae. — exspecto. — avia, ae.

3. — 1 ἀφαιρτκ. τοῦ ὄργάνου = διὰ μετὰ γνκ. — 2 ante μετ' αἰτιατκ. = πρὸ μετὰ γνκ. — 3 ἐπὶ πολὺ. — 4 in μετ' ἀφαιρτκ. = ἐν μετὰ δτκ. — 5 τί; — 6 χθές. — 7 κλητικὴ.

Sapientia, ae. — Attīca, ae. — ara, ae. — Sparta, ae. — pugna, ae. — coma, ae. — Musa, ae. — sacrifico. — ambūlo. — insūla, ae.

4. — 1 ἐστὶ (εἶναι). — 2 ἔχει. — 3 in μετ' ἀφαιρτκ. σημαίνει τὴν ἐν τόπῳ στάσιν = ἐν μετὰ δτκ. — 4 εἰσὶν (εἶναι). — 5 ἦσαν. — 6 ἀφαιρτκ. τοῦ ὄργάνου = διὰ μετὰ γνκ. — 7 ἦτο.

Eurōpa, ae. — ora, ae. — agricōla, ae. — poēta, ae. — laudo. — glōria, ae. — via, ae. — statua, ae. — littērae, ārum. — doctrīna, ae. — victoria, ae.

5. — 1 in μετ' ἀφαιρτκ. = ἐν μετὰ δτκ. — 2 ἦσαν. — 3 ἦτο. — 4 διότι. — 5 ἀφαιρτκ. τοῦ ὄργάνου = διὰ μετὰ γνκ.

Romānus, i. — multus, a, um. — deus, i. — numērus, i. — Saturnus, i. — aqua, ae. — immōlo. — taurus, i. — equus, i. — vinum, i. — uva, ae. — mercatūra, ae. — eloquentia, ae. — monstro. — medicīna, ae. — templum, i. — lucus, i. — herba, ae.

6. — 1 ἀφαιρτικ. τοῦ ὀργάνου = διὰ μετὰ γνκ. — 2 δέν. — 3 καθημερινῶς. — 4 = atque (= καί) fossā (ἀφαιρτικ. τοῦ ὀργάνου).

Arma, ōrum. — telum, i. — pugno. — sagitta, ae. — longus, a, um. — bellum, i. — castra, ōrum. — collōco. — vallum, i. — fossa, ae. — firmo. — altus, a, um. — latus, a, um. — tutus, a, um.

7. — 1 quamquam = ἂν καί. — 2 διότι. — 3 Ἀπόλλων. — 4 ἐπειδή. — 5 καί (προσθετικὸς). — 6 ἀφαιρτικ. τοῦ ὀργάνου = διὰ μετὰ γνκ. — 7 κατ' ἔτος. — 8 in μετ' αἰτιατικ. = εἰς μετ' αἰτιατικ.

Clarus, a, um. — Graecus, i. — carus, a, um. — parvus, a, um. — Latōna, ae. — appello. — plenus, a, um. — laurus, i. — neco. — navīgo.

8. — a) 1 διότι. — 2 ἂν καί. — 3 ὅμως. — 4 διότι. — 5 ἀφαιρτικ. τοῦ ὀργάνου = διὰ μετὰ γνκ. — 6 = atque (= καί) armis (ἀφαιρτικ. τοῦ ὀργάνου). — 7 ὅθεν. — 8 διότι. — 9 ad μετ' αἰτιατικ. = εἰς μετ' αἰτιατικ. — 10 inter μετ' αἰτιατικ. = μεταξὺ μετὰ γνκ. inter ludos = κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἀγώνων. — 11 ἐπειδή. — 12 contra μετ' αἰτιατικ. = ἐναντίον, κατὰ μετὰ γνκ. — 13 bellum paro = παρσχευάζομαι πρὸς πόλεμον. — 14 ἀλλά.

Roma, ae. — aedifīco. — murus, i. — novus, a, um. — oppīdum, i. — vitupĕro. — secundus, a, um. — popŭlus, i. — supĕro. — terra, ae. — finitīmus, a, um. — occŭpo. — expugno. — dolus, i. — Sabīnus, i. — Sabīna, ae. — ludus, i. — publīcus, a, um. — invīto. — raptō. — discordia, ae. — placo. — amicitia, ae. — concilio.

b) 1 διατί. — 2 διότι. — 3 πῶς; — 4 ἂν καί. — 5 δέν.
Neco. — filia, ae.

9. — 1 Ἀννίβας. — 2 ante μετ' αἰτιατικ. = πρὸ μετὰ γνκ. — 3 his verbis = διὰ τῶνδε τῶν λέξεων: μὲ τὰς ἐξῆς λέξεις. — 4 ἐπειδή. —

5 ὑμᾶς. — 6 nisi = ἐὰν δέν. — 7 γενναίως. — 8 = atque vicos. — 9 νῦν. — 10 δτκ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικείμεν. τοῦ impērat. — 11 ἐάν. — 12 ex μετ' ἀφαιρτκ. = ἐκ μετὰ γνκ. — 13 ἐγώ. — 14 post μετ' αἰτιατκ. = μετὰ μετ' αἰτιατκ. — 15 λοιπόν. — 16 pro μετ' ἀφαιρτκ. = ὑπὲρ μετὰ γνκ. — 17 ὑμῖν αὐτοῖς. — 18 τῇ βοήθειᾳ.

Anīmus, i. — Poeni, ōrum. — inflammo. — magnus, a, um. — pericūlum, i. — convōco. — Afrīca, ae. — supēro. — campus, i. — vicus, i. — vasto. — impēro. — libēro. — impavīdus, a, um. — dono. — ignāvus, a, um. — vitupēro. — castīgo. — focus, i. — dimīco. — auxilium, ii. — fugo. — hostia, ae. — immōlo. — celēbro.

10. — a) 1 inter μετ' αἰτιατκ. = μεταξύ μετὰ γνκ. — 2 situs, a, um = κείμενος. — 3 = atque sedūlā (ἀφαιρτκ. τοῦ ὄργάνου). — 4 εἶχον. — 5 ὅθεν. — 6 apud μετ' αἰτιατκ. = παρὰ μετὰ δτκ.

Etruria, ae. — Campania, ae. — priscus, a, um. — Latini, ōrum. — industrius, a, um. — habīto. — amplus, a, um. — frugīfer, ēra, ērum. — sedūlus, a, um. — industria, ae. — ager, gri. — aro. — pascuum, i. — armentum, i. — frumentum, i. — aurum, i. — argentum, i. — ignōro. — domicilium, ii. — ligneus, a, um. — hortus, i. — pomīfer, ēra, ērum.

b) 1 libēri culpā malitiāque = ἀπηλλαγμένοι πταίσματος καὶ κακίας. — 2 εἶχον. — 3 καί. — 4 summus, a, um = μέγιστος.

Pius, a, um. — probus, a, um. — vir, viri. — justus, a, um. — liber, ēra, ērum. — culpa, ae. — malitia, ae. — tranquillus, a, um. — vita, ae. — singūli, ae, a. — pagus, i. — pulcher, chra, chrum. — aedifīco. — sacer, cra, crum. — donum, i. — creber, bra, brum.

11. — a) 1 δέκα. — 2 ἡ αἰτιατκ. ἐπὶ χρόνου παρὰ Λατίνους σημαίνει ὅ,τι καὶ παρὰ τοῖς Ἑλλησι, δηλ. τὴν χρονικὴν διάρκειαν. — 3 cum μετ' ἀφαιρτκ. = πρὸς μετ' αἰτιατκ. — 4 Ἀχιλλεύς. — 5 Ἐκτωρ. — 6 ἀφαιρετικὴ τοῦ κατὰ τι. — 7 ἐπειδὴ. — 8 Ἀγαμέμνων. — 9 ἀφαιρτκ. τοῦ ὄργάνου. — 10 suus, a, um, κτητικὴ ἀντωνυμ. προσώπου γ'. — 11 a copiis sepāro = ἀποχωρίζω ἀπὸ τοῦ στρατοῦ. — 12 in μετ' αἰτιατκ. = εἰς μετ' αἰτιατκ.

Annus, i. — Trojānus, i. — bello. — cunctus, a, um. — Patrō-

clus, i. — factum, i. — viđlo. — copiae, ārum. — revđco. — cetēri, ae, a. — propulso.

b) 1 τότε. — 2 σέ. — 3 εἶπεν. — 4 ut σύνδεσμος τελικός (= ἔνα) μεθ' ὑποτακτ. — 5 ἔνα μή. — 6 cum σύνδεσμος μεθ' ὑποτακτ. = ἐπειδή. — 7 ἐμέ. — 8 σύ. — 9 ad μετ' αἰτιατκ. = πρὸς μετ' αἰτιατκ. — 10 ὑποτακτ. προτροπὴν σημαίνουσα = ἄς μεθ' ὑποτακτ. — 11 si = ἐάν. — 12 ἀρκούντως: satis est = ἀρκεῖ. — 13 ab μετ' ἀφαιρτκ. = ἀπὸ μετὰ γνκ.

Renđvo. — expugno. — navigium, ii. — cremo. — juro. — la-
cīma, ae. — honestus, a, um. — miser, ěra, ěrum. — servo. — fe-
stīno. — oro. — adversarius, ii.

c) 1 cum σύνδεσμος μεθ' ὑποτακτ. = ἀφοῦ. — 2 ἔνα. — 3 ὅτε. — 4 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου. — 5 δὲν θά ἐφόνευεν. — 6 si μεθ' ὑποτακτ. παραγομένων χρόνων δηλοῖ ὑπόθεσιν ἀπραγματοποιήτων ἐν τῇ ἀπο-
δόσει τίθεται ὡσαύτως ὑποτακτ. παραγομένων χρόνων (= ἐὰν ἀνεκάλ-
λει... δὲν θά ἐφόνευεν). — 7 utīnam (= εἴθε), μεθ' ὑποτακτ. παρα-
γομένων χρόνων δηλοῖ εὐχὴν ἀνεκπλήρωτον.

Incīto. — Priāmus, i. — advđlo. — incautus, a, um. — obtem-
pĕro. — vito.

12. — 1 ἐπειδή. — 2 λίαν. — 3 ἔνα. — 4 τῇ βοηθεία. — 5 ἀφαιρτκ. τοῦ αἰτίου. — 6 ποτέ, κάποτε. — 7 ἐν μάχη. — 8 θά ἀπηλπίζομεν. — 9 nisi (= ἐὰν δὲν) μεθ' ὑποτακτ. παραγομένου χρόνου πρὸς δῆλωσιν ὑποθέσεως μὴ πραγματοποιηθείσης. — 10 abs te = παρὰ σοῦ. — 11 cum μετ' ἀφαιρτκ. = πρὸς μετ' αἰτιατκ. — 12 ἀφοῦ. — 13 cum μετ' ἀφαιρτκ. = μετὰ μετὰ γνκ. — 14 ἐκ νέου.

Rustīcus, a, um. — delecto. — servus, i. — nuntius, ii. — perī-
tus, a, um. — nuntio. — Aequi, ōrum. — oppugno. — despĕro. —
aratrum, i. — remīgro.

13. — 1 πάντοτε. — 2 εἴθε (πρβλ. 11, c, 7). — 3 ἄλλοι. — 4 ἀφαιρτκ. τοῦ κατὰ τι. — 5 ἤδη. — 6 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου. — 7 cum μετ' ἀφαιρτκ. = πρὸς μετ' αἰτιατκ. — 8 ἀφαιρτκ. τοῦ αἰτίου. — 9 Σχι-
πίων. — 10 Καῖσαρ. — 11 inter μετ' αἰτιατκ. = μεταξὺ μετὰ γνκ. — 12 doctus, a, um = πεπαιδευμένος. — 13 Κικέρων.

Bellieſsus, a, um. — humānus, a, um. — nomīno.

14. — 1 Ζεύς. — 2 ποτέ, κάποτε. — 3 -ne ἐρωτηματικὸν μόριον προσαρτώμενον εἰς τὸ τέλος τῆς λέξεως, διὰ τῆς ὁποίας γίνεται ἡ ἐρώτησις = ἄρά γε? estisne? ἄρά γε εἴσθε; — 4 contentus, a, um (μετ' ἀφαιρτικ.) = εὐχαριστημένος (μέ τι, ἀπό τι). — 5 nec... nec... neque = οὔτε... οὔτε... οὔτε. — 6 εἶπεν. — 7 ἐπειδή. — 8 εἶθε (πρβλ. 11, c, 7). — 9 pro μετ' ἀφαιρτικ. = ἀντὶ μετὰ γνκ. — 10 οὐδέποτε. — 11 sine μετ' ἀφαιρτικ. = ἀνευ μετὰ γνκ. — 12 apud μετ' αἰτιατικ. = παρὰ μετὰ δτικ. — 13 a μετ' ἀφαιρτικ. = ἀπὸ μετὰ γνκ. — 14 τότε. — 15 ἄπαξ. — 16 μετὰ ταῦτα. — 17 unus... alter = ὁ εἷς... ὁ ἕτερος. — 18 πρότερον. — 19 οὖν. — 20 μετ' ὀλίγον. — 21 ποτέ, κάποτε. — 22 δικαίως.

Interrogō. — reliquus, a, um. — injucundus, a, um. — plenus, a, um. — molestia, ae. — navīgo. — loſingquus, a, um. — comparō. — libēri, ōrum. — tutus, a, um. — ventus, i. — unda, ae. — clamo. — beātus, a, um. — bonus, a, um.

15. — 1 cum μετ' ἀφαιρτικ. = μετὰ μετὰ γνκ. — 2 ἡ (διαζευκτικ.). — 2 intra μετ' αἰτιατικ. = ἐντὸς μετὰ γνκ. — 4 plerumque = ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ. — 5 ἀφαιρτικ. ἰδιότητος. — 6 intersum proeliis et bellis (δτικ.) = παρευρίσκομαι (λαμβάνω μέρος) εἰς τὰς μάχας καὶ τοὺς πολέμους. — 7 διότι. — 8 πολὺν χρόνον. — 9 ἕνα. — 10 = atque alias: (alius, a, ud = ἄλλος, η, ο). — 11 πολλάκις. — 12 οἷτινες. — 13 ἀφαιρτικ. τοῦ αἰτίου. — 14 copiis (δτικ.) praesum = προϊσταμαι, ἡγοῦμαι τοῦ στρατοῦ. — 15 amīcis (δτικ.) adsum = παρίσταμαι, βοηθῶ τοῖς φίλοις.

Desum, defūi, deesse. — collōco. — figurā, ae. — oculus, i. — caeruleus, a, um. — capillus, i. — rufus, a, um. — jucundus, a, um. — intersum, fūi, esse. — cupidus, a, um. — honestus, a, um. — ursus, i. — lupus, i. — aper, pri. — absum, afūi, abesse. — praesum, fūi, esse. — adsum, affūi, adesse. — ignāvus, a, um. — voco.

16. — 1 non superātus esset = δὲν θὰ ἐνικάτο. — 2 si praeuisent = ἐὰν προϊστησαντο. — 3 βλ. 15, 4. — 4 ad μετ' αἰτιατικ. = παρὰ μετ' αἰτιατικ. — 5 ὅπου. — 6 = ὑπὸ μετὰ γνκ. πρὸς δήλωσιν τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου. — 7 Μαάρβας. — 8 post μετ' αἰτιατικ. = μετὰ μετ'

αίτιατ. — 9 ὅμως. — 10 ἐὰν δὲν (πρβλ. 12, 9). — 11 ἀφαιρτκ. ποιη-
 τικοῦ αἰτίου = ὑπὸ μετὰ γνκ. — 12 θὰ ὑπέμενον. — 13 ὄνομαστ. πλη-
 θυντ. — 14 = ἀπὸ μετὰ γνκ. — 15 βλ. 14, 2. — 16 = Publius =
 Πόπλιος. — 17 Μῦς. — 18 ὅστις. — 19 διότι.

Equitātus, ūs. — cornu, ūs. — Cannae, ārum. — dexter, tra,
 trum. — socius, i. — sinister, stra, strum. — lacus, ūs. — Trasi-
 mēnus, i. — luctus, ūs. — senātus, ūs. — mirus, a, um. — equus,
 i. — strepītus, ūs. — perturbo, āvi, ātum, āre. — Helvetii, ōrum. —
 sustento, āvi, ātum, āre. — currus, us. — Britanni, ōrum. — peri-
 culōsus, a, um. — magistrātus, ūs. — impavīdus, a, um. — inter-
 itus, ūs. — servo, āvi, ātum, āre.

17. — 1 cum σύνδεσμος μεθ' ὑποτακτ. = ἀφοῦ. — 2 ἀφαιρτκ.
 τοῦ ὀργάνου. — 3 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου = ὑπὸ μετὰ γνκ.
 res adversae ἀτυχίαι. — 4 ἡ αίτιατκ. ἐπὶ χρόνου σημαίνει χρονικὴν
 διάρκειαν. — 5 Gallia Cisalpīna ἡ ἐντεῦθεν τῶν Ἑλλησπονδίων Γαλλία
 (ἡ σημερινὴ βόρειος Ἰταλία). — 6 ἀφαιρτκ. ιδιότητος. — 7 sine μετ'
 ἀφαιρτκ. = ἄνευ μετὰ γνκ. — 8 ad μετ' αίτιατκ. = παρὰ μετ' αίτιατκ. —
 9 procul a R. μακρὰν τῆς Ρώμης. — 10 σχεδόν. — 11 dimicātum
 est μάχη διεζήχθη. — 12 μόνον. — 13 res publīca πολιτεία. — 14 τέ-
 λος. — 15 δτκ.

Exsilium, ii. — multo. — vexo. — planities, ēi. — intro. — spe-
 cies, ēi. — disciplīna, ae. — Etrusci, ōrum. — occūpo. — dubius, a,
 um. — fides, ēi. — implōro. — Allia, ae. — totus, a, um. — dies,
 ēi. — acies, ēi. — fugo. — servo. — miser, ěra, ěrum. — auxilium,
 ii. — secundus, a, um. — revōco. — perniciēs, ēi.

18. — a) 1 βλ. 14, 21. — 2 cum σύνδεσμος μεθ' ὑποτακτ. = ἐπει-
 δή. — 3 cum μετ' ἀφαιρτκ. = μετὰ μετὰ γνκ. — 4 ἀφαιρτκ. ιδιότη-
 τος. — 5 nullus, a, um = οὐδεὶς. — 6 μᾶλλον. — 7 ἢ (συγκριτικός). —
 8 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου. — 9 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου = ὑπὸ
 μετὰ γνκ. — 10 non modo... sed etiam = ὅχι μόνον... ἀλλὰ καί. —
 11 ἐφαίνετο.

Cimbri, ōrum. — Teutōni, ōrum. — fecundus, a, um. — emī-
 gro, āvi, ātum, āre. — occūpo, āvi, ātum, āre. — advēna, ae.

saevus, a, um. — vultus, ūs. — valīdus, a, um. — adventus, ūs. — metus, ūs.

b) 1 postquam, σύνδεσμ. χρονκ. = ἀφοῦ. — 2 multis proeliis = ἐν πολλαῖς μάχαις. — 3 ὑπὸ μετὰ γνκ., πρὸς δῆλωσιν τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου. — 4 res bellīca = τὰ πολεμικά. — 5 ab μετ' ἀφαιρτκ. = ἀπὸ μετὰ γνκ. — 6 ἔπειτα. — 7 ὄνομαστ. πληθυντ. — 8 ἀφαιρτκ. τοῦ ἀντικειμ. εἰς τὸ liberāti sunt. — 9 post μετ' αἰτιατκ. = μετὰ μετ' αἰτιατκ. — 10 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου. — 11 αὐτός. — 12 πατήρ.

Perītus, a, um. — permagnus, a, um. — redītus, ūs. — pre-tiōsus, a, um. — dono, āvi, ātum, āre. — appello, āvi ātum, āre. — reliquiae, ārum.

19. — 1 ἐφ' ὅσον. — 2 raptus, a, um = ἀρπαγείς. — 3 intra μετ' αἰτιατκ. = ἐντὸς μετὰ γνκ. — 4 ποσάκις. — 5 ut σύνδεσμος τελικὸς [= ἵνα] μεθ' ὑποτακτ. — 6 μάτην. — 7 utīnam [= εἴθε] μεθ' ὑποτακτ. ἐνεστ. ἢ παρακμ. δηλοῖ εὐχὴν ἐκπληρώσιμον. — 8 ἐνταῦθα. — 9 tam p. = τοσοῦτος διεξήγετο πόλεμος. — 10 ἀγὼν γίνεται. — 11 pro μετ' ἀφαιρτκ. = ὑπὲρ μετὰ γνκ. — 12 ante μετ' αἰτιατκ. = πρὸ μετὰ γνκ. — 13 προβλέπω. — 14 βλέπω. — 15 utīnam [= εἴθε] μεθ' ὑπότακτ. παραγομένων χρόνων δηλοῖ εὐχὴν ἀνεκπλήρωτον. — 16 μηδέποτε. — 17 ne = ἵνα μὴ. — 18 ἀφαιρτκ. τοῦ ἀντικειμ. εἰς τὸ priventur.

Stultus, a, um. — spero, āvi, ātum, āre. — habito, āvi, ātum, āre. — murus, i. — rogo, āvi, ātum, āre. — imperium, ii. — divīnus, a, um. — obtempĕro, āvi, ātum, āre. — repudio, āvi, ātum, āre. — consilium, ii. — muto, āvi, ātum, āre. — neco, āvi, ātum, āre. — adversarius, ii. — lacrimo, āvi, ātum, āre. — obsĕcro, āvi, ātum, āre. — privo, āvi, ātum, āre. — carus, a, um.

20. — 1 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου = ὑπὸ μετὰ γνκ. — 2 res adversae = ἀτυχίαι. — 3 si = ἐάν. — 4 ἀφαιρτκ. ιδιότητος. — 5 ad-versus μετ' αἰτιατκ. = πρὸς μετ' αἰτιατκ. — 6 si... negāret = ἀνῆρνεῖτο. — 7 θὰ ἐπεκαλεῖσθε. — 8 ἐκεῖθεν: ἐξ ἐκείνου τοῦ τόπου. — 9 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου. — 10 insŭla... Tiberīna = ἡ νῆσος τοῦ Τιβέρεως. — 11 ὑποτακτ. δηλοῦσα προτροπὴν = ἄς μεθ' ὑποτακτ. — 12 ἐδῶ. — 13 τέλος. — 14 praeter μετ' αἰτιατκ. = πλὴν μετὰ γνκ. —

15 situs, a, um = κείμενος. — 16 aut... aut = ἤ... ἤ. — 17 ad μετ' αἰτιατκ. = παρὰ μετ' αἰτιατκ. — 18 a μετ' ἀφαιρτκ. = ὑπὸ μετὰ γνκ.

Molestus, a, um. — pestilentia, ae. — vasto, āvi, ātum, āre παθητ. vastor, vastātus sum, āri. — medicus, i. — remedium, ii. — levo, āvi, ātum, āre. — nego, āvi, ātum, āre. — imploro, āvi, ātum, āre. — praeclārus, a, um. — Epidaurus, i. — navigium, ii. — sacrificium, ii. — aedifico, āvi, ātum, āre. — porto, āvi, ātum, āre. — sano, āvi, ātum, āre.

21. — 1 σχεδόν. — 2 ἡ αἰτιατκ. ἐπὶ χρόνου παρὰ Λατίνους σημαίνει ὅ,τι καὶ παρὰ τοῖς Ἑλλησι, δηλ. χρονικὴν διάρκειαν. — 3 τέλος. — 4 Ὀδυσσεύς. — 5 βασιλεύς. — 6 ὅστις. — 7 ἴνα. — 8 δτκ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικμ. εἰς τὸ nocēmus. — 9 ἀφαιρτκ. τοῦ ὄργάνου. — 10 ὑποτακτ. δηλοῦσα προτροπὴν = ἄς μεθ' ὑποτακτ. — 11 ἀφαιρτκ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικμ. τοῦ complebimus· τὸ δὲ armātus, a, um = ἔνοπλος. — 12 apud μετ' αἰτιατκ. = παρὰ μετὰ δτκ. — 13 ὅμιν. — 14 cum σύνδεσμος αἰτιολογ. μεθ' ὑποτακτ. = ἐπειδὴ. — 15 ἔπειτα. — 16 ad μετ' αἰτιατκ. = εἰς μετ' αἰτιατκ.

Oppugno, āvi, ātum, āre. — Ithāca, ae. — placeo, ūi, itum ēre. — incito, āvi, ātum, āre. — dolus, i. — adhibeo, ūi, itum, ēre. — consilium, ii. — pareo, ūi, ēre. — ligneus, a, um. — alvus, i. — compleo, ēvi, etum, ēre. — propinquus, a, um. — Tenēdus, i. — exitus, ūs. — callidus, a, um. — strenuus, a, um. — navīgo, āvi, ātum, āre. — lateo, ūi, ēre.

22. — 1 κατ' ἀρχάς. — 2 ἴνα. — 3 alii... alii = ἄλλοι μὲν... ἄλλοι δέ. — 4 τότε. — 5 Λαοκόων. — 6 cum μετ' ἀφαιρτκ. = μετὰ μετὰ γνκ. — 7 ne = μήπως. — 8 δτκ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικεῖμ. εἰς τὸ immineat. — 9 ab μετ' ἀφαιρτκ. = παρὰ μετὰ γνκ. — 10 de patriā bene mereo = εὐεργετῶ τὴν πατρίδα. — 11 a μετ' ἀφαιρτκ. = ἀπὸ μετὰ γνκ. — 12 τῇ διαταγῇ. — 13 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου.

Mirus, a, um. — ad spectus, ūs. — praebeo, ūi, itum, ēre. — perterreo, ūi, itum, ēre. — festino, āvi, ātum, āre. — effigies, ēi. — timeo, ūi, ēre. — sileo, ūi, ēre. — admoneo, ūi, itum, ēre. — advolo, āvi, ātum, āre. — deleo, ēvi, etum, ēre. — immineo, ēre. — fides, ēi. — habeo, ūi, itum, ēre. — displiceo, ūi, itum, ēre. —

mereo, ūi, ūtum, ēre. — conservo, āvi, ātum, āre. — doleo, ūi, ēre. — defleo, ēvi, ētum, ēre. — deterreo, ūi, ūtum, ēre. — studeo, ūi, ēre. — morsus, ūs. — hydra, ae.

23. — a) 1 ὅτε. — 2 βασιλεύς. — 3 μήπως. — 4 C. = Caius [πρόφ. Gajus]. — 5 a μετ' ἀφαιρτκ. = ὑπὸ μετὰ γνκ. πρὸς δῆλωσιν τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου. — 6 διότι. — 7 consilium habeo = κάμνω συμβούλιον. — 8 quomodo = πῶς. — 9 ἀφαιρτκ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικμ. τοῦ prohiberi, ὅπερ ἐξαρθᾶται ἐκ τοῦ posset. — 10 ἡδύνατο. — 11 εἷς. — 12 ex nobis ἐξ ἡμῶν. — 13 ὑποτακτ. δηλοῦσα προτροπὴν = ἄς μεθ' ὑποτακτ. — 14 ἀφαιρτκ. τοῦ αἰτίου = διὰ μετ' αἰτιατκ. — 15 bello deterreor = ἀποτρέπομαι τοῦ πολέμου. — 16 a consilio deterreor = ἀποτρέπομαι τοῦ σχεδίου. — 17 ἀφαιρτκ. τοῦ ὄργάνου.

Clusium, ii. — terreo, ūi, ūtum, ēre. παθ. terreor, ūtus sum, ēri. — prohibeo, ūi, ūtum, ēre. — adolescentulus, i. — intro, āvi, ātum, āre. — metus, ūs. — poena, ae. — supplicium, ii. — pretiōsus, a um. — vestimentum, i. — scriba, ae.

b) 1 cum μετ' ἀφαιρτκ. = μετὰ μετὰ γνκ. — 2 ἀφαιρτκ. ιδιότητος. — 3 τίς. — 4 σέ. — 5 in anīmo habeo = ἔχω ἐν νῷ, διανοοῦμαι. — 6 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου. — 7 deceptus, a, um = ἀπατηθεῖς. — 8 διότι. — 9 σύ. — 10 βασιλεύς. — 11 ἵνα. — 12 ἐνέθηκε. — 13 ἀφαιρτκ. τοῦ αἰτίου = διὰ μετ' αἰτιατκ.

Falsus, a, um. — species, ēi. — cruciātus, ūs. — ira, ae. — inflammo, āvi, ātum, are. — tormentum, i. — vexo, āvi, ātum, āre. — flamma, ae. — cremo, āvi, ātum, āre.

24. — 1 ἤδη. — 2 cum μετ' ἀφαιρτκ. = πρὸς μετ' αἰτιατκ. — 3 ἐπὶ πολὺν χρόνον. — 4 primus pedītum = ὁ πρῶτος ἐκ τῶν πεζῶν. — 5 εἷς. — 6 ἀφοῦ. — 7 τέλος. — 8 διὰ τοῦτο. — 9 ἀφαιρτκ. τοῦ ὄργάνου. — 10 se ipse necāvit = αὐτὸς ἑαυτὸν ἐφόνευσεν = ἠτύχτησεν.

Hamilcar, āris. — Carthaginienses, ium. — pedes, ūtis. — eques, ūtis. — miles, ūtis. — civis, is. — consul, ūlis. — ira, ae. — odium, ii. — hostis, is. — aliēnus, a, um. — Prusia, ae. — rex, gis. — Bithynia, ae. — senex, senis. — studeo, ūi, ēre. — venēnum, i.

25.—1 summus, a, um = ὑπέρτατος. — 2 οἷτινες. — 3 cum μετ' ἀφαιρτκ. = μετὰ μετὰ γνκ. — 4 ad μετ' αἰτιατκ. = εἰς μετ' αἰτιατκ. — 5 ante μετ' αἰτιατκ. = πρὸ μετὰ γνκ. — 6 superātus a, um = ἡττημένος. — 7 ἀφαιρτκ. τοῦ ὄργάνου. — 8 πεζῆ. — 9 post μετ' αἰτιατκ. = ὀπισθεν μετὰ γνκ. — 10 ἔπειτα. — 11 totus, a, um = ὅλος. — 12 ἀφαιρτκ. τοῦ τρόπου = μετὰ μετὰ γνκ.

Homo, ἴνις. — mons, ntis. — Capitōlinus, a, um. — imperātor, ōris. — triumpho, āvi, ātum, āre. — commeo, āvi, ātum, āre. — currus, ūs. — triumphātor, ōris. — albus, a, um. — allĭgo, āvi, ātum, āre. — catēna, ae. — onēro, āvi, ātum, āre. — pes, pedis. — migro, āvi, ātum, āre. — appareo, ūi, ēre. — laetus, a, um. — clamor, ōris. — salūto, āvi, ātum, āre. — pecunia, ae.

26.—1 Ti.=Tiberius.—2 C.=Caius (πρόφ. Gajus).— 3 ἀφαιρτκ. ιδιότητος.—4 tribunus plebis = δήμαρχος. — 5 ἀφαιρτκ. τοῦ κατὰ τι : amor patriae = ἡ πρὸς τὴν πατρίδα ἀγάπη, ἡ φιλοπατρία. — 6 apud μετ' αἰτιατκ. = παρὰ μετὰ δτκ. — 7 ἴνα. — 8 rogo legem = προτείνω νόμον. — 9 patres, um = οἱ πατρίκιοι. — 10 διότι. — 11 τῷ ὄντι, πράγματι.

Africānus, i — dignĭtas, ātis. — libertas, ātis. — fortitūdo, ἴνις. — auctorĭtas, ātis. — plebs, bis. — emineo, ūi, ēre. — condicio, ōnis. — levo, āvi, ātum, āre. — lex, legis. — placeo, ūi, ēre. — dominatio, ōnis. — periculōsus, a, um. — mors, rtis.

27.—1 ἀφοῦ. — 2 ἐπὶ πολὺ. — 3 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου. — 4 hanc oratiōnem = τόνδε τὸν λόγον. — 5 habeo oratiōnem = ἀπαγγέλλω λόγον. — 6 ταῦτας. — 7 ἐπειδὴ. — 8 δευτέραν φοράν, πάλιν. — 9 a μετ' ἀφαιρτκ. = ἀπὸ μετὰ γνκ. — 10 in amĭmo habeo = διανοοῦμαι. — 11 ἀφαιρτκ. τοῦ ὄργάνου.

Sevĕrus, a um, — contio, ōnis. — oratio, ōnis. — durus, a, um. — molestus, a, um. — regio, ōnis. — fames, is. — senex, is. — virgo, ἴνις. — seditio, ōnis. — urbs, bis. — mons, ntis. — emĭgro, āvi, ātum, āre. — sepāro, āvi, ātum, āre. — universus, a, um. — preces, cum. — promissum, i.

28. — a) 1 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου. — 2 ᾧ = εἰς ἐν. — 3 ἀφαιρτκ.

ιδιότητος. — 4 ποτέ, κάποτε. — 5 per μετ' αἰτιατκ. = διὰ μετὰ γενκ. — 6 mare Aegaeum = Αἰγαῖον πέλαγος. — 7 ἴνα. — 8 ὀνόματι. — 9 ἀφαιρτκ. τοῦ κατὰ τι.

Tempus, pōris. — gens, ntis. — pulchritūdo, īnis. — corpus, pōris. — mare, ris. — Menelāus, i — visīto, āvi, ātum, āre. — uxor, ōris. — Helēna, ae. — Lacaena, ae.

b) 1 ὅτε. — 2 ab μετ' ἀφαιρτκ. = ἀπὸ μετὰ γενκ. — 3 ἴνα. — 4 sita erat ἔκειτο. — 5 cum μετ' ἀφαιρτκ. = μετὰ μετὰ γενκ. — 6 ὅπου. — 7 ἐν τῷ μεταξύ. — 8 apertus, a, um = ἀναπεπταμένος, ἀνοιχτός. — 9 οὕτω. — 10 ἀφαιρτκ. τοῦ ὄργάνου. — 11 τοῦτο.

Navis, is. — flumen, mīnis. — specto, āvi, ātum, āre. — Eurōtas, ae. — voluntas, ātis. — hospes, ītis. — impēro, āvi, ātum, āre. — fraus, fraudis. — raptō, āvi, ātum, āre. — jus, juris. — hospitium, ii. — viōlo, āvi, ātum, āre. — scelus, ēris. — carmen, īnis. — commēdro, āvi, ātum, āre.

29. — 1 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου. — 2 ἀφαιρτκ. ιδιότητος: amor patriae et agricultūrae = ἀγάπη πρὸς τὴν πατρίδα καὶ τὴν γεωργίαν. — 3 de μετ' ἀφαιρτκ. = περὶ μετὰ γενκ. — 4 ἔδωκε. — 5 μᾶλλον. — 6 ἢ (συγκριτικός). — 7 τέλος, πρῶτον. — 8 τούτοις. — 9 τὰ ὁποῖα. — 10 ὁμῖν.

Laudābilis, e. — fertilis, e. — fidēlis, e. — salutāris, e. — praeceptum, i. — opus, ēris. — utilis, e. — suāvis, e. — ars, rtis. — aetas, ātis. — tristis, e. — turpis, e. — civilis, e. — termīno 1. — insignis, e. — simīlis, e. — commūnis, e. — omnis, e. — mortālis, e. — dissimīlis, e. — brevis, e.

30. — 1 ἀφαιρτκ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικείμενον τοῦ implet. — 2 circa μετ' αἰτιατκ. = περὶ μετ' αἰτιατκ. — 3 ἐνταῦθα. — in hac = ἐν ταύτῃ. — 5 copiae equestres = τὸ ἵππικόν. — 6 secundus, a, um = εὐνοϊκός, ἐπιτήδειος. — 7 copiae pedestres = τὸ πεζικόν. — 8 equestre proelium = ἵππομαχία. — 9 ἀφαιρτκ. τοῦ ὄργάνου. — 10 ab μετ' ἀφαιρτκ. = ἀπὸ μετὰ γενκ. — 11 prope μετ' αἰτιατκ. = πλησίον μετὰ γενκ.

Tyrrhēnus, a, um. — Adriatīcus, a, um. — pateo, ūi, ēre. — Apennīnus, i. — collis, is. — impleo, ēvi, ētum, ēre. — Padus, i. — celēber, bris, bre. — acer, cris, cre. — equester, stris, stre. — pede-

ster, stris, stre.— celer, ěris, ěre. —Ticĭnus, i.— vulnĕro, āvi, ātum, āre.— litus, ōris.— paluster, stris, stre.

31. —1 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου.— 2 res secundae = εὐτυχίαι.— 3 res adversae = ἀτυχίαι.— 4 de μετ' ἀφαιρτκ. = περὶ μετὰ γνκ.— 5 solo aequo = κατεδαφίζω.— 6 διότι. — 7 ἴνα.

Tyrius, a, um.— Dido, ōnis.— prudens, ntis.— audax, ācis.— vetus, ěris.— mercātor, ōris.— dilĭgens, ntis.— felix, ĭcis.— pars, rtis.— fertilis, e.— superbus, a, um.— constans, ntis.— despĕro, āvi, ātum, āre.— modestus, a, um.— vehĕmens, ntis.— solum, i.— admoneo, ũi, ĭtum, ěre.

32. — 1 procul ab urbe μακρὰν τῆς πόλεως.— 2 ante μετ' αἰτιατκ. = πρὸ μετὰ γνκ.— 3 αἰτιατκ. δηλοῦσα χρονικὴν διάρκειαν.— 4 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου.— 5 ἀγὼν (πόλεμος) διεξήγετο.— 6 ἐκεῖ.— 7 ἐφ' ὅσον.— 8 post μετ' αἰτιατκ. = μετὰ μετ' αἰτιατκ.— 9 de μετ' ἀφαιρτκ. = περὶ μετὰ γνκ.— 10 αὐτοῦ (δηλ. τοῦ δουρείου ἵππου). — 11 κάποτε. — 12 ἤδη.

Litus, ōris.— navis, is.— celĕber, bris, bre.— aestas, ātis.— hiems, ěmis.— Venus, ěris.— Sarpĕdon, ōnis.— expugnatio, ōnis.— ingens, ntis.— magnitūdo, ĭnis.— terribĭlis, e.— crudĕlis, e.— caedes, is.— servitūdo, ĭnis.— Hecūba, ae.— dives, ĭtis.— felix, ĭcis.— pauper, ěris.— infĕlix, ĭcis.

33. — 1 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου.— 2 ἧ (συγκριτικός). — 3 ἀφαιρτκ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικμ. εἰς τὸ liberavĕrat.— 4 πολύ.— 5 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου.— 6 καθῶς.— 7 ἀφαιρτκ. χρονικὴ δηλοῦσα τὸν χρόνον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου γίνεται τι.— 8 κατὰ μικρὸν.— 9 ἀφαιρτκ. τοῦ αἰτίου.— 10 facti sunt = ἐγένοντο.— 11 οἷτινες.— 12 ἀφαιρτκ. τοῦ κατὰ τι.— 13 ὅμως.— 14 multis proeliis = ἐν πολλαῖς μάχαις.— 15 δτκ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικείμενον τοῦ parĕbant.

Medus, i.— infirmus, a, um.— ignāvus, a, um.— nobĭlis, e.— impĕtus, ũs.— Lydus, i.— Babylonius, i.— potens, ntis.— brevis, e.— spatium, ii.— amplus, a, um.— luxuria, ae.— imbellis, e.— mollis, e.— pareo, ũi, ěre.

34. — 1 οὐδὲν.— 2 ἧ (συγκριτικός). — 3 ἔνθα.— 4 πολύ.— 5

ἀρχιερτκ. τοῦ ὄργάνου. — 6 τί; — 7 ἐνταῦθα. — 8 ὅστις. — 9 vitam efflo = ἐκπνέω τὸν βίον: ἀποθνήσκω. — 10 ὄνοματι. — 11 ἴνα. — 12 nullus, a, um = οὐδείς. — 13 pugna navālis = ναυμαχία.

Marathon, ōnis. — Thermopylae, ārum. — generōsus, a, um. — comes, itis. — clades, is. — Pausanias, ae. — Aristīdes, is.

35. — 1 προστακτ. τοῦ salveo. — 2 ποῦ; — 3 χθές. — 4 ἴνα. — 5 ὅπερ (βιβλίον). — 6 διότι. — 7 πόσον πολὺ. — 8 ὅστις νὰ εἶναι. — 9 τί. — 10 ἀσμένως, εὐχαρίστως, — 11 αὔριον. — 12 sub μετ' αἰτ. = περὶ μετ' αἰτ. — 13 - ne ἐρώτηματικὸν μόριον προσαρτώμενον ἐν τέλει τῆς λέξεως, διὰ τῆς ὁποίας γίνεται ἡ ἐρώτησις = ἄρά γε aderitisne? = ἄρά γε θὰ παρευρεθῆτε; — 14 μᾶλλον. — 15 ἢ (συγκριτικὸς). — 16 εὐθὺς. — 17 τοῦτο. — 18 memoriā teneo = κρατῶ ἐν τῇ μνήμῃ, ἐνθυμούμαι. — 19 ὅ,τι. — 20 ἐπτά. — 21 ὅστις. — 22 ἡ πρόθεσις cum συντασσόμενη μετὰ τῆς ἀφαιρτκ. τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμ. ἐπιτάσσεται. — 23 οὐδείς. — 24 δύναται. — 25 ὡς, καθώς. — 26 ἄρά γε ἀρκετά; — 27 gratiam habeo = ὀφείλω χάριν. — 28 unā cum = ὁμοῦ, μετὰ (μετὰ γινκ.). — 29 ἀφαιρτκ. τοῦ ὄργάνου. — 30 οἴτινες (μῦθοι). — 31 ἰδοῦ. — 32 προστακτ. τοῦ valeo.

Salveo, ēre. — ignōro, āvi ātum, āre. — arbor, ōris, — recito, āvi, ātum, āre. — vesper, ěri. — fabūla, ae. — historia, ae. — dictum, i. — sapiens, ntis. — gratus, a, um, — pecco, āvi, ātum, āre. — exclāmo, āvi, ātum, āre. — mors, rtis. — testamentum, i. — mando, āvi, ātum, āre. — Horatius, ii. — gratia, ae. — valeo, ūi, ēre.

36. — 1 ἀφοῦ. — 2 confirmo animum militem = ἐνισχύω τὸ φρόνημα (τὸ θάρρος) τῶν στρατιωτῶν: ἐνθαρρύνω τοὺς στρατιώτας. — 3 ἀφαιρτκ. τοῦ ὄργάνου.

Poeni, ōrum. — video, vīdi, vīsum, ēre. — necessarius, a, um. — imprōbus, a, um. — opulentus, a, um. — opes, um. — manus, ūs. — timor, ōris. — Saguntum, i. — firmus, a, um. — Pyrenaei, ōrum.

37. — 1 pro μετ' ἀφαιρτκ. = ἰντὶ μετὰ γινκ. — 2 ὅστις. — 3 ἀφαιρτκ. τοῦ γρόνου. — 4 ἀφαιρτκ. τοῦ ὄργάνου. — 5 ita... ut = τόσον...

ὥστε.— 6 ἐξῆλλθε.— 7 ἴνα.— 8 οἵτινες.— 9 τῇ διαταγῇ.— 10 quamquam = ἂν καί.— 11 nonnullus, a, um = τίς.— 12 ὅτι.— 13 brevi = ἐν βραχεῖ (χρόνος).— 14 usque ad = μέχρῳ (μετὰ γινκ.).

Perniciōsus, a, um.—administro, āvi, ātum, āre.— socius, i.— expilo, āvi, ātum, āre.— terreo, ūi, ūtum, ēre.— coërceo, ūi, ūtum, ēre.— irritus, a, um.—tempto, āvi, ātum, āre.— Etruria ae.— accūso, āvi, ātum, āre.— relēgo, āvi, ātum, āre.— revōco, āvi, ātum, āre.— Antonius, ii.— aetas, ātis.

38.—a) 1 ut ἀποτελεσματικὸς μεθ' ὑποτακτ. = ὥστε.— 2 apud μετ' αἰτ. = παρὰ μετὰ δοκ.— 3 ἴνα.

Tantus, a, um.— peregrīnus, a, um.

b) 1 ποτέ, κάποτε.— 2 ἐπτά.— 3 ἴνα.— 4 ἔπειτα.— 5 meā sententiā = κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην.— 6 pro μετ' ἀφαιρτκ. = ὑπὲρ μετὰ γινκ.— 7 τότε.— 8 φαίνομαι.— 9 ἢ (συγκριτικός).— 10 usque ad = μέχρῳ (μετὰ γινκ.).— 11 ἀφαιρτκ. ιδιότητος.— 12 γινκ. τῆς ἀξίας: parvi aestīmo = ὀλίγον ἐκτιμῶ.— 13 paulo post = μετ' ὀλίγον.— 14 ita... ut = τόσον... ὥστε.— 15 de μετ' ἀφαιρτκ. = περὶ μετὰ γινκ.

Numēro, āvi, ātum, āre.— regius, a um.— humānus, a, um.— cadūcus, a, um.— incertus, a, um.— paucus, a, um.— ultīmus, a, um.— tranquillus, a, um.— valetūdo, īnis.— felicītas, ātis.— dubīto, āvi, ātum, āre.

c) 1 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου.— 2 ἀνωτέρω.— 3 ὥστε.— 4 ἢ πρόθεσις cum συντασσομένη μετὰ τῆς ἀφαιρτκ. τῶν ἀναφορικῶν ἀντωνυμιῶν ἐπιτάσσεται: quibuscum = πρὸς ἃ (ἔθνη).— 5 δέ.— 6 δηλ. rogo.— 7 ἰστάμενος.— 8 τρίς.— 9 memoriae mando = ἐντυπῶ (ἐγχαράττω) τῇ μνήμῃ.— 10 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου.— 11 ἴνα.

Cogīto, āvi, ātum, āre.— rogo, i.— perturbo, āvi, ātum, āre.— recuperō, āvi, ātum, āre.

39.—1 πέντε.— 2 de μετ' ἀφαιρτκ. = περὶ μετὰ γινκ.— 3 utrum-an πότερον -ἢ.— 4 ἀφοῦ.— 5 pro μετ' ἀφαιρτκ. = κατὰ μετ' αἰτιατκ.— 6 erga μετ' αἰτιατκ. = πρὸς μετ' αἰτιατκ.— 7 διότι.— 8 ἂν καί.— 9 ἀφαιρτκ. τοῦ τρόπου = μετὰ μετὰ γινκ.

Mulier, ēris.— propēro, āvi, ātum, āre.— acerbus, a, um.— aequus, a, um.— tolēro, āvi, ātum, āre.

40. —1 ἐπιμελῶς.— 2 φρονίμως.— 3 ἀφαιρτικ. τοῦ χρόνου.— 4 εἶχε συναθροίσει.— 5 ἴνα.— 6 ὅτε.— 7 ὁπότεν: ἀπὸ τοῦ.— 8 quomīnus τίθεται (ἀντὶ τοῦ ne) κατόπιν τῶν κωλύσεως σημαντικ. ρημ= ἴνα μὴ, ὥστε νὰ μὴ.— 9 ἀφαιρτικ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου.— 10 ἀφαιρτικ. τοῦ ὀργάνου.— 11 δικαίως.

Cibus, i.— nutrio, īvi, ītum, īre.— impertio, īvi, ītum, īre.— impedio, īvi, ītum, īre.— negotium, ii.— respondeo, ndi, nsum, ēre.— canto, āvi, ātum, āre.— audio, īvi, ītum, īre.— labōro, āvi ātum, āre.— oboedio, īvi, ītum, īre.— punio, īvi, ītum, īre.— esurio, īvi, ītum, īre.

41.—1 ἀφοῦ.— 2 decīmus, a, um = δέκατος.— 3 ἀφαιρτικ. τοῦ χρόνου.— 4 ἀφαιρτικ. τοῦ ὀργάνου.— 5 ἴνα — 6 κατ' ἀρχάς.— 7 οὐδέποτε.— 8 quantus, a, um = ὁπόσος.— 9 ἀλλά.— 10 neque... neque = οὔτε... οὔτε.— 11 ἔπειτα.— 12 ἀφαιρτικ. ἰδιότητος.— 13 ὥστε.— 14 = atque ibi.

Incendium, ii.— vincio, nxi, netum, īre.— transporto, āvi, ātum, āre.— servio, īvi, ītum, īre.— Venus, ēris.— faciūnus, ὄris.— probō, āvi, ātum, āre.— sentio, nsi, nsum, īre. — opto, āvi ātum, āre.— suadeo, suāsi, suāsum, ēre.— finio, īvi, ītum, īre.— fatīgo, āvi, ātum, āre.— piētas, ātis.— umērus, i. —venio, vēni, ntum, īre.— reperio, reppēri, repertum, īre.

42.— 1 ὅτε.— 2 δτικ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικμ. τοῦ appropinquāret.— 3 ἀφαιρτικ. τοῦ ὀργάνου.— 4 ὧδε, ὡς ἐξῆς.— 5 ἐδῶ, εἰς τοῦτον τὸν τόπον.— 6 ἂν καί.— 7 ὡς.— 8 οὔτω.— 9 nisi = ἐὰν δὲν (πρβλ. 12, 9).— 10 ἀφαιρτικ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου.

Sirēnes, um.— appropinquo, āvi, ātum, āre.— divīnus, a, um.— flos, ris.— vestio, īvi ἢ īi, ītum, īre. — dulcis, e. — cura, ae.— lenio, īvi ἢ īi, ītum, īre.— scio, īvi, ītum, īre.— vincūlum, i.— relīgo, āvi, ātum, āre.

43.— a) 1 κατ' ἀρχάς.— 2 ἀφαιρτικ. τοῦ χρόνου.— 3 ante Christum natum = πρὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ.— 4 ἀφαιρτικ. τοῦ ἐμμέσου ἀντικμ. τοῦ liberavērunt.— 5 = ante Christum natum.— 6 qui... administrārent = ἴνα οὔτοι διοικήσωσι.— 7 πρὸς τούτοις.— 8 ἴνα.— 9 σχεδόν.— 10 διεξήγαγον.— 11 ἐν τῷ πολέμῳ.— 12 γνκ. ἀντικμ. εἰς τὸ bello.— 13 ab = ἀπὸ μετὰ γνκ.

Duo, duae, duo.— creō, āvi, ātum, āre.— administro, āvi, ātum, āre.— censor, ōris.— praetor, ōris.— aedilis, is.— quaestor, ōris.— amplifīco, āvi, ātum, āre.— Samnītes, um.

b) 1 ἀφαιρτικ. τοῦ χρόνου. — 2 = ἀπὸ μετὰ γνκ. — 3 usque ad = μέχρῳ (μετὰ γνκ.). — 4 ἀφαιρτικ. τοῦ ὄργάνου.— 5 ἐν διαφόροις χρόνοις.— 6 summa imperiī = ἡ ἀρχηγία.— 7 δηλ. ὁ Πόπλιος Σκιπίων (ὑπάτος τῷ 218 π.Χ.) καὶ ὁ Γναῖος Σκιπίων (ὑπάτος τῷ 222 π.Χ.).— 8 δηλ. ὁ Πόπλιος Σκιπίων (ὑπάτος τῷ 205), ὁ υἱὸς τοῦ ἐν Ἰσπανίᾳ φονευθέντος Ποπλίου Σκιπίωνος.— 9 ἡ per ἐνταῦθα μετ' αἰτιατικ. ἐπέθη ἂντὶ ἀπλῆς αἰτιατικ. δηλούσης χρονικὴν διάρκειαν. — 10 κτηγμ. = ὡς νικητῆς.— 11 ἡ αἰτιατικ. ἐπὶ χρόνου δηλοῦ τὴν χρονικὴν διάρκειαν.

Punīcus, a, um.— idem, eādem, idem.— saecūlum, i.— Fabius, i.— dictātor, ōris.— diversus, a, um.— flagro, āvi ātum, āre.

c) 1 αἰτιατικ. δηλοῦσα χρονικὴν διάρκειαν.— 2 ἀφαιρτικ. τοῦ χρόνου. Atrox, ōcis.

d) 1 ἀφαιρτικ. τοῦ χρόνου.— 2 bellum civīle=ἐμφύλιος πόλεμος.— 3 ἀφαιρτικ. τοῦ ὄργάνου.— 4 κατέθλιψε, ἐματαιώσε.— 5 τέλος.— 6 ut... viderētur= ὥστε ἐφαίνετο.— 7 conjurātus, i= συνωμότης.— 8 pugna navālis = ἡ ναυμαχία.— 9 post Christum natum= μετὰ Χριστὸν γεννηθέντα= μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ Χριστοῦ: μ.Χ.— 10 ἀφαιρτικ. τοῦ ἐμμέσου ἀντικμ. εἰς τὸ privavērunt.

Nefarius, a, um.— legio, ōnis.— Octaviānus, i.— heres, ēdis.

44. —1 in somnis = καθ' ὕπνον.— 2 supra μετ' αἰτιατικ. = ὑπὲρ μετ' αἰτ.— 3 ἀφαιρτικ. τοῦ ὄργάνου.— 4 ἀφαιρτικ. ιδιότητος.— 5 τότε (ὅτε δηλ. ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως).— 6 διατί.— 7 mi, κλητικὴ τοῦ ἐνικοῦ τῆς κτητικῆς ἀνωντ. meus, a, um.— 8 a = ἀπὸ μετὰ γνκ.— 9 dum = ἕως ὅτου.— 10 utīnam ne = εἴθε νὰ μὴ μεθ' ὑποτακτ. παραγομένου χρόνου δηλοῦ εὐχὴν ἀνεκπλήρωτον.— 11 a = ὑπὸ μετὰ γνκ.— 12 δέ.— 13 nondum=οὔπω: δέν... ἀκόμη.— 14 ἴνα.— 15 ἀφαιρτικ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου.— 16 ἀφαιρτικ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικμ. εἰς τὸ solūtus est.— 17 εὐθὺς.

Turpis, e.— lacēro, āvi, ātum, āre.— jaceo, ūi, ēre.— lectus, i.— metuo, ūi, ēre.— constituo, ūi, ūtum, ēre.— ruo, rūi, rūtum,

ĕre.—litus, ōris.— saevio, īi, ītum, īre.— evertō, rti, rsum, ĕre.—
 convertō, rti, rsum, ĕre.— infēri, ōrum.— descendo, ndi, nsum,
 ĕre.— elīgo, lēgi, lectum, ĕre.— comprehendo, ndi, nsum, ĕre.—
 solvo, lvi, solūtum, ĕre.— indūō, dūi, dūtum, ĕre.

45.— 1 ὅτε.— 2 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου εἰς τὸ incensus.—
 3 cum μετ' ἀφαιρτκ. = μετὰ μετὰ γνκ.— 4 cum... conflixerītis =
 ἀφοῦ συγκρουσθῆτε.— 5 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου.— 6 utīnam ne =
 εἴθε νὰ μὴ (πρβλ. 44, 10).

Abdūco, xi, ctum, ĕre. — incendo, ndi, nsum, ĕre. — prae-
 dīco, xi, ctum, ĕre.— addūco, xi, ctum, ĕre.— redūco, xi, ctum,
 ĕre.— deprehendo, ndi, nsum, ĕre.— conflīgo, flixi, flictum, ĕre.
 — rego, xi, ctum, ĕre. — intellēgo, lexi, lectum, ĕre. —
 veritas, ātis.— avertō, rti, rsum, ĕre.— dirīgo, rexi, rectum,
 ĕre.— neglīgo, exi, ctum, ĕre.— contemno, mpsi, mptum, ĕre.—
 auris, is.

46.— 1 ὅτε.— 2 ita... ut = τόσον... ὥστε.— 3 apud μετ' αἰτια-
 τκ. = πρὸς μετ' αἰτιατκ.— 4 meis auspiciis (ἀφαιρτκ. τοῦ τρό-
 που) = ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν μου. — 5 magno proelio = ἐν μεγάλῃ
 μάχῃ.— 6 ne ἐρωτηματκ. μύριον προσκρωμένον ἐν τέλει τῆς λέξεως,
 διὰ τῆς ὁποίας γίνεται ἡ ἐρώτησις = ἄρά γε metuitisne? ἄρά γε φο-
 βεῖσθε;— 7 μήπως.— 8 ἴνα.— 9 πρὶν ἤ.— 10 γνκ. τῆς αἰτίας.— 11
 διότι.— 12 C. = Caius (πρόφ. Gajus).— 13 δύνανται.— 14 ἀφαιρτκ.
 τοῦ χρόνου.— 15 ἀφαιρτκ. τοῦ τρόπου.

Suēbi, ōrum.— indīco, xi, ctum, ĕre.— gero, gessi, gestum,
 ĕre.— vinco, vici, victum, ĕre.— duco, xi, ctum, ĕre.— metuo,
 ūi, ĕre.— mitto, misi, missum, ĕre.— committo, mīsi, missum,
 ĕre.— restituo, stitūi, stitūtum, ĕre.— dico, xi, ctum, ĕre.— credo,
 dīdi, dītum, ĕre.— acuo. ūi, ūtum, ĕre.— posco, poposci, ĕre.

47.— 1 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου.— 2 διότι.— 3 ἀφαιρτκ. τοῦ κατά
 τι. — 4 ἔκειτο. — 5 ὅταν.— 6 ἡ πρόθεσις cum συντασσομένη μετὰ
 τῆς ἀφαιρτκ. τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν ἐπιτάσσεται.— 7 ἴνα.

Priēna, ae.— Caria, ae.— capio, cēpi, captum, ĕre.— fugio
 fūgi, fugītum, ĕre.— asporto, āvi, ātum, āre. — nonnullus, a,
 um.— facio, feci, factum, ĕre.— permitto, misi, missum, ĕre.

48.—1 εἰς.—2 ἀφοῦ.—3 accēdit, ut=συνέβη νά.— 4 εὐθὺς.— 5 δτκ.—6 contigit, ut = accēdit, ut.— 7 μόνον.— 8 ἕνα μῆ.— 9 ἀφαιρτκ. τοῦ τρόπου.— 10 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου.— 11 καταληφθεῖς.— 12 omnino non= πάντως δέν : οὐδαμῶς.— 13 δτκ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικείμε. εἰς τὸ praecipio.— 14 ἕνα.

Vedius, ii.— Pollio, ōnis.— convivium, ii.— accumbo, cubūi, cubitum, ἔρε.— vas, vasis.— frango, frēgi, fractum, ἔρε.— crystallinus, a, um.— piscina, ae.— rapio, rapūi, raptum, ἔρε.— jubeo, jussi, jussum, ēre.— objicio, jēci, jectum, ἔρε.— muraena, ae.— excido, cīdi, ἔρε.— evādo, si, sum, ἔρε.— comprehendo, ndi, nsum, ἔρε.— confugio, fūgi, fugitum, ἔρε.— peto, īvi, itum, ἔρε.— piscis, is.— interficio, fēci, fectum, ἔρε.— misericordia, ae.— moveo, mōvi, motum, ēre.— compleo 2.— praecipio, cēpi, ceptum, ἔρε.

49.—1 bello=ἐν πολέμῳ.— 2 παθ. προκμ. τοῦ vinco.— 3 cum μετ' ἀφαιρτκ. = μετὰ μετὰ γνκ.— 4 cum... data esset = ὅτε ἐδόθη.— 5 cum... non possent = ἐπειδὴ δέν ἠδύναντο.— 6 oraculum consulo = ἐρωτῶ τὸ μαντεῖον.— 7 consilium capio = λαμβάνω ἀποφασιν, ἀποφασίζω.— 8 oraculum edo = χρησιμοδοτῶ.— 9 ἀφαιρτκ. δηλοῦσα τὴν ἀπὸ τόπου κίνησιν = ἐξ Ἀθηνῶν.— 10 μάτην.— 11 peto ab aliquo aliquid = ζητῶ τι παρὰ τινος.— 12 ἀλλά.— 13 res militaris=τὰ πολεμικά.— 14 κατὰ πρῶτον.— 15 ignominiā aliquem afficio = ὀνειδίζω τινά.— 16 ἀφαιρτκ. τοῦ ὄργάνου.— 17 facti sunt = ἐγένοντο.— 18 ὥστε.— 19 νοητέον τὸ est.— 20 εὐτυχεστάτα.

Jugum, i.— servitus, ūtis.— indignatio, ōnis.— tolēro 1.— deficio, fēci, fectum, ἔρε.— dejicio, jēci, jectum, ἔρε.— Delphicus, a, um.— consulo, sulūi, sultum, ἔρε.— edo, edīdi, editum, ἔρε.— peto, petīvi, petitum, ἔρε.— accipio, cēpi, ceptum, ἔρε.— arcesso, īvi, itum, ἔρε.— qualis, e.— ignārus, a, um.— decipio, cēpi, ceptum, ἔρε.— afficio, fēci, fectum, ἔρε.— alacer, cris, cre.— pario, pepēri, partum, ἔρε.— concutio, cussi, cussum, ἔρε.— conficio, fēci, fectum, ἔρε.

50.—1 ὅτε.— 2 ἐνόη.— 3 σφόδρα, πολύ.— 4 ne... quidem = οὐδέ.— 5 ἀφαιρτκ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικμ. τοῦ uti (ἀπαρεμφ. τοῦ

utor).— 6 κάλλιον.— 7 irātus, a, um = ὀργισθείς.— 8 repēto poenas ab aliq̄uo = τιμωρῶ τινα.— 9 αἴφνης.— 10 ὥστε.— 11 ἐπειδή.— 12 τέλος.— 13 ventus secundus = οὐριος ἄνεμος.

Aulis, ἴdis.— moror, ātus sum, āre— venor, ātus sum, āri.— soleo, ἴtus sum, ēre.— gaudeo, gavisus sum, ēre.— arcus, ūs.— utor, usus sum, uti.— talis, e.— audeo, ausus sum, ēre.— repēto, īvi, itum, ēre.— consēquor, consecūtus sum, sēqui.— egredior, gressus sum, grēdi.— possum, potui, posse.— Calchas, antis.— vates, is.— irascor, ātus sum, sci.— vereor, ἴtus sum, ēri.— verum, i.— profiteor, fessus sum, ēri.— polliceor, cītus sum, ēri.— tutor, ātus sum, āri.— nanciscor, nactus sum, nancisci.— cogo, coēgi, coāctum, ēre.

51.— 1 profectūrus sum, περιφραστικ. συζυγία = μέλλω νὰ πορευθῶ.— 2 ὅτε.— 3 λίαν, πολύ.— 4 ἀρκούντως.— 5 actūrus sum, περιφραστικ. συζυγία = μέλλω νὰ πράξω.— 6 nonne ἐρωτηματ. μόριον ἐν εὐθείαις ἐρωτήσεσι = πῶς δέν ;— 7 in animo habeo = διανοοῦμαι.— 8 num ἐρωτηματ. μόριον ἐν εὐθείαις ἐρωτήσεσι = μήπως, ἄρα γε ;— 9 κατὰ τὸ φαινόμενον.— 10 ἵνα.— 11 revēra = πράγματι (δέ).— 12 castra pono = στρατοπεδεύω.— 13 δτι. χρησιμεύουσα ὡς ποιητικὸν αἴτιον τοῦ moriendum est = πρέπει ἡμεῖς ν' ἀποθάνωμεν.

Proficiscor, fectus sum, sci.— ephōrus, i.— ago, egi, actum, ēre.— barbārus, a, um.— adītus, ūs.— morior, mortūus sum, mori.— pono, posūi, posītum, ēre.— allōquor, locūtus sum, lōqui.— licet, ūit, ēre.— consulatio, ōnis.— consūmo, sumpsi, sumptum, ēre.

52.— 1 ἀφαιρτικ. τοῦ χρόνου.— 2 = ante Christum natum = πρὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ.— 3 ἀφαιρτικ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικμ. τοῦ fungebantur fungor δὲ consulātu = τελῶ καθήκοντα ὑπάτου.— 4 ad μετ' αἰτιατικ. = παρὰ μετ' αἰτιατικ.— 5 invīto collēgā = ἄκοντος τοῦ συνάρχοντος.— 6 ἵνα μή.— 7 equestre proelium = ἵππομαχία.— 8 manum consēro = συμπλέκομαι, συνάπτω μάχην.— 9 ne... quidem = οὐδὲ.— 10 rem bene gero = τὸ πρᾶγμα (τὸν πόλεμον) διεξάγω καλῶς: νικῶ.— 11 ἐπὶ τινα χρόνον.— 12 quoque

σύνδεσμος ἐπιτασσόμενος : καί.— 13 tribūnus militum = χιλιάρχος (διοικητῆς λεγεῶνος).— 14 ὅτε.— 15 ἔφιππος.— 16 ἀφαιρτικ. τοῦ ὀργάνου.— 17 ἀκόμη.— 18 non jam = οὐκέτι : δέν... πλέον.— 19 γνκ. πληθυντ. τῆς προσώπ. ἀνωθυμίας τοῦ α' προσώπ.— 20 γνκ. δηλοῦσα τὴν ἐν τόπῳ στάσιν = ἐν Ρώμῃ.— 21 ἴνα .— 22 dum μετὰ ἐνεστῶτος ἀντὶ παρατκ. dum colloquantur = ἐνῶ συνδιελέγοντο.— 23 ἱστορικ. ἐνεστῶς.

Consulātus, ūs.— fungor, nctus sum, i.— Poenus, i.— Can-nae, ārum.— edūco, xi, ctum, ěre.— sequor, secūtus sum, sequi.— desĕro, ūi, rtum, ěre.— pello, pepŭli, pulsum, ěre.— verto, rti, rsum, ěre.— consĕro, ūi, rtum, ěre.— fundo, fŭdi, fŭsum, ěre.— praetervĕhor, vectus sum, i.— sedeo, sedi, sessum, ěre.— sa-xum, i.— tueor, tuītus sum, ěri.— fatālis, e.— convallesco, va-lŭi, ěre.— uterque, utrāque, utrumque.— opprīmo, pressi, pres-sum, ěre.— munio, īvi, ĩtum, ĩre.— collŏquor, locŭtus sum, lŏqui.— obrŭo, ūi, rŭtum, ěre.— eripio, ripŭi, reptum, ěre.

53.— 1 μέλλον νά πορευθῆ.— 2 ἐκ Καρχηδόνος.— 3 αὕτη δέ.— 4 ἐνῶ.— 5 quaero ex filio ἐρωτῶ τὸν υἱόν.— 6 ἄν.— 7 ἀσμένως.— 8 ἴνα μή.— 9 κλητ. τῆς ἀντων. meus ἐμός· mi fili υἱέ μου.— 10 καί.— 11 per μετ' αἰτιατκ. = κατὰ μετ' αἰτιατκ.— 12 tam - ut τόσον- ὥστε.— 13 πιστῶς.— 14 ποτέ.

Conficio, fĕci, fectum, ěre.— sto, stĕti, stātum, āre.— quaero, quaesīvi, quaesītum, ěre.— accipio, cĕpi, ceptum, ěre.— cupio, pīvi, pītum, ěre.— blanditia, ae.— do, dĕdi, dātum, āre.— in-festus, a, um.—

54.— 1 ἀφαιρτικ. τοῦ χρόνου.— 2 ἴνα.— 3 propter = διὰ μετ' αἰ-τιατκ.— 4 secundā fortunā τύχη ἀγχοθῆ, με εὐνοϊκὴν τύχην : με τὴν εὐνοϊαν (: τὴν βοήθειαν) τῆς τύχης.— 5 ὅτε.— 6 αἴφνης.— 7 adversus μετ' αἰτιατκ. = ἐναντίον μετὰ γνκ.

Hasdrŭbal, ālis.— illustris, e.— indŏles, is.— transgredior, gressus sum, i.— gero, gessi, gestum, ěre.— subĭgo, ĕgi, actum, ěre.— collĭgo, lĕgi, lectum, ěre.— indĭco, dixi, dictum, ěre.— medĭtor, ātus sum, āri.— Vettŏnes, um.— cado, cecĭdi, casum, ěre.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΝ

A

a, ab, καὶ abs, πρόθεσις μετ' ἀφαιρετικ. = 1) ἀπό· 2) ὑπὸ μετὰ γινκ. πρὸς δῆλωσιν τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου.

abdūco, xi, ctum, ěre, 3 ἀπάγω.

absum, aſſūi, abesse, εἶμαι ἀπών, εἶμαι μακράν.

ac, σύνδ. καί.

accipio, cēpi, ceptum, ěre, 3 λαμβάνω, δέχομαι, παραδέχομαι.

accumbo, cubūi, cubītum, ěre, 3 κατακλίνομαι (κατ' ἐξοχὴν ἐπὶ τῶν δειπνούντων).

accūso, āvi, ātum, āre, 1 κατηγοροῦ.

acer, cris, cre, σφοδρός, δεινός.

acerbus, a, um, πικρός.

Achilles, is, ἀρ. Ἀχιλλεύς.

acies, eī, θ. 1) ὀξύτης· acies oculōrum δξυδέρκεια· 2) (τάξις μάχης) παράταξις· in acie ἐκ παρατάξεως, κατὰ μέτωπον· 3) μάχη.

acuo, ſſi, ſſum, ěre, 3 παροξύνω, παρορμῶ.

ad, πρόθεσις μετ' αἰτιατικ. = 1)

παρά τι, τι· 2) ἐντινι, πρὸς τινα.

addūco, xi, ctum, ěre, 3 προσάγω, ἄγω.

adhibeo, ſſi, ſſum, ěre, 2 μεταχειρίζομαι.

adhuc, ἐπίρρ. ἀκόμη.

adītus, ſs, ἀρ. εἴσοδος.

administro, āvi, ātum, āre, 1 διοικῶ.

admoneo, ſſi, ſſum, ěre, 2 παρακινῶ, προτρέπω.

adōro, āvi, ātum, āre, 1 λατρεύω.

Adriatīcus, a, um, Ἀδριατικός.

adsum, affūi, adesse, παρίσταμαι, βοηθῶ, παρευρίσκομαι.

adulescentūlus, i, ἀρ. νεανίας, νέος.

advēna, ae, ἀρ. ἔπηλος.

adventus, ſs, ἀρ. ἀφιξίς.

adversarius, ii, ἀρ. ἐχθρός.

adversus, πρόθ. μετ' αἰτιατικ. 1) = πρὸς μετ' αἰτιατικ. 2) = ἐναντίον μετὰ γινκ.

adversus, a, um, ἐναντίος· res

adversae = συμφοραί, ἀτυχίαι.

advōlo, āvi, ātum, āre, 1 σπεύδω.

aedificium, ii, οὐδ. οἰκοδόμημα.
 aedifico, āvi, ātum, āre, 1 οἰκο-
 δομῶ, κτίζω, κατασκευάζω.
 aedilis, is, ἀρ. ἀγορανόμος.
 Aegaeum mare, Αἰγαῖον πέλαγος.
 aeger, gra, grum, ἀσθενής.
 Aemilius, ii, ἀρ. Αἰμίλιος.
 aemulus, a, um, ἀντίζηλος.
 Aenēas, ae, ἀρ. Αἰνείας.
 Aequi, ōrum, ἀρ. Αἴκιοι (ἀρ-
 χαῖος Ἰταλικὸς λαὸς ἐγκατεστη-
 μένος εἰς τὴν ὄρεινὴν χώραν τοῦ
 ἄνω Ἀνίου (παραποτάμου τοῦ
 Τιβέρεως).
 aequo, āvi, ātum, āre, 1 ἰσῶ·
 aequo solo = καταδεαρίζω.
 aequus, a, um, ὁμαλός, ἴσος· ae-
 quus animus, ἀπάθεια, ἀταραξία
 ψυχῆς.
 aēr, aēris, ἀρ. ἀήρ.
 Aesculapius, ii, ἀρ. Ἀσκληπιός.
 aestas, ātis, θ. θέρος· aestate =
 κατὰ τὸ θέρος.
 aestimo, āvi, ātum, āre, 1 ἐκτι-
 μῶ· parvi aestimo ὀλίγον ἐκ-
 τιμῶ.
 aetas, ātis, θ. χρόνος (βίου), ἐ-
 ποχή.
 Aetna, ae, θ. Αἴτνη.
 afficio, fēci, fectum, ěre, 3 περι-
 βάλλω· afficio ignominiā = ὀ-
 νειδίζω.
 Afrīca, ae, θ. Ἀφρική.
 Africānus, a, um, Ἀφρικανός (ἐ-
 πωνυμία τοῦ Ποπλίου Κορνη-
 λίου Σκιπίωνος, τοῦ νικητοῦ τοῦ

Ἀννίβα).
 Agamemnon, ōnis, ἀρ. Ἀγαμέ-
 μνων.
 ager, gri, ἀρ. ἀγρός.
 ago, egi, actum, ěre, 3 ἄγω,
 πράττω.
 agricola, ae, ἀρ. γεωργός.
 agricultūra, ae, θ. γεωργία.
 alacer, cris, e, πρόθυμος.
 albus, a, um, λευκός.
 Alexander, dri, ἀρ. Ἀλέξανδρος.
 aliēnus, a, um, ἀλλότριος, ξένος.
 aliquamdiu, ἐπίρρ. ἐπὶ τινὰ χρόνον.
 aliquando, ἐπίρρ. ποτέ, κάποτε.
 alius, a, ud, ἄλλος.
 Allia, ae, ἀρ. Ἀλλίας, μικρὸς
 παραπόταμος τοῦ Τιβέρεως ἐν
 Λατίῳ.
 alligo, āvi, ātum, āre, 1 προσ-
 δένω.
 alluor, locutus sum, lōqui, 3
 προσφωνῶ.
 Alpes, ium, θ. Ἄλπεις.
 alter, ěra, ěrum, ὁ ἕτερος.
 altus, a, um, ὑψηλός.
 alvus, i, θ. κοιλία.
 ambo, ae, ο, ἀμφοτέροι, αι, α.
 ambulo, āvi, ātum, āre, 1 περι-
 πατῶ.
 amicitia, ae, θ. φιλία.
 amicus, i, ἀρ. φίλος.
 amo, āvi, ātum, āre, 1 ἀγαπῶ.
 amor, ōris, ἀρ. ἀγάπη· amor pa-
 triae = ἡ πρὸς τὴν πατρίδα ἀ-
 γάπη, φιλοπατρία.
 amplifico, āvi, ātum, āre, 1 ἐ-

παυξάνω, ἐπεκτείνω.
 amplius, a, um, εὐρύς, εὐρύχωρος, μέγας.
 Anceus, i, ἀρ. Ἄγκος.
 animus, i, ἀρ. ψυχή, νοῦς, φρόνημα, θάρρος.
 annus, i, ἀρ. ἔτος.
 ante, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. = πρόθ (τοπικ. καὶ χρονικ.).
 antea, ἐπίρρ. πρότερον.
 antiquus, a, um, ἀρχαῖος, παλαιός.
 Antonius, ii, ἀρ. Ἀντώνιος.
 Apenninus, i, ἀρ. τὰ Ἀπέννινα ὄρη.
 aper, pri, ἀρ. κάπρος.
 apertus, a, um, ἀνοιχτός.
 Apollo, īnis, ἀρ. Ἀπόλλων.
 appareo, ūi, ūtum, ēre, 2 φαίνομαι.
 appello, āvi, ātum, āre, 1 καλῶ, ὀνομάζω.
 apporto, āvi, ātum, āre, 1 προσκομίζω, φέρω.
 appropinquo, āvi, ātum, āre, 1 πλησιάζω.
 apud, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. = παρὰ μετὰ δτκ. ἢ πρὸς μετ' αἰτιατκ.
 aqua, ae, θ. ὕδωρ.
 aquila, ae, θ. ἀετός.
 ara, ae, θ. βωμός.
 aratrum, i, οὐδ. ἄροτρον.
 arbor, ōris, θ. δένδρον.
 arcesso, īvi, ītum, ēre, 3 μεταπέμπομαι, στέλλω καὶ προσκαλῶ.

arcus, ūs, ἀρ. τόξον.
 argentum, i, οὐδ. ἄργυρος.
 arguo, ūi, ūtum, ēre, 3 καταγοῶ.
 Ariovistus, i, ἀρ. Ἀριόβιστος.
 Aristides, is, ἀρ. Ἀριστείδης.
 arma, ōrum, οὐδ. ὅπλα (ἀμυντικά)· ἀντίθετ. tela, ōrum ὅπλα (ἐπιθετικά).
 armatus, a, um, ἔνοπλος.
 armentum, i, οὐδ. ἀγέλη.
 arō, āvi, ātum, āre, 1 ἀροτριῶ, καλλιεργῶ.
 ars, artis, θ. τέχνη.
 arx, arcis, θ. ἀκρόπολις.
 Asia, ae, θ. Ἀσία.
 aspectus, ūs, ἀρ. θέα, ὄψις.
 asper, ěra, ěrum, τραχύς, σφοδρός.
 asporto, āvi, ātum, āre, 1 ἀποκομίζω.
 at, σύνδ. ἀλλά, δέ.
 ater, tra, trum, σκοτεινός, μέλας· dies ater ἡμέρα ἀποφράς.
 Athēnae, ārum, θ. Ἀθῆναι.
 Atheniensis, e, Ἀθηναῖος· οὐσ. Athenienses, ium, ἀρ. πληθ. οἱ Ἀθηναῖοι.
 atque, σύνδ. καί.
 atrox, ōcis, δεινός, φοβερός.
 Attica, ae, θ. Ἀττική.
 auctoritas, ātis, θ. ἐπιρροή, ὑπόληψις.
 audacia, ae, θ. τόλμη.
 audax, ācis, τολμηρός.
 audeo, ausus, sum, ēre, 2 τολμῶ.

audio, īvi, ītum, īre, 4 ἀκούω.
 Augustūlus, ī, ἀρ. Αὐγουστούλος.
 Augustus, ī, ἀρ. Αὐγουστος.
 Aulis, īdis, θ. Αὐλίας.
 auris, is, θ. οὖς· praebeo aures
 alicui προσέχω εἰς τινα, ἀκούω
 τινά.
 aurum, ī, οὐδ. χρυσός.
 auspiciūm, īi, οὐδ. 1) οἰωνοσκο-
 πία· 2) ἀρχηγία.
 aut, σύνδεσμος = ἤ (διαζευκτι-
 κός).

autem, σύνδεσμος = δέ, ὅμως.
 auxiliūm, īi, οὐδ. βοήθεια.
 avertō, rti, rsum, ěre, 3 ἀπο-
 τρέπω.
 avia, ae, θ. μάμμη.
 avus, ī, ἀρ. πάππος.

B

Babylonii, ōrum, ἀρ. Βαβυλώνιοι.
 Bacchus, ī, ἀρ. Βάκχος.
 barbārus, a, um, βάρβαρος.
 beātus, a, um, εὐδαίμων.
 bellicōsus, a, um, πολεμικός.
 bellīcus, a, um, πολεμικός· res
 bellīca τὰ πολεμικά.
 bello, āvi, ātum, āre, 1 πολεμῶ.
 bellum, ī, πόλεμος.
 bene, ἐπίρρ. καλῶς.
 benignus, a, um, εὐμενής.
 bestia, ae, θ. θηρίον, ζῷον.
 Bias, antis, ἀρ. Βίας.
 Bithynia, ae, θ. Βιθυνία.

blanditia, ae, θ. θωπεία (μάλιστα
 ἐν τῷ πληθ.).
 bonus, a, um, ἀγαθός, καλός.
 Brennus, ī, ἀρ. Βρέννος (ἀρχηγός
 τῶν Γάλλων).
 brevis, e, βραχύς· brevis (tem-
 pōre) ἐν βραχεῖ χρόνῳ: ἐντός
 ὀλίγου χρόνου.
 Britanni, ōrum, ἀρ. Βρεταννοί.
 Brutus, ī, ἀρ. Βροῦτος.

C

C = Caius, ī, (πρόφ. Gaius),
 ἀρ. Γάιος.
 cado, cecīdi, casum, ěre, 3 πί-
 πτω (ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μά-
 χης), φονεύομαι.
 cadūcus, a, um, φθαρτός, μά-
 ταιος.
 caedes, is, θ. σφαγή.
 caeruleus, a, um, κυανοῦς.
 Caesar, āris, ἀρ. Καῖσαρ.
 Calchas, antis, ἀρ. Κάλχας.
 callīdus, a, um, πανούργος.
 Camillus, ī, ἀρ. Κάμιλλος, Ρω-
 μαῖος στρατηγός καὶ πολιτικός
 τοῦ Δ' αἰῶνος π.Χ.
 Campania, ae, θ. Καμπανία, γώ-
 ρα ἐπὶ τῆς Δ. παραλίας τῆς
 Ἰταλίας.
 campus, ī, ἀρ. πεδιάς.
 Cannae, ārum, θ. Κάνναι (πόλις
 τῆς Ἀπουλίας, χώρας ἐπὶ τῆς
 ΝΑ. πλευρᾶς τῆς Ἰταλίας).
 canto, āvi, ātum, āre, 1 ᾄδω.

- ψάλλω.
 capio, cēpi, captum, ěre, 3 λαμβάνω, καταλαμβάνω, κυριεύω.
 capillus, i, ἄρ. κόμη.
 Capitolium, ii, οὐδ. Καπιτώλιον (ἡ ἀκρόπολις τῆς ἀρχαίας Ρώμης ἐπὶ τοῦ Καπιτωλίνου λόφου)· Capitolinus, a, um, Καπιτώλιος· Capitolinus mons Καπιτώλιος λόφος.
 capto, āvi, ātum, āre, 1 θηρῶ, συλλαμβάνω.
 caput, capitis, οὐδ. πρωτεύουσα (ἐπὶ τόπου).
 Caria, ae, θ. Καρία.
 carmen, ĩnis, οὐδ. ᾄσμα, ποίημα.
 Carthaginenses, ium, ἄρ. οἱ Καρχηδόνιοι.
 Carthāgo, ĩnis, θ. Καρχηδών.
 carus, a, um, προσφιλής.
 casa, ae, θ. καλύβη.
 castigo, āvi, ātum, āre, 1 κολάζω, τιμωρῶ.
 castra, ōrum, οὐδ. στρατόπεδον.
 catēna, ae, θ. ἄλυσις.
 Catilīna, ae, ἄρ. Κατιλίνας.
 Cato, ōnis, ἄρ. Κάτων, Ρωμαῖος πολιτικός καὶ συγγραφεὺς (234-149 π.Χ.).
 causa, ae, θ. αἰτία.
 celēber, bris, bre, ὀνομαστός, περίφημος, πολυάνθρωπος.
 celēbro, āvi, ātum, āre, 1 ψάλλω, ὕμνῶ.
 celer, ěris ěre, ταχύς.
 celeritas, ātis, θ. ταχύτης.
 cena, ae, θ. δεῖπνον.
 censor, ōris, ἄρ. τιμητής.
 centesīmus, a, um, ἑκατοστός.
 certāmen, ĩnis, οὐδ. ἀγών.
 cervā, ae, θ. ἔλαφος.
 cetēri, ae, a, οἱ λοιποί.
 Christus, i, ἄρ. Χριστός.
 cibus, i, ἄρ. τροφή.
 cicāda, ae, θ. τέτσιξ.
 Cicēro, ōnis, ἄρ. Κικέρων.
 Cimbri, ōrum, ἄρ. Κίμβροι.
 Cincinnātus, i, ἄρ. Κικκιννάτος.
 circa, πρόθ. μετ' αἰτιατικ. = περίτινα, πέριξ τινός.
 Cisalpīnus, a, um, ὁ ἐντεῦθεν τῶν Ἄλπεων.
 civilis, e, πολιτικός· bellum civile = ἐμφύλιος πόλεμος.
 civis, is, ἄρ. πολίτης, συμπολίτης.
 civitas, ātis, θ. πολιτεία.
 clades, is, θ. ὕλεθος, συμφορά, ἤττα.
 clamo, āvi, ātum, āre, 1 κραυγάζω.
 clamor, ōris, ἄρ. κραυγή.
 clarus, a, um, περίφημος, ἔνδοξος, ὀνομαστός.
 classis, is, θ. στόλος.
 claudus, a, um, χωλός.
 Clusium, ii, οὐδ. Κλούσιον (πόλις τῆς Ἐτρούριας).
 coāctus, a, ctum, ἀναγκασθείς.
 coērcēo, ūi, ĩtum, ěre, 2 συγκρατῶ.
 cogīto, āvi, ātum, āre, 1 σκέπτομαι.

- cogo, coēgi, coactum, ěre, 3 ἀναγκάζω.
- Collatīnus, i, ἄρ. Κολλατίνος.
- collēga, ae, ἄρ. συνάρχων.
- collīgo, lēgi, lectum, ěre, 3 συνθροίζω.
- collis, is, ἄρ. λόφος.
- collōco, āvi, ātum, āre, 1 τάσσω, τοποθετῶ, ἰδρύω.
- colloquium, ii, οὐδ. συνδιάλεξις, συνομιλία.
- collōquor, locūtus sum, lōqui, 3 συνδιαλέγομαι.
- colonia, ae, θ. ἀποικία.
- coma, ae, θ. κόμη.
- comes, ītis, ἄρ. ὀπαδός, ἑταῖρος.
- commemōro, āvi, ātum, āre, 1 μνημονεύω.
- commeo, āvi, ātum, āre, 1 πορεύομαι.
- committo, mīsi, missum, ěre, 3 συνάπτω.
- commōdo, āvi, ātum, āre, 1 δίδω, δανείζω.
- commūnis, e, κοινός.
- compāro, āvi, ātum, āre, 1 πορίζομαι, ἀποκτῶ, παρασκευάζω..
- compleo, ēvi, ētum, ěre, 2 πληρῶ.
- comprehendo, ndi, nsum, ěre, 3 λαμβάνω.
- concilio, āvi, ātum, āre, 1 συνάπτω.
- concutio, cussi, cussum, ěre, 3 διασείω, παραλύω.
- condicio, ōnis, θ. κατάστασις.
- conditor, ōris, ἄρ. ἰδρυτής.
- conficio, fēci, fectum, ěre, 3 1) τελῶ· 2) τελειώνω τι, περατῶ.
- confirmo, āvi, ātum, āre, 1 ἐνισχύω.
- confligo, flixī, flictum, ěre, 3 συμπλέκομαι.
- confugio, fūgi, fugitum, ěre, 3 καταφεύγω.
- conjurātus, i, ἄρ. συνωμότης.
- conscientia, ae, θ. συνείδησις.
- consēquor, secūtus sum, sēqui, 3 ἐπακολουθῶ.
- consēro, serūi, rtum, ěre, 3· consēro manum, συμπλέκομαι, συνάπτω μάχην.
- conservo, āvi, ātum, āre, 1 διαφυλάττω, διατηρῶ.
- consilium, ii, οὐδ. σκέψις, σχέδιον, συμβουλή, γνώμη, συμβούλιον, ἀπόφασις.
- constans, ntis, εὐσταθής, καρτερικός.
- constantia, ae, θ. εὐστάθεια, καρτερία.
- constituo, ūi, ūtum, ěre, 3 καθίστημι, ἵστημι, παρατάσσω, ἀποφασίζω.
- consul, ūlis, ἄρ. ὕπατος.
- consulātus, ūs, ἄρ. ὑπατεία.
- consūlo, sulūi, ltum, ěre, 3 συμβουλεύομαι, ἐρωτῶ.
- consultatio, ōnis, θ. διαβούλιον, σύσκεψις.
- consūmo, sumpsī, sumptum, ěre,

3 καταναλίσκω.
 contemno, mpsi, mptum, ěre, 3
 καταφρονῶ.
 contentus, a, um, εὐχαριστημέ-
 νος.
 contio, ōnis, θ. συνέλευσις.
 contra, πρόθ. μετ' αἰτιατικ. = ἀ-
 πέναντι, κατά τινος.
 convalesco, valūi, ěre, 3 ἀναρ-
 ρώννυμαι.
 converto, ti, rsum, ěre, 3 μετα-
 βάλλω, μετατρέπω.
 convivium, ii, οὐδ. συμπόσιον.
 conuocō, āvi, ātum, āre, 1 συγ-
 καλῶ.
 copia, ae, θ. ἀφθονία· ἐν τῷ πληθ.
 copiae, ārum = δύναμις (στρα-
 τωτική), στρατός.
 Corinthus, i, θ. Κόρινθος.
 Cornelia, ae, θ. Κορνηλία.
 corōna, ae, θ. στέφανος.
 cornu, ūs, οὐδ. κέρας (στρατοῦ).
 corpus, ōris, οὐδ. σῶμα.
 cotidie, ἐπίρρ. καθημερινῶς.
 cras, ἐπίρρ. αὔριον.
 creber, bra, brum, πολυάριθμος.
 credo, dīdi, dītum, ěre, 3 πι-
 στεύω.
 cremo, āvi, ātum, āre, 1 καίω.
 Cremōna, ae, Κρεμώνη.
 creo, āvi, ātum, āre, 1 ἐκλέγω.
 cresco, crēvi, crētum, ěre, 3 αὐ-
 ξάνομαι.
 Croesus, i, ἀρ. Κροῖσος.
 cruciātus, ūs, ἀρ. βάσκανος.
 crudēlis, e, σκληρός.

crystallīnus, a, um, κρυστάλλινος.
 culpa, ae, θ. πταῖσμα.
 cum, πρόθ. μετ' ἀφαιρικ. = σύν,
 μετὰ τινος, πρὸς τινά. — σύνδ.
 δε, ἀφοῦ, ἐπειδή.
 cunctus, a, um, σύμπας.
 cupiditas, ātis, θ. ἐπιθυμία.
 cupio, pīvi, pītum, ěre, 3 ἐπι-
 θυμῶ.
 cupīdus, a, um, ἐπιθυμητικός.
 cur, ἐπίρρ. διατί.
 cura, ae, θ. μέριμνα, φροντίς.
 currus, ūs, ἀρ. ἄρμα.
 Cyrus, i, ἀρ. Κύρος.

D

de, πρόθ. μετ' ἀφαιρικ. = περι-
 τινος.
 dea, ae, θ. θεά.
 debeo, ūi, ĭtum, ěre, 2 ὀφείλω.
 decem, δέκα.
 decīmus, a, um, δέκατος.
 decipio, cēpi, ceptum, ěre, 3 ἀ-
 πατῶ.
 Decius, ii, ἀρ. Δέκιος.
 deficio, fēci, fectum, ěre, 3 ἀφί-
 σταμαι, ἀποστατῶ.
 defleo, ēvi, ētum, ěre, 2 θρηνῶ,
 κλαίω τινά ἢ τι.
 deinde, ἐπίρρ. ἔπειτα.
 dejicio, jēci, jectum, ěre, 3 ἀπο-
 βάλλω, ἀποσείω.
 delecto, āvi, ātum, āre, 1 τέρπω.
 deleo, ēvi, ētum, ěre, 2 καταστρέ-
 φω, ἀφανίζω.

- Delphicus, a, um, Δελφικός.
 Delus, i, θ. Δῆλος.
 demum, ἐπίρρ. τέλος, τὸ πρῶτον,
 κατὰ πρῶτον.
 denique, ἐπίρρ. τέλος.
 denūo, ἐπίρρ. ἐκ νέου.
 deprehendo, ndi, nsum, ěre, 3
 συλλαμβάνω.
 descendo, ndi, nsum, ěre, 3 κατα-
 βαίνω.
 desero, serui, rtum, ěre, 3 κατα-
 λείπω, παραιτῶ εἰς τὸ μέσον.
 despĕro, āvi, ātum, āre, 1 ἀπελπί-
 ζομαι, χάνω κάθε ἐλπίδα.
 desum, defui, deesse, ἐλλείπω.
 deterreo, ui, itum, ěre, 2 κωλύω,
 ἀποτρέπω.
 deus, i, ἄρ. θεός.
 dexter, xtra, xtrum, δεξιός.
 Diāna, ae, θ. Ἄρτεμις.
 dico, xi, ctum, ěre, 3 λέγω.
 dictātor, oris, ἄρ. δικτάτωρ.
 dictum, i, οὐδ. ρητόν, ἀπόφθεγμα.
 Dido, onis, θ. Διδώ (θυγάτηρ τοῦ
 Βήλου, βασιλέως τῆς Τύρου)·
 ἡ Καρχηδῶν ἐκτίσθη ὑπ' αὐτῆς
 τῷ 888 π.Χ.
 dies, ei, ἄρ. ἡμέρα· in dies = καθ'
 ἡμέραν.
 dignitas, atis, θ. ὑπόληψις.
 diligens, ntis, ἐπιμελής.
 diligenter, ἐπίρρ. ἐπιμελῶς.
 dimico, āvi, ātum, āre, 1 ἀγωνί-
 ζομαι, μάχομαι.
 Diomēdes, is, ἄρ. Διομήδης.
 dirigo, rexi, reatum, ěre, 3 διευ-
 θύνω.
 disciplīna, ae, θ. τάξις, πειθαρχία.
 discordia, ae, θ. διχόνοια, ἔρις.
 displiceo, ui, itum, ěre, 2 ἀπα-
 ρέσκω.
 dissimilis, e, ἀνόμοιος.
 diu, ἐπὶ πολὺ, πολὺν χρόνον.
 diversus, a, um, διάφορος.
 dives, itis, πλούσιος.
 divinus, a, um, θεῖος.
 divitiae, arum, θ. πλοῦτος.
 do, dedi, datum, dare, 1 δίδω.
 doctrīna, ae, θ. ἐπιστήμη, παι-
 δεῖα.
 doctus, a, um, πεπαιδευμένος.
 doleo, ui, ěre, 2 λυπούμαι.
 dolor, oris, ἄρ. λύπη, πόνος.
 dolus, i, ἄρ. δόλος.
 domesticus, a, um, οἰκιακός.
 domicilium, ii, οὐδ. κατοικία.
 dominatio, onis, θ. ἐξουσία, δε-
 σποτεία, κυριαρχία.
 dominus, i, ἄρ. κύριος.
 dono, āvi, ātum, āre, 1 δωροῦ-
 μαι, προσφέρω δῶρα, φιλο-
 δωρῶ.
 donum, i, οὐδ. δῶρον.
 dubito, āvi, ātum, āre, 1 ἀμφι-
 βάλλω.
 dubius, a, um ἀμφίβολος· res du-
 bia κρίσιμος περιστασις.
 ducentesimus, a, um, διακοσιο-
 στός.
 duco, duxi, ductum, ěre, 3 ἄγω, ὁ-
 δηγῶ, λαμβάνω (τινά) μαζί μου.

dulcis, e, ἡδύς, γλυκός.
 dum, σύνδ. ἐφ' ὅσον, ἕως ὅτου,
 ἐνῶ.
 duo, duae, duo, δύο.
 duodēcim, δώδεκα.
 duodesexagesīmus, a, um, πεντη-
 κοστός ὄγδοος.
 durus, a, um, σκληρός.
 dux, ducis, ἄρ. ἀρχηγός, στρα-
 τηγός.

E

ecce, ἰδού.
 edo, dīdi, dītum, ἔρε, 3 ἐκδίδω.
 edūco, xi, ctum, ἔρε, 3 ἐξάγω.
 effigies, eī, θ. (ἀφ)ομοίωμα, εἰκόν.
 efflo, āvi, ātum, āre, 1 ἐκπνέω
 efflo vitam = ἐκπνέω τὸν βίον,
 ἀποθνήσκω.
 ego, ἐγώ.
 egredior, egressus sum, egrēdi,
 3 ἐξέρχομαι, ἐκπλέω.
 elīgo, elēgi, electum, ἔρε, 3 ἐκ-
 λέγω.
 eloquentia, ae, θ. εὐγλωττία.
 emīgro, āvi, ātum, āre, 1 ἐξανί-
 σταμαι, μετοικῶ.
 emineo, ūi, ēre, 2 ἐξέγω, δια-
 πρέπω.
 enim, σύνδ. διότι.
 Ephialtes, is, ἄρ. Ἐφιάλτης.
 ephōrus, i, ἄρ. ἔφορος (ἐν
 Σπάρτη).
 Epidaurus, i, θ. Ἐπίδαυρος.
 eques, equītis, ἄρ. ἵππεύς.

equester, stris, stre, ἵππικός· co-
 piae equestres = τὸ ἵππικόν·
 equestre proelium = ἵππομα-
 χία.
 equitātus, ūs, ἄρ. ἵππικόν.
 equus, i, ἄρ. ἵππος.
 erga, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. = πρὸς
 μετ' αἰτιατκ.
 eripio, ripīi, reptum, ἔρε, 3 ἕξ-
 αρπάζω, ἀπαλλάσσω, σφάζω.
 esurio, īvi, ītum, īre, 4 πεινῶ.
 et, σύνδ. καί.
 etiam, σύνδ. καί (προσθετικός),
 προσέτι.
 etiamsi, εἰ καί, ἂν καί.
 Etruria, ae, θ. Ἐτρουρία (νῦν
 Τοσκάνη)· χώρα ἐπὶ τῆς Δ. πα-
 ραλίας τῆς Ἰταλίας.
 Etrusci, ōrum, ἄρ. Ἐτροῦσκοι
 (Τυρρηνοί).
 Eurōpa, ae, θ. Εὐρώπη.
 Eurōtas, ae, ἄρ. Εὐρώτας.
 evādo, si, sum, ἔρε, 3 ἐκφεύγω.
 evertō, ti, sum, ἔρε, 3 κατα-
 σκάπτω.
 ex, πρόθ. μετ' ἀφαιρτκ = ἐκ.
 exēdo, eīdi, ἔρε, 3 (ἐκ)πίπτω.
 exlcāmo, āvi, ātum, āre, 1 ἀνα-
 φωνῶ.
 exercītus, ūs, ἄρ. στρατός.
 exītus, ūs, ἄρ. ἐκβασις.
 expīlo, āvi, ātum, āre, 1 συλῶ,
 λεηλατῶ.
 expugnatio, ōnis, θ. ἐκπόρθησις.
 expugno, āvi, ātum, āre 1 ἐκπο-
 λορκῶ, ἐκπορθῶ, νικῶ.

exsilium, ii, οὐδ. ἐξορία.
 exspecto, āvi, ātum, āre, 1 περι-
 μένω.

F

fabūla, ae, θ. μῦθος.
 faciūsus, ōris, οὐδ. πρᾶξις, ἔργον
 (μάλιστα πονηρόν).
 facio, fēci, factum, ěre, 3 ποιῶ.
 factum, i, οὐδ. ἔργον, πρᾶξις.
 falsus, a, um, ψευδής.
 fama, ae, θ. φήμη.
 fames, is, θ. πείνα.
 fatālis, e, μοιραῖος, ὀλέθριος.
 fatīgo, āvi, ātum, āre, 1 κατα-
 πονῶ.
 Favius, ii, ἄρ. Φάβιος.
 fecundus, a, um, εὐφορος.
 felicissime, εὐτυχέστατα.
 felicitas, ātis, θ. εὐτυχία, εὐδαι-
 μονία.
 felix, icis, εὐτυχής, εὐδαίμων.
 femīna, ae, θ. γυνή.
 fenestra, ae, παράθυρον.
 fere, ἐπίρρ. σχεδόν.
 fertilis, e, εὐφορος.
 festīno, āvi, ātum, āre, 1 σπεύδω.
 fidēlis, e, πιστός.
 fideliter, ἐπίρρ. πιστῶς.
 fides, ěi, θ. 1) πίστις· 2) ἔνορκος
 διαβεβαίωσις, ὑπόσχεσις· 3) προσ-
 τασία, βοήθεια.
 fidus, a, um, πιστός.
 figūra, ae, θ. μορφή.
 filia, ae, θ. θυγάτηρ.

filius, ii, ἄρ. υἱός.
 finio, īvi, ītum, īre, 4 τελειώνω.
 finis, is, θ. τέλος· ἐν τῷ πληθ. =
 χώρα.
 finitīmus, a, um, ὁμορος, γει-
 τονικός.
 fio, factus sum, fiēri, γίγνομαι.
 firmo, āvi, ātum, āre, 1 στερεῶ,
 ὀχυρῶ.
 firmus, a, um, ὀχυρός.
 flagro, āvi, ātum, āre, 1 καίο-
 μαι.
 flamma, ae, θ. φλόξ.
 floreo, ūi, ěre, 2 ἀκμάζω.
 flos, floris, ἄρ. ἄνθος.
 flumen, mīnis, οὐδ. ποταμός.
 fluvius, ii, ἄρ. ποταμός.
 focus, i, ἄρ. ἑστία.
 formīca, ae, θ. μύρμηξ.
 fortis, e, γενναῖος, ἀνδρεῖος.
 fortiter, γενναίως, ἀνδρείως.
 fortitudo, īnis, θ. ἰσχύς, ἀνδρεία.
 fortūna, ae, θ. τύχη.
 fossa, ae, θ. τάφος.
 frango, frēgi, fractum, ěre, 3
 θραύω.
 frater, tris, ἄρ. ἀδελφός.
 fraus, fraudis, θ. ἀπάτη.
 frons, ndis, θ. φύλλωμα.
 fructus, ūs, ἄρ. καρπός.
 frugīfer, ěra, ěrum, καρποφόρος.
 frumentum, i, οὐδ. σῦτος.
 frustra, ἐπίρρ. μάτην.
 fuga, ae, θ. φυγή.
 fugio, fūgi, fugītum, ěre, 3 φεύ-
 γω.

fugo, āvi, ātum, āre, 1 φυγα-
 δεύω, τρέπω εἰς φυγήν.
 fungor, nctus sum, i, 3 ἐπιτελῶ.
 fundo, fūdi, fūsum, ěre, 3 δια-
 σκορπίζω.
 futūrus, a, um, μέλλων· futūrum
 tempus τὸ μέλλον.

G

galea, ae, θ. κράνος, περικεφα-
 λαία.
 Gallia, ae, θ. Γαλλία.
 gallīna, ae, θ. ὄρνις, ἀλεκτορίς.
 Gallus, i, ἀρ. Γάλλος.
 gallus, i, ἀρ. ἀλέκτωρ.
 gaudeo, gavīsus sum, ěre, 2
 χαίρω.
 gaudium, ii, οὐδ. χαρά.
 generōsus, a, um, γενναϊόφρων,
 μεγαλόψυχος.
 gens, ntis, θ. ἔθνος.
 Germania, ae, θ. Γερμανία.
 Germānus, i, ἀρ. Γερμανός.
 gero, gessi, gestum, ěre, 3 πράτ-
 τω, κατορθῶ· gero bellum =
 διεξάγω πόλεμον, πολεμῶ.
 gladius, ii, ἀρ. ξίφος.
 gloria, ae, θ. δόξα.
 Gracchus, i, ἀρ. Γράκχος.
 Graecia, ae, θ. Ἑλλάς.
 Graecus, i, ἀρ. Ἕλληνας.
 gratia, ae, θ. χάρις, εὐγνωμοσύνη.
 gratus, a, um, ἀρεστός.
 gravis, e, βαρύς, δεινός, ὀχληρός.
 graviter, ἐπίρρ. βαρέως.

H

habeo, ūi, ūtum, ěre, 2 ἔχω· in
 anīmo habeo = διανοοῦμαι· gra-
 tiam habeo = ὀφείλω χάριν·
 habeo oratiōnem = ἀπαγγέλλω
 λόγον.
 habito, āvi, ātum, āre, 1 κα-
 τοικῶ.
 Hamilcar, āris, ἀρ. Ἀμίλκας.
 Hannībal, ālis, ἀρ. Ἀννίβας.
 Hasdrūbal, ālis, ἀρ. Ἀσδρούβας.
 hasta, ae, θ. δόρυ.
 Hector, ōris, ἀρ. Ἑκτωρ.
 Hecūba, ae, θ. Ἑκάβη.
 Helēna, ae, θ. Ἑλένη.
 Helvetii, ōrum, ἀρ. Ἑλβετοί.
 herba, ae, θ. χόρτον, βοτάνη,
 χλόη.
 heres, ēdis, ἀρ. κληρονόμος.
 heri, ἐπίρρ. χθές.
 hic, ἐπίρρ. ἐνταῦθα.
 hic, haec, hoc, ὅδε, οὗτος.
 hiems, ěmis, θ. χειμῶν· hiēme
 κατὰ τὸν χειμῶνα.
 Hispania, ae, θ. Ἰσπανία.
 historia, ae, θ. ἱστορία.
 hodie, ἐπίρρ. σήμερον.
 Homērus, i, ἀρ. Ὅμηρος.
 homo, īnis, ἀρ. ἄνθρωπος.
 honestus, a, um, ἔντιμος.
 Horatius, ii, ἀρ. Ὁράτιος.
 hortor, ātus sum, āri, 1 προ-
 τρέπω.
 hortus, i, ἀρ. κήπος.
 hospes, ītis, ἀρ. ξένος, φιλοξενού-

μενος παρά τινι.
 hospitium, ii, οὐδ. ξενία, φιλο-
 ξενία.
 hostia, ae, θ. ἱερεῖον, σφάγιον.
 Hostilius, ii, ἀρ. Ὀστίλιος.
 hostis, is, ἐχθρός, πολέμιος.
 huc, ἐπίρρ. ἐδῶ, εἰς τοῦτον τὸν
 τόπον.
 humānus, a, um, φιλόανθρωπος,
 ἀνθρώπινος.
 hydra, ae, θ. ὕδρα (νερόφιδο).

I

ibi, ἐπίρρ. ἐκεῖ.
 idem, eādem, idem, ὁ αὐτός.
 igitur, σύνδ. λοιπόν.
 ignārus, a, um, ἄπειρος.
 ignavia, ae, θ. δειλία.
 ignāvus, a, um, ἄτολμος, δειλός.
 ignominia, ae, θ. ὄνειδος.
 ignōro, āvi, ātum, āre, 1 ἀγνοῶ.
 ille, a, ud, ἐκεῖνος.
 illustris, e, ἐπιφανής, λαμπρός.
 illustro, āvi, ātum, āre, 1 ὑμνῶ.
 imbellis, e, ἀπόλεμος.
 immīgro, āvi, ātum, āre, 1 μετοι-
 χίζω.
 immineo, ēre, 2 ἐπικρέμαμαι, ἀ-
 πειλῶ.
 immōlo, āvi, ātum, āre, 1 θυσι-
 ἀζω.
 immortalis, e, ἀθάνατος.
 impavīdus, a, um, ἀπτόητος, θαρ-
 ραλέος.
 impedio, īvi, ītum, īre, 4 κω-

λύω, ἐμποδίζω.
 imperātor, ōris, ἀρ. αὐτοκράτωρ,
 στρατηγός.
 imperium, ii, οὐδ. κράτος, ἀρχή,
 ἐξουσία, προσταγή.
 impĕro, āvi, ātum, āre, 1 ἄρχω,
 διατάσσω.
 impertio, īvi, ītum, īre, 4 μετα-
 δίδωμι, δίδω μέρος ἐκ τινος.
 impĕtus, ūs, ἀρ. ἐφοδος.
 impleo, ēvi, ētum, ēre, 2 πληρῶ.
 implōro, āvi, ātum, āre, 1 ἐπι-
 καλοῦμαι.
 imprōbus, a, um, φαῦλος, κακός.
 in, πρόθ. 1) μετ' αἰτιατικ. = εἰς,
 πρὸς· 2) μετ' ἀφαιρετικ. = ἐν.
 incautus, a, um, ἀπροφύλακτος,
 ἀπερίσκεπτος.
 incendium, ii, οὐδ. πυρπόλησις,
 πυρκαϊά.
 incendo, ndi, nsum, ěre, 3 ἀνά-
 πτω, ἐξάπτω, πυρπολῶ, καίω.
 incertus, a, um, ἀβέβαιος.
 incĭto, āvi, ātum, āre, 1 προτρέ-
 πω, παροτρύνω.
 incōla, ae, ἀρ. κάτοικος.
 inde, ἐπίρρ. ἐκεῖθεν, ἐκ τούτου.
 indicō, dixi, ctum, ěre, 3 κη-
 ρύσσω.
 indignatio, ōnis, θ. ἀγανάκτησις.
 indōles, is, θ. εὐφυΐα.
 indŭo, dŭi, dŭtum, ěre, 3 ἐνδύω.
 industria, ae, θ. φιλοπονία.
 industrius, a, um, φιλόπονος.
 infĕlix, īcis, δυστυχής.
 infĕri, ōrum, ἀρ. οἱ κάτω, οἱ ἐν

"Αδου = ὁ "Αδης.
 infestus, a, um, δυσμενής, ἐχθρός.
 infīdus, a, um, ἄπιστος.
 infirmus, a, um, ἀσθενής.
 inflammo, āvi, ātum, āre, 1 πα-
 ροξύνω, ἐξάπτω, διεγείρω.
 ingens, ntis, μέγιστος, ἄπειρος.
 inimīcus, a, um, δυσμενής· inimī-
 cus, i, οὐσ. ἄρ. ἐχθρός.
 initium, ii, οὐδ. ἀρχή· initio, ἀ-
 φαιρτικ. τοῦ χρόνου = κατ' ἀρ-
 χάς.
 injicio, jēci, jectum, ěre, 3 ἐμ-
 βάλλω.
 injucundus, a, um, ἀηδής, ἀτερ-
 πής.
 injuria, ae, θ. ἀδικία.
 inquit, εἶπε.
 insidiae, ārum, θ. ἐνέδρα, ἐνέδραι.
 insignis, e, ἐπιφανής, ἔνδοξος.
 insūla, ae, θ. νῆσος.
 insum, fui, esse, ἐνυπάρχω.
 intellēgo, exi, ectum, ěre, 3 ἐν-
 νοῶ.
 inter, πρόθ. μετ' αἰτιατ. = μεταξύ.
 interficio, fēci, fectum, ěre, 3 φο-
 νεύω.
 intērim, ἐπίρρ. ἐν τῷ μεταξύ.
 interītus, ūs, ἄρ. καταστροφή, ὄλε-
 θρος.
 interrōgo, āvi, ātum, āre, 1 ἐ-
 ρωτῶ.
 intersum, fui, esse, παρευρίσκο-
 μαι· intersum bellis = λαμβάνω
 μέρος εἰς τοὺς πολέμους.
 iulſa, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. = ἐπὶ τὸς

μετὰ γινκ.
 intro, āvi, ātum, āre, 1 εἰσέρ-
 χομαι.
 invīto, āvi, ātum, āre, 1 προσ-
 καλῶ.
 invītus, a, um, ἄκων.
 Iphigenīa, ae, θ. Ἰφιγένεια.
 ipse, a, um, αὐτός.
 ira, ae, θ. ἡ ὀργή.
 irascor,—, irasci, 3 ὀργίζομαι.
 irātus, a, um, ὀργισθείς.
 irrītus, a, um, μάταιος.
 is, ea, id, αὐτός, οὗτος.
 iste, ista, istud, οὗτος.
 ita, ἐπίρρ. οὕτω· ita... ut = 1) τό-
 σον... ὥστε· 2) οὕτως... ὥστε.
 Italia, ae, θ. Ἰταλία.
 itaque, σύνδ. ὅθεν.
 itērum, ἐπίρρ. δευτέρην φοράν,
 πάλιν.
 Ithāca, ae, θ. Ἰθάκη.

J

jaceo, ūi, ěre, 2 κεῖμαι, κατὰκει-
 μαι.
 jam, ἐπίρρ. ἤδη· non jam = οὐκ-
 ἔτι· jam diu πολὺν ἤδη χρόνον.
 Janus, i, ἄρ. Ἰανός.
 jubeo, jussi, jussum, ěre, 2 δια-
 τάσσω.
 jucundus, a, um, εὐχάριστος, ἡδύς.
 jugum, i, οὐδ. ῥάχης (ὄρους),
 ζυγός (δουλείας).
 Julius, ii, ἄρ. Ἰούλιος.
 Juppīter, Jovis, ἄρ. Ζεὺς.

jure, δικαίως.
 juro, āvi, ātum, āre, 1 ὁμῶν,
 ὀρκίζομαι.
 jus, juris, οὐδ. δίκαιον.
 jus-jurandum, juris jurandi, οὐδ.
 ὄρκος.
 jussus, ūs, ἄρ. εὖχρ. μόνον ἐν τῇ
 ἐν. ἀφαιρτικ. jussū = τῇ δια-
 ταγῇ.
 justus, a, um, δίκαιος.
 juvenis, is, ἄρ. νέος.

L

labor, ōris, ἄρ. μόχθος, ταλαιπω-
 ρία.
 labōro, āvi, ātum, āre, 1 μοχθῶ,
 κοπιᾶζω, ἐργάζομαι.
 Lacaena, ae, θ. Λάκαινα.
 Lacedaemonius, a, um, Λακεδαι-
 μόνιος· οὐσ. Lacedaemonii, ō-
 rum, ἄρ. Λακεδαιμόνιοι.
 lacēro, āvi, ātum, āre, 1 σπαράτ-
 τω, διασχίζω, κατακρεουργῶ.
 lacrīma, ae, θ. δάκρυον.
 lacrīmo, āvi, ātum, āre, 1 δα-
 κρῶ.
 lacus, ūs, ἄρ. λίμνη.
 laetus, a, um, εὐθυμος, φαιδρός.
 Laocoon, ntis, ἄρ. Λαοκῶν.
 lateo, ūi, ēre, 2 κρύπτομαι.
 Latīni, ōrum, ἄρ. Λατῖνοι.
 Latīnus, i, ἄρ. Λατῖνος.
 Latium, ii, οὐδ. τὸ Λάτιον.
 Latōna, ae, θ. Λητώ.
 latus, a, um, εὐρύς.

laudabilis, e, ἐπαινετός, ἀξιέπαι-
 νος.
 laudo, āvi, ātum, āre, 1 ἐπαινώ,
 δοξάζω.
 laurus, i, θ. δάφνη.
 laus, laudis, θ. ἔπαινος.
 lectus, i, ἄρ. κλίνη.
 legātus, i, ἄρ. πρεσβευτής.
 legio, ōnis, θ. λεγεῶν (σῶμα στρα-
 τιωτικὸν ἐκ πεζῶν καὶ ἵππέων
 παρ' ἀρχαίους Ρωμαίους, δυνάμεις
 4.000—6.000 ἀνδρῶν).
 lenio, īvi καὶ īi, ītum, īre, 4
 πραῦνω.
 Lentūlus, i, ἄρ. Λέντλος.
 Leonīdas, ae, ἄρ. Λεωνίδας.
 levītas, ātis, θ. κουφότης, κουφό-
 νοια.
 levo, āvi, ātum, āre, 1 ἀνακου-
 φίζω.
 lex, legis, θ. νόμος.
 libenter, ἐπίρρ. ἀσμένως.
 liber, ěra, ěrum, ἐλεύθερος, ἀπηλ-
 λαγμένος.
 liber, bri, ἄρ. βιβλίον.
 libĕri, ōrum, ἄρ. τὰ τέκνα.
 libĕro, āvi, ātum, āre, 1 ἐλευθερῶ,
 ἀπαλλάσσω.
 libertas, ātis, θ. ἐλευθερία.
 licet, licūit, ěre, 2 ἐπιτρέπεται.
 • ligneus, a, um, ξύλινος.
 littĕrae, ārum, θ. γράμματα, ἐπι-
 στῆμαι.
 litus, ōris, οὐδ. ἀκτή, παραλία.
 locus, i, ἄρ. τόπος, θέσις.
 longinquus, a, um, ἀπομεμα-

κρυσμένος.
 longus, a, um, μακρός.
 lorica, ae, θ. θώραξ.
 luctus, ūs, ἀρ. πένθος.
 lucus, i, ἀρ. ἄλσος, ἱερὸν δάσος.
 ludus, i, ἀρ. παιγνίδιον· ἐν τῷ
 πληθ. = ἀγῶνες.
 lupus, i, ἀρ. λύκος.
 luxuria, ae, θ. τρυφή, ἡδυπά-
 θεια.
 Lydi, ōrum, ἀρ. Λυδοί.
 Lysander, dri, ἀρ. Λύσανδρος.

M

Maecenas, ātis, ἀρ. Μαικήνας· εὐ-
 γενής καὶ πλούσιος Ρωμαῖος,
 φίλος τοῦ αὐτοκράτορος Αὐ-
 γούστου.
 magis, ἐπίρρ. μᾶλλον.
 magistratus, ūs, ἀρ. ἀρχή· ἐν τῷ
 πληθ. = ἄρχοντες.
 magnitudo, ĩnis, θ. μέγεθος.
 magnus, a, um, μέγας, πολὺς.
 Maharbal, ālis, ἀρ. Μαάρβας.
 major, jus, μείζων· majores, um
 = πρόγονοι.
 malitia, ae, θ. κακία.
 malum, i, οὐδ. τὸ κακόν.
 malus, a, um, κακός, φαῦλος.
 mando, āvi, ātum, āre, 1 πα-
 ραγγέλλω· mando memoriae =
 ἐντυπῶ (ἐγχαράττω) τῇ μνήμῃ.
 manus, ūs, θ. χεῖρ· manum con-
 sēro = συμπλέκομαι, συνάπτω
 μάχην.

Marathon, ōnis, ἀρ. Μαραθῶν.
 Marcius, ii, ἀρ. Μάρκιος.
 mare, is, οὐδ. θάλασσα.
 Marius, ii, ἀρ. Μάριος.
 mater, matris, θ. μήτηρ.
 matrimonium, ii, οὐδ. γάμος.
 maximus, a, um, μέγιστος.
 Maximus, i, ἀρ. Μάξιμος.
 medicina, ae, θ. ἰατρική.
 medicus, i, ἀρ. ἰατρός.
 Mediolanum, i, οὐδ. Μεδιόλανον.
 mediator, ātus sum, āri, 1 σκέ-
 πτομαι.
 Medus, i, ἀρ. Μῆδος.
 mel, llis, οὐδ. μέλι.
 melior, us, καλλίων.
 memor, ōris, μνήμων.
 memoria, ae, θ. μνήμη.
 Menelaus, i, ἀρ. Μενέλαος.
 mensa, ae, θ. τράπεζα.
 meo, āvi, ātum, āre, 1 πορεύο-
 μαι, ἔρχομαι.
 mercator, ōris, ἀρ. ἔμπορος.
 mercatura, ae, θ. ἐμπόριον.
 Mercurius, ii, ἀρ. Ἑρμῆς.
 mereo, ūi, ēre, 2 εἶμαι ἄξιος·
 mereo bene de aliquo = εὖε
 γετῶ, ὠφελῶ τινα.
 Messenii, ōrum, ἀρ. Μεσσήνιοι.
 metuo, ūi, ēre, 3 φοβοῦμαι.
 metus, ūs, ἀρ. φόβος.
 meus, a, um, ἐμός.
 migro, āvi, ātum, āre, 1 μετα-
 βαίνω, πορεύομαι.
 miles, ĩlis, ἀρ. στρατιώτης.
 militaris, e, πολεμικός· res mi-

litāres = τὰ πολεμικά.
 militia, ae, θ. στρατεία.
 mille, χίλιοι, ἐν τῷ ἐνικῶ ἄκλιτον
 ἐπίθ., ἐν τῷ πληθ. milia, um,
 κτλ. οὐσ. κλιτόν.
 Miltiādes, is, ἄρ. Μιλτιάδης.
 Minerva, ae, θ. Ἀθηνᾶ.
 minister, stri, ἄρ. διάκονος, θε-
 ράπων.
 ministra, ae, θ. διάκονος, θε-
 ραπαινίς.
 minīmus, a, um, ἐλάχιστος.
 minor, us, μικρότερος.
 mirus, a, um, θαυμαστός.
 miser, ĕra, ĕrum, ἄθλιος, ἐλεσι-
 νός, δυστυχής.
 misericordia, ae, θ. οἴκτος.
 mitto, misi, missum, ĕre, 3 πέμ-
 πω, στέλλω.
 modestus, a, um, σώφρων.
 modo, ἐπίρρ. μόνον.
 modus, i, ἄρ. τρόπος.
 moenia, um, οὐδ. τείχη.
 molestia, ae, θ. ὄχλησις, δυσχέ-
 ρεια.
 molestus, a, um, βαρύς, ὀχληρός.
 mollis, e, μαλακός, ἀπαλός.
 moneo, ūi, ĭtum, ĕre, 2 προ-
 τρέπω, συμβουλεύω.
 mons, ntis, ἄρ. ὄρος.
 monstro, āvi, ātum, āre, 1 δει-
 κνύω.
 monstrum, i, οὐδ. τέρας.
 morbus, i, ἄρ. νόσος.
 morior, moriūus sum, mori 3
 ἀποθνήσκω.

moror, ātus sum, āri, 1 δια-
 τρίβω.
 mors, rtis, θ. θάνατος.
 morsus, ūs, ἄρ. δῆγμα.
 mortālis, e, θνητός.
 moveo, mōvi, mōtum, ĕre, 2
 κινῶ.
 Mucius, ii, ἄρ. Μούκιος.
 mulier, ĕris, θ. γυνή.
 multitūdo, ĭnis, θ. πλῆθος, πλη-
 θύς.
 multo, āvi, ātum, āre, 1 τιμωρῶ.
 multo exsilio ἐξορίζω.
 multus, a, um, πολὺς ἢ αἰτιατ.
 multum καὶ ἀφαιρτ. multo
 (ἐπὶ συγκρίσεως) ἐπίρρ. = πο-
 λύ, πολὺν χρόνον, πολλῶ.
 munio, ĭvi, ĭtum, ĩre, 4 ὀχυρῶ.
 muraena, ae, θ. μύραινα (ἰχθύς
 κν. σμέρνα).
 murus, i, ἄρ. τεῖχος.
 Musae, ārum, θ. Μοῦσαι.
 muto, āvi, ātum, āre, 1 μετα-
 βάλλω, ἀλλάσσω.

N

nam, σύνδ. διότι.
 nanciscor, nactus sum, nanci-
 sci, 3 τυγχάνω.
 narro, āvi, ātum, āre, 1 διη-
 γοῦμαι.
 natio, ōnis, θ. ἔθνος.
 natus, a, um, γεγονώς, γεννηθείς.
 nauta, ae, ἄρ. ναύτης.
 navālis, e, ναυτικός· navālis pu-

gna = ναυμαχία.

navīgīum, .ii οὐ, πλοῖον,
navīgo, āvi, ātum, āre, 1 πλέω.
navis, is, θ. ναῦς.

-ne, ἐρωτημ. μόριον προσαρτώμε-
νον ἐν τέλει τῆς λέξεως, διὰ τῆς
ὁποίας γίνεται ἡ ἐρώτησις =
ἄρά γε.

ne, σύνδεσμος = μήπως, ἵνα μή·
ne-quidem = οὐδέ.

necessarius, a, um, ἀναγκαῖος.

neco, āvi, ātum, āre, 1 φονεύω.

nefarius, a, um, ἀνόσιος.

neglīgo, ēxi, ectum, ěre, 3
ἀμελῶ.

nego, āvi, ātum, āre, 1 ἀρνοῦ-
μι.

negotium, ii, οὐδ. ὑπόθεσις, ἀ-
σχολία.

nemo, γνκ. nullīus, δτκ. nemīni,
αἰτ. nemīnem, ἀφ. nullo, ἀρ.
οὐδεὶς.

Neptūnus, i, ἀρ. Ποσειδῶν.

neque καὶ nec, σύνδ. οὔτε, καὶ δέν.

Nereus, i, ἀρ. Νηρεὺς (θαλάσ-
σιος θεός)· θυγατέρες τούτου αἱ
Νηρηίδες.

nescio, īvi καὶ īi, ītum, īre, 4
ἀγνοῶ, δέν γνωρίζω.

nihil, οὐδ. ἄκλιτον = οὐδέν, μη-
δέν.

nimis, ἐπίρρ. λίαν, πολύ.

nisi, σύνδ. εἰ μή, ἐάν μή.

nobilis, e, εὐγενής, ἐπιφανής,
γνωστός.

nocceo, ūi, ītum, ěre, 2 βλάπτω.

nomen, īnis, οὐδ. ὄνομα.

nomīno, āvi, ātum, āre, 1 ὀνο-
μάζω.

non, δέν.

nondum, οὐπω.

nonne, ἐρωτημ. μόριον ἐν εὐθείαις
ἐρωτήσεσι = πῶς δέν;

nonnullus, a, um, τίς.

nonus, a, um, ἕνατος.

noster, stra, strum, ἡμέτερος.

notus, a, um, γνωστός.

novem, ἑννέα.

novus, a, um, νέος, ἀσυνήθης.

nox, ctis, θ. νύξ.

nullus, a, um, οὐδεὶς, μηδεὶς.

num, ἐρωτηματικὸν μόριον· 1) ἐν
εὐθείαις ἐρωτήσεσι = μήπως, ἄ-
ρά γε; 2) ἐν πλαγ. ἐρωτ. = ἄν.

Numa, ae, ἀρ. Νουμάς.

numĕro, āvi, ātum, āre, 1 ἀρι-
θμῶ.

numĕrus, i, ἀρ. ἀριθμός.

nunc, ἐπίρρ. νῦν, τώρα.

nunquam, ἐπίρρ. οὐδέποτε.

nuntio, āvi, ātum, āre, 1 ἀναγ-
γέλλω.

nuntius, ii, ἄγγελος, ἀγγελιαφό-
ρος.

nuper, ἐπίρρ. ἄρτι, πρὸ ὀλίγου.

nutrio, īvi, ītum, īre, 4 τρέφω.

0

oboedio, īvi, ītum, īre, 4 ὑπα-
κούω, πείθομαι.

obijcio, jĕci, jectum, ěre, 3 ρί-
πτω.

obrūo, rūi, rūtum, ěre, 3 κατακαλύπτω.
 obsĕcro, āvi, ātum, āre, 1 ἱκετεύω.
 obtempĕro, āvi, ātum, āre, 1 πείθομαι, ὑπακούω.
 occasio, ōnis, θ. εὐκαιρία.
 occūpo, āvi, ātum, āre, 1 καταλαμβάνω.
 Octaviānus, i, ἀρ. Ὀκταβιανός.
 octo, ὀκτώ.
 oculus, i, ἀρ. ὀφθαλμός.
 odium, ii, οὐδ. τὸ μῖσος.
 officium, ii, οὐδ. καθήκον.
 olim, ἐπίρρ. ποτέ, κάποτε.
 omnis, e, πᾶς.
 omnīno, ἐπίρρ. πάντως· omnīno non, οὐδαμῶς.
 onĕro, āvi, ātum, āre, 1 ἐπιβαρύνω.
 opes, um, θ. πλοῦτος, θησαυροί, εὐπορία.
 oppīdum, i, οὐδ. πόλις.
 opprīmo, pressi, pressum, ěre, 3 καταπιέζω, ματαιῶ, καταστρέφω.
 oppugno, āvi, ātum, āre, 1 πολιορκῶ.
 optīmus, a, um, ἄριστος.
 opto, āvi, ātum, āre, 1 εὐχομαι, παρακαλῶ, ἐπιθυμῶ.
 opulentus, a, um, πλούσιος.
 opus, ěris, οὐδ. ἔργον.
 ora, ae, ἀκτή, παραλία.
 oracūlum, i, οὐδ. μνητεῖον, γρησμός.

oratio, ōnis, θ. λόγος.
 ornamentum, i, οὐδ. κόσμημα.
 orno, āvi, ātum, āre, 1 κοσμῶ.
 oro, āvi, ātum, āre, 1 παρακαλῶ.
 otīōsus, a, um, ἀπρόγμων, ἀργός.
 Ovidius, ii, ἀρ. Ὀβίδιος.

P

P. = Publius, ii, ἀρ. Πόπλιος.
 Padus, i, ἀρ. Πάδος, ποταμὸς τῆς Ἰταλίας (νῦν Po).
 paene, ἐπίρρ. σχεδόν.
 paeninsula, ae, θ. χερσόνησος.
 pagus, i, ἀρ. κώμη.
 paluster, stris, stre, ἐλώδης.
 pareo, ūi, ěre, 2 ὑπακούω.
 pario, pepĕri, partum, ěre, 3 παρασκευάζω, παρέχω.
 Paris, īdis, ἀρ. Πάρις.
 paro, āvi, ātum, āre, 1 παρασκευάζω, παρέχω, προξενῶ· paro bellum = παρασκευάζω πόλεμον, παρασκευάζομαι πρὸς πόλεμον.
 pars, partis, θ. μέρος.
 parvus, a, um, μικρός.
 pascuum, i, οὐδ. βοσκή.
 pateo, ūi, ěre, 2 ἀναπέπταμαι, ἐκτείνομαι.
 pater, tris, ἀρ. πατήρ· patres, um = οἱ πατρίκιοι.
 patria, ae, θ. πατρίς.
 patricii, ōrum, ἀρ. πατρίκιοι.
 patrius, a, um, πάτριος, πατρῷος.
 Patrūclus, i, ἀρ. Πάτροκλος.

- paucus, a, um, (σχεδόν μόνον κα-
 τὰ πληθ.) ὀλίγοι.
 paulātim, ἐπίρρ. κατὰ μικρόν.
 paulo, ἐπίρρ. ἀφαιρτικ. μικρῶ, ὀ-
 λίγον paulo post = μετ' ὀλίγον.
 Paulus, i, ἄρ. Παῦλος.
 pauper, ἔρις, πτωχός.
 Pausanias, ae, ἄρ. Παυσανίας.
 pax, pacis, θ. εἰρήνη.
 pecco, āvi, ātum, āre, 1 ἀμαρ-
 τάνω.
 pecunia, ae, θ. χρήματα, περι-
 ουσία.
 pedes, itis, ἄρ. ὁ πεζός (στρα-
 τιώτης).
 pedester, stris, stre, πεζικός· co-
 piae pedestres = τὸ πεζικόν.
 peditātus, ūs, ἄρ. πεζικόν.
 pello, pepŭli, pulsum, ěre, 3 ἀπο-
 κρούω.
 per, πρόθ. μετ' αἰτιατικ. = ἀνά τι,
 κατὰ τι, διὰ τινος.
 peregrīnus, a, um, ξένος.
 periculōsus, a, um, ἐπικίνδυνος.
 pericŭlum, i, οὐδ. κίνδυνος.
 perītus, a, um, ἔμπειρος.
 permagnus, a, um, πολὺ μέγας.
 permitto, mīsi, missum, ěre, 3
 ἐπιτρέπω, παραδίδω.
 permultus, a, um, παρὰ πολὺς.
 pernicies, ēi, θ. ὄλεθρος.
 perniciōsus, a, um, ὀλέθριος.
 Persae, ārum, ἄρ. Πέρσαι.
 perterreο, ūi, itum, ěre, 2 κατα-
 φοβῶ, καταπλήσσω, κατατρο-
 μάζω.
- perturbo, āvi, ātum, āre, 1 τα-
 ράττω.
 pes, pedis, ἄρ. πούς· pedibus =
 πεζῆ.
 pessīmus, a, um, χειρίστος.
 pestilentia, ae, θ. λοιμός.
 peto, īvi καὶ ii, itum, ěre, 3
 ζητῶ, παρακαλῶ.
 pietas, ātis, θ. εὐσέβεια.
 piger, gra, grum, νωθρός.
 pilum, i, οὐδ. ἀκόντιον.
 piscīna, ae, θ. ἰχθυοτροφεῖον.
 piscis, is, ἄρ. ἰχθύς.
 pius, a, um, εὐσεβής.
 placeo, ūi, itum, ěre, 2 ἀρέσκω.
 placo, āvi, ātum, āre, 1 ἐξιλεῶ,
 καταπραΰνω.
 planities, ēi, θ. πεδιάς.
 Plataeae, ārum, θ. Πλαταιαί.
 platānus, i, θ. πλάτανος.
 plebs, plebis, θ. πληθὺς, πληβεῖοι.
 plenus, a, um, πλήρης.
 plerumque, ἐπίρρ. ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ.
 poena, ae, θ. ποινή.
 Poeni, ōnum. ἄρ. Καρχηδόνιοι.
 Poenus. i. ἄρ. Καρχηδόνιος.
 poēta, ἄρ. ποιητής.
 polliceor, citus sum, cēri, 2 ὑπι-
 σχοῦμαι.
 Pollio, ōnis, ἄρ., βλ. Vedius.
 pomifer, ěra, ěrum, ὀπωροφό-
 ρος.
 Pompējus, i, ἄρ. Πομπήιος.
 Pompilius, ii, ἄρ. Πομπίλιος.
 pono, posŭi, positum, ěre, 3
 θέτω· pono castra = στρατο-

πεδεύω.
 porŭlus, i, ἄρ. λαός.
 porŭlus, i, θ. λεύκη.
 Porsenna, ae, ἄρ. Πορσήνας.
 porto, āvi, ātum, āre, 1 κομίζω,
 φέρω.
 portus, ūs, ἄρ. λιμὴν.
 posco, poposci, poscēre, 3 ζητῶ.
 possum, potui, posse, δύναμαι.
 post, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. = μετά τι.
 postea, ἐπίρρ. ὕστερον.
 postērus, ὕστερος· postēro die
 τῇ ὕστεραίᾳ.
 postquam, σύνδ. χρον. = ἀφοῦ,
 ἄφ' ὅτου.
 postrēmo, ἐπίρρ. τελευταῖον, τέλος.
 postŭlo, āvi, ātum, āre, 1 ἀ-
 παιτῶ.
 potēns, ntis, ἰσχυρός, δυνατός, ἰ-
 κανός.
 potentia, ae, θ. δύναμις, ἰσχός.
 praeeo, hŭi, hŭtum, ēre, 2 πα-
 ρέχω.
 praeceptum, i, οὐδ. παραινέσεις,
 συμβουλή.
 praecipio, cēpi, ceptum, ěre, 3
 διατάσσω.
 praeclārus, a, um, περίφημος, ἔν-
 δοξος, ὀνομαστός, ἐξαιρετός.
 praeda, ae, θ. λεία.
 praedīco, xi, ctum, ěre, 3 προ-
 λέγω.
 praesidium, ii, οὐδ. φρουρά.
 praesum, fui, esse, προΐσταμαι,
 ἡγοῦμαι.
 praeter, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. =

πλήν, ἐκτός.
 praeterea, ἐπίρρ. πρὸς τούτοις.
 praetervēhor, vectus sum, i, 3
 παρέρχομαι.
 praetor, ōris, ἄρ. πραιίτωρ, στρα-
 τηγός.
 preces, precum, θ. παράκλησις.
 pretiōsus, a, um, πολύτιμος.
 Priāmus, i, ἄρ. Πρίαμος.
 Priēna, ae, θ. Πριήνη.
 primo, ἐπίρρ. κατὰ πρῶτον.
 primus, a, um, πρῶτος.
 princeps, cŭpis, ἄρ. ἡγεμών.
 priscus, a, um, ἀρχαῖος.
 Priscus, i, ἄρ. Πρίσκος (πρεσβύ-
 τερος).
 priusquam, σύνδ. πρὶν ἢ.
 privo, āvi, ātum, āre, 1 στερῶ.
 pro, πρόθ. μετ' ἀφαιρτκ. = ἀντί
 μετὰ γνκ., ὑπὲρ μετὰ γνκ., συμ-
 φάνως πρὸς τι.
 probo, āvi, ātum, āre, 1 ἐπιδοκι-
 μάζω.
 probus, a, um, χρηστός, ἀγαθός.
 procul, ἐπίρρ. μακράν.
 prodītor, ōris, ἄρ. προδότης.
 proelium, ii, οὐδ. μάχη.
 proficiscor, profectus sum, pro-
 ficisci, 3 πορεύομαι.
 profiteor, fessus sum, ēri, 2 ὁμο-
 λογῶ, λέγω.
 prohibeo, hŭi, hŭtum, ēre, 2 κω-
 λῶ, ἐμποδίζω.
 promissum, i, οὐδ. ὑπόσχεσις.
 prope, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. = πλη-
 σίον τινός.

prop̄ero, āvi, ātum, āre, 1
 σπεύδω.
 propinquus, a, um, ἐγγύς ὄν,
 πλησιόχωρος.
 propter, πρόθ. μετ' αἰτιατικ. = διὰ
 μετ' αἰτιατικ.
 propterea, ἐπίρρ. διὰ τοῦτο.
 propulso, āvi, ātum, āre, 1 ἀπο-
 κρούω, ἀπωθῶ.
 provideo, vīdi, vīsum, ēre, 2
 προβλέπω.
 provincia, ae, θ. ἐπαρχία.
 prudens, ntis, συνετός.
 prudenter, ἐπίρρ. συνετῶς, φρο-
 νίμως.
 prudentia, ae, θ. σύνεσις, φρό-
 νησις.
 Prusia, ae, ἄρ. Προυσίας.
 publicus, a, um, δημόσιος.
 puella, ae, θ. κοράσιον.
 puer, ěri, ἄρ. παῖς, δοῦλος.
 pugna, ae, θ. μάχη.
 pugno, āvi, ātum, āre, 1 μάχομαι,
 πολεμῶ.
 pulcher, chra, chrum, ὡραῖος.
 pulchritūdo, ĩnis, θ. ὡραιότης.
 Punīcus, a, um, Καρχηδονιακός.
 punio, ĩvi, ĩtum, ĩre, 4 τιμωρῶ.
 puto, āvi, ātum, āre, 1 νομίζω.
 Pyrenaei, ōrum, ἄρ. τὰ Πυρηναῖα.
 Pythagōras, ae, ἄρ. Πυθαγόρας,
 μέγας σοφὸς τῆς ἀρχαιότητος ἐκ
 Σάμου (572 - 500 π.Χ.).

Q

quadragesīmus, a, um, τεσσαρα-

κοστός.
 quadragesīmus, a, um, τετρα-
 κοσιοστός.
 quaero, sīvi, sītum, ěre, 3 ἐ-
 ρωτῶ.
 quaestor, ōris, ἄρ. ταμίης.
 qualis, e, ὁποῖος.
 quam, ἐπίρρ. 1) μετ' ἐπιθ.: πό-
 στον πολὺ· 2) μετὰ συγκριτι-
 κόν: ἦ.
 quamdiu, ἐπίρρ. ἐφ' ὅσον.
 quamquam, σύνδ. εἰ καί, ἂν καί.
 quantus, a, um, (ὁ)πόσος.
 quartus, a, um, τέταρτος.
 quasi, ἐπίρρ. ὥσπερ.
 quattuor, τέσσαρες, α.
 -que, ἐγκλιτ. τε, καί.
 qui ? quae ? quod ? τίς ; τί ;
 qui, quae, quod, ὅς, ὅστις, ὁ ὁ-
 ποῖος.
 quia, σύνδ. διότι, ἐπειδὴ.
 quicumque, quaecumque, quod-
 cumque = ὅστισδήποτε.
 quidam, quaedam, quiddam ἢ
 quoddam, τίς, τί.
 quiētus, a, um, ἤσυχος.
 quīndēcim, δέκα πέντε.
 quingentesīmus, a, um, πεντακο-
 σιοστός.
 quingenti, ae, a, πεντακόσιοι.
 quinquagesīmus, a, um, πεντη-
 κοστός.
 quinque, πέντε.
 quintus, a, um, πέμπτος.
 quis ? quid ? τίς ; τί ;
 quod, σύνδ. διότι, ἐπειδὴ.

quomīnus, σύνδ. τιθέμενος (ἄντι τοῦ ne) μετὰ κωλύσεως σημαντικὰ ρ. = ἵνα μή, ὥστε νὰ μή.
 quomōdo, ἐπίρρ. τίνι τρόπῳ, πῶς.
 quondam, ἐπίρρ. κάποτε.
 quoniam, σύνδ. ἐπειδὴ.
 quoque, σύνδ. ἐπιτασσόμενος = καί, ὡσαύτως, ἔτι.
 quotannis, ἐπίρρ. κατ' ἔτος
 quoties, ἐπίρρ. ὁσάκις.

R

rapio, rapūi, raptum, ἔρε, 3 ἀρπάζω, σύρω.
 raptō, āvi, ātum, āre, 1 ἀρπάζω.
 raptus, a, um, ἀρπαγείς.
 raro, ἐπίρρ. σπανίως.
 ratio, ōnis, θ. τρόπος.
 recito, āvi, ātum, āre, 1 ἀναγινώσκω.
 recupero, āvi, ātum, āre, 1 ἀνακτῶμαι.
 reditus, ūs, ἀρ. ἐπάνοδος.
 redūco, xi, ctum, ἔρε, 3 ἐπανάγω, ἐπαναφέρω.
 regīna, ae, θ. βασίλισσα.
 regio, ōnis, θ. χώρα.
 regius, a, um, βασιλικός.
 regnum, i, οὐδ. βασιλείον.
 rego, xi, ctum, ἔρε, 3 κυβερνῶ, διοικῶ.
 relēgo, āvi, ātum, āre, 1 ἐξορίζω.
 religo, āvi, ātum, āre, 1 δένω

(τινά).
 reliquiae, ārum, θ. λείψανα.
 reliquus, a, um, λοιπός, ὑπόλοιπος.
 remedium, ii, οὐδ. φάρμακον (γιατρικό).
 remīgro, āvi, ātum, āre, 1 ἐπανέρχομαι.
 Remus, i, ἀρ. Ρέμος.
 renōvo, āvi, ātum, āre, 1 ἀνανεῶ.
 reperio, repperi, pertum, i re, 4 ἀνευρίσκω.
 repeto, i vi, itum, ἔρε, 3 ἀπαιτῶ.
 repeto poenas ab aliquo = τιμωρῶ τινα.
 repudio, āvi, ātum, āre, 1 ἀποδοκιμάζω, ἀπορρίπτω.
 res, rei, θ. πράγμα· res adversae = ἀτυχίαι· res bellīca = τὰ πολεμικά· res militāris = τὰ πολεμικά· res publīca = πολιτεία· res secundae = εὐτυχίαι.
 respondeo, spondi, sponsum, ēre, 2 ἀποκρίνομαι.
 restituo, stitūi, stitutum, ἔρε, 3 πάλιν ἀνορθῶ.
 revēra, ἐπίρρ. τῷ ὄντι, ἀληθῶς.
 revoco, āvi, ātum, āre, 1 ἀνακαλῶ.
 rex, regis, ἀρ. βασιλεύς.
 rogo, āvi, ātum, āre, 1· 1) παρακαλῶ· 2) rogo legem, προτείνω νόμον.
 rogas, i, ἀρ. πυρά.
 Roma, ae, θ. Ρώμη.

Romānus, a, um, Ρωμαϊκός.
 Romānus, i, ἄρ. Ρωμαῖος.
 Romūlus, i, ἄρ. Ρωμύλος.
 rosa, ae, θ. ρόδον (τριαντάφυλλον).
 ruo, rui, rutum, ἔρε, 3 ὁρμῶ.
 rustīcus, a, um, ἀγροτικός.
 rutīlus, a, um, πυρρός, ξανθός.

S

Sabīna, ae, θ. Σαβίνη.
 Sabīnus, i, ἄρ. Σαβῖνος.
 sacer, cra, crum, ἱερός.
 sacrificatio, ōnis, θ. θυσία.
 sacrificium, ii, οὐδ. θυσία.
 sacrifico, āvi, ātum, āre, 1 θυσιάζω.
 saecūlum, i, οὐδ. αἰών.
 saepe, ἐπίρρ. πολλάκις.
 saevio, īi, ītum, īre, 4 μαίνομαι.
 saevus, a, um, ἄγριος.
 sagitta, ae, θ. βέλος.
 Saguntum, i, οὐδ. Σάγουντον (ἀρχαία πόλις τῆς Ἰσπανίας).
 Salāmis, īnis, θ. Σαλαμῖς.
 salūber, bris, bre, ὑγιεινός.
 salutāris, e, σωτήριος, χρήσιμος.
 salūto, āvi, ātum, āre, 1 χειρι-
 τίζω.
 salveo, ēre, 2 εὐχρηστος ἢ προσ-
 τακτικὴ salve = χαῖρε.
 Samnītes, tum, ἄρ. Σαμνῖται
 (λαὸς τῆς Κάτω Ἰταλίας).
 sano, āvi, ātum, āre, 1 θερα-
 πεύω.

sanus, a, um, ὑγιής.
 sapiens, ntis, σοφός.
 sapientia, ae, θ. σοφία.
 Sardes, ium, θ. Σάρδεις.
 Sarpēdon, ōnis, ἄρ. Σαρπηδών,
 βασιλεὺς τῶν Λυκίων.
 satis, ἐπίρρ. ἀρκούντως, ἀρκετόν
 satis est ἀρκεῖ.
 Saturnus, i, Κρόνος.
 saxum, i, οὐδ. λίθος.
 Scaevōla, ae, ἄρ. Σκαϊόλας.
 scelus, ἔris, οὐδ. ἀνοσιούργημα.
 schola, ae, θ. σχολεῖον.
 scio, scīvi, scītum, scīre, 4 γι-
 νώσκω, γνωρίζω.
 Scipio, ōnis, ἄρσ. Σκιπίων.
 scriba, ae, ἄρ. γραφεύς.
 scriptor, ōris, ἄρ. συγγραφεύς.
 scutum, i, οὐδ. ἀσπίς (ποδῆρης).
 secum = cum se μεθ' ἑαυτοῦ.
 secundus, a, um, δεύτερος, εὐ-
 μενής: planities secunda = πε-
 διὰς ἐπιτηδεῖα (κατάλληλος).
 res secundae = εὐτυχίαι: secun-
 dus ventus = οὐριος ἄνεμος.
 secunda fortūna = εὐνοϊκὴ
 τύχη.
 sed, σύνδ. ἀλλά: sed etiam = ἀλ-
 λά καί.
 sedeo, sedi, sessum, ēre, 2 κά-
 θημαι.
 seditio, ōnis, θ. στάσις.
 sedūlus, a, um, πρόθυμος, φιλό-
 πονος.
 semel, ἐπίρρ. ἀριθμ. ἅπαξ.
 semper, ἐπίρρ. πάντοτε.

- senātor, ōris, ἄρσ. συγκλητικός.
 senātus, ūs, ἄρσ. σύγκλητος.
 senex, senis, ἄρσ. γέρον, ἐν βροθεῖ
 γήρατι.
 sententia, ae, θ. γνώμη· meā
 sententiā = κατὰ τὴν ἐμὴν γνώ-
 μην.
 sentio, sensi, sensum, īre, 4 ἀντι-
 λαμβάνομαι, ἐνοῶ.
 sepāro, āvi, ātum, āre, 1 χω-
 ρίζω.
 septem, ἑπτά.
 septendēcim, δέκα ἑπτά.
 septīmus, a, um, ἑβδομος.
 septingentesīmus, a, um, ἑπτα-
 κοσιοστός.
 septuagesīmus, a, um, ἑβδομη-
 κοστός.
 sequor, secūtus sum, sequi, 3
 ἀκολουθῶ.
 sermo, ōnis, ἄρ. λόγος.
 servio, īvi, ītum, īre, 4 εἶμαι ἢ
 ὑπηρετῶ ὡς δοῦλος.
 servītus, tūtis, θ. δουλεία.
 Servius, ii, ἄρ. Σέρβιος.
 servo, āvi, ātum, āre, 1 σώζω,
 διατήρῶ, διαφυλάττω.
 servus, i, ἄρ. δοῦλος.
 severītas, ātis, θ. ἀστηρότης.
 sevērus, a, um, ἀστηρός.
 sex, ἕξ.
 sexagesīmus, a, um, ἑξήκοστός.
 sextus, a, um, ἕκτος.
 si, σύνδ. εἰ, ἐάν, ἄν.
 sic, ἐπίρρ. οὕτω, ὧδε (ὡς ἐξῆς).
 Sicilia, ae, θ. Σικελία.
 sileo, ūi, ēre, 2 σιωπῶ.
 silva, ae, θ. δάσος.
 similis, e, ὅμοιος.
 simulacrum, i, οὐδ. ὁμοίωμα, εἰ-
 κών, ἄγαλμα.
 sine, πρόθ. μετ' ἀφαιρτικ. = ἄνευ.
 singūli, ae, a, ἕκαστος, εἰς ἕκα-
 στος, ἀνὰ ἕνα.
 sinister, stra, strum, ἀριστερός.
 Sirēnes, um, θ. Σειρήνες.
 situs, a, um, καίμενος· situs sum
 = καίμαι.
 socius, ii, ἄρ. κοινωνός, σύμμα-
 χος, ἑταῖρος, ὁπαδός.
 Socrātes, is, ἄρ. Σωκράτης.
 soleo, solūtus sum, ēre, 2 συν-
 ηθίζω.
 Solo, ōnis, ἄρ. Σόλων.
 solum, i, οὐδ. ἕδαφος· aequo solo
 = κατεδαφίζω.
 solus, a, um, μόνος· solum, ἐπίρρ.
 μόνον· non solum = οὐ μόνον.
 solvo, solvi, solūtum, ēre, 3 λύω,
 ἀπαλλάσσω.
 somnus, i, ἄρ. ὕπνος.
 sonītus, ūs, ἄρ. ἦχος.
 Sparta, ae, θ. Σπάρτη.
 spatium, ii, οὐδ. διάστημα.
 species, eī, θ. ὄψις, μορφή· spe-
 cie = κατὰ τὸ φαινόμενον.
 specto, āvi, ātum, āre, 1 βλέπω,
 παρατηρῶ.
 spero, āvi, ātum, āre, 1 ἐλπίζω.
 spes, spei, θ. ἐλπίς.
 spiro, āvi, ātum, āre, 1 ἀνα-
 πνέω, ζῶ.

statim, ἐπίρρ. εὐθύς.
 statua, ae, θ. ἄγαλμα.
 sto, steti, statum, āre, 1 ἵστα-
 μι.
 strenuus, a, um, δραστήριος.
 strepĭtus, ūs, ἀρ. κρότος, θόρυ-
 βος.
 studeo, dūi, ěre, 2 προσπαθῶ.
 stultus, a, um, μωρός, ἀνόητος.
 suadeo, suāsi, suāsum, ěre, 2
 πείθω, συμβουλεύω.
 suāvis, e, ἡδύς, γλυκύς, ἐπαγω-
 γός, εὐχάριστος.
 sub, πρόθ. μετ' αἰτ. = περὶ μετ'
 αἰτιατκ.
 subĭgo, bēgi, bactum, ěre, 3
 ὑποτάσσω.
 subĭto, ἐπίρρ. αἴφνης.
 Suēbi, ōrum, ἀρ. Σουήβοι (γερ-
 μανικὸν ἔθνος).
 sui, sibi, se, ἄντων. αὐτοπαθ. =
 ἑαυτοῦ — ἐαυτῶν.
 Sulla, ae, ἀρ. Σύλλας.
 sum, fui, esse, εἰμί, εἶμι.
 summa, ae, θ. τὸ ὅλον· summa
 imperii = ἡγεμονία, ἀρχηγία.
 summus, a, um, μέγιστος, ὑπέρ-
 τatos, ἀνώτατος.
 superbia, ae, θ. ὑπερηφάνεια.
 superbus, a, um, ὑπερήφανος.
 Superbus, i, ἀρ. Σούπερβος (ὑ-
 περήφανος).
 supĕro, āvi, ātum, āre, 1 νικῶ,
 καταβάλλω, ὑπερβάλλω, ὑπερ-
 βάνω.
 supersum, fui, esse, ὑπολείπομαι.

supplicium, ii, οὐδ. τιμωρία, μά-
 λιστα δὲ ἡ ἐσχάτη, ὁ θάνατος.
 supra, ἐπίρρ. ἀνωτέρω.
 supra, πρόθ. μετ' αἰτ. = ὑπὲρ μετ'
 αἰτιατκ.
 sustento, āvi, ātum, āre, 1 ὑπο-
 μένω.
 sustineo, tinūi, tentum, ěre, 2
 ὑπομένω.
 suus, a, um, ὁ, ἡ, τὸ ἑαυτοῦ, ἐκυ-
 τῆς.

T

taceo, ūi, ĭtum, ěre, 2 σιωπῶ.
 talis, e, τοιοῦτος.
 tam, ἐπίρρ. τόσον (πολύ).
 tamen, σύνδ. ὅμως.
 tandem, ἐπίρρ. ἐπὶ τέλους.
 tantus, a, um, τοσοῦτος.
 Tarquinius, ii, ἀρ. Ταρκύνιος.
 taurus, i, ἀρ. ταῦρος.
 Tellus, i, ἀρ. Τέλλος.
 telum, i, οὐδ. βέλος· πλ. tela,
 ōrum = ὅπλα ἐπιθετικά (ἀντιθ-
 arma, ōrum).
 templum, i, οὐδ. ναός.
 tempto, āvi, ātum, āre, 1 ἀπο-
 πειρῶμαι.
 tempus, ōris, οὐδ. χρόνος.
 Tenēdus, i, θ. Τένεδος.
 teneo, tenūi, tentum, ěre, 2 κρα-
 τῶ, ἔχω, διατηρῶ· memoriā
 teneo = ἐν τῇ μνήμῃ κρατῶ,
 ἐνθυμοῦμαι.
 ter, ἐπίρρ. τρίς.

- Terentius, ii, ἄρ. Τερέντιος.
 tergum, i, οὐδ. νῶτον· terga verto
 = στρέφω τὰ νῶτα, τρέπομαι εἰς
 (ἄτακτον) φυγῆν.
 termīno, āvi, ātum, āre, 1 πε-
 ρατῶ, τελειῶνω.
 terra, ae, θ. γῆ, χώρα.
 terreo, rūi, rītum, ēre, 2 τρομά-
 ζω, φοβῶ, ταράσσω.
 terribīlis, e, φοβερός.
 terror, ōris, ἄρ. τρόμος.
 tertius, a, um, τρίτος.
 testamentum, i, οὐδ. διαθήκη.
 Teutōni, ōrum, ἄρ. Τεύτονες.
 Themistōcles, is, ἄρ. Θεμιστο-
 κλῆς.
 Thermopylae, ārum, θ. Θερμο-
 πύλαι.
 Ti = Tiberius, ii, ἄρ. Τιβέριος.
 Tiberīnus, a, um, ὁ ἀνήκων εἰς
 τὸν Τίβεριν· Tiberīna insūla
 = νῆσος τοῦ Τιβέρεως.
 Ticīnus, i, ἄρ. Τίκινος (παραπό-
 ταμος τοῦ Πάδου).
 timeo, ūi, ēre, 2 φοβοῦμαι.
 timor, ōris, ἄρ. φόβος.
 tolēro, āvi, ātum, āre, 1 ὑπο-
 μένω.
 tormentum, i, οὐδ. βασανιστή-
 ριον.
 totus, a, um, ὅλος, ὁλόκληρος.
 tranquillitas, ātis, θ. νηνεμία.
 tranquillus, a, um, ἥσυχος, ἀτά-
 ρακτος.
 transgredior, gressus sum, i,
 3 διαβαίνω, διαπλέω.
 transporto, āvi, ātum, āre, 1
 μετακομίζω.
 Trasimēnus, i, ἄρ. Τρασιμένη
 (λίμνη τῆς Ἐτρουρίας).
 tres, tria, τρεῖς, τρία.
 tribūnus militum, χιλιάρχος.
 tribūnus plebis, καὶ ἀπλῶς tri-
 būnus, i, δήμαρχος.
 tricesīmus, a, um, τριακοστός.
 tristis, e, θλιβερός.
 triumphātor, ōris, ἄρ. θριαμ-
 βευτής.
 triumpho, āvi, ātum, āre, 1
 θριαμβεύω, κατὰ γω θρίαμβον.
 Troja, ae, θ. Τροία.
 Trojānus, a, um, Τρωικός· Tro-
 jāni, ōrum = Τρωῆες.
 tu, σύ.
 tueor, (tutātus sum), ēri, 2 προ-
 φυλάττω, διασφάζω.
 Tullius, ii, ἄρ. Τύλλιος.
 Tullus, i, ἄρ. Τύλλος.
 tum, ἐπίρρ. τότε, ἔπειτα.
 turpis, e, αἰσχρός, ἐπρονείδιστος.
 tutor, tātus sum, tāri, 1 προ-
 στατεύω.
 tutus, a, um, ἀσφαλής.
 tuus, a, um, σός.
 Tyrii, ōrum, ἄρ. Τύριοι (κάτοι-
 κοι τῆς Τύρου, πόλεως τῆς Συ-
 ρίας).
 Tyrrhēnus, a, um, Τυρρηνι-
 κός.
 Tyrtaeus, i, ἄρ. Τυρταῖος.

U

ubi ? ἐπίρρ. ποῦ ;
 ubi, ἐπίρρ. ἐνθα, ὅπου.
 Ulixes, is, ἄρ. Ὀδυσσεύς.
 ultimus, a, um, ἔσχατος.
 umbra, ae, θ. σκιά.
 umērus, i, ἄρ. ὄμος.
 unda, ae, θ. κύμα.
 unde, ἐπίρρ. ὅπουθεν.
 undesexagesimus, a, um, πεντη-
 κοστὸς ἑνατος.
 universus, a, um, σύμπας.
 unquam (προηγουμένης ἀρνήσε-
 ως) ποτέ.
 unus, a, um, εἷς, μόνος unā cum
 = ὁμοῦ μέ.
 urbs, bis, θ. πόλις, ἄστν.
 ursus, i, ἄρ. ἄρκτος.
 usque ad, μέχρι.
 ut, ὡς, καθὼς, ἵνα, ὥστε.
 uter, utra, utrum, πότερος u-
 trum — an πότερον — ἤ.
 uterque, utraq̄ue, utrumque, ἐ-
 κάτερος, ἀμφοτέροι.
 utilis, e, ὠφέλιμος.
 utinam, εἴθε.
 utor, usus sum, uti, 3 μεταχειρί-
 ζομαι.
 uva, ae, θ. σταφυλή.
 uxor, ōris, θ. σύζυγος.

V

valde, ἐπίρρ. σφόδρα, πολύ.
 valeo, lūi, ēre, 2 ὑγιαίνω.

valetudo, īnis, θ. κατάστασις ὑ-
 γείας· bona valetudo ὑγεία.
 validus, a, um, εὐρωστος, ρωμα-
 λῆος.
 vallum, i, οὐδ. χαράκιωμα, πρό-
 χωμα.
 varius, a, um, ποικίλος, διάφο-
 ρος.
 vas, vasis, οὐδ. ἀγγεῖον ὁ πλῆθ.
 μόνον κατὰ τὴν β' κλίσιν vasa,
 ōrum.
 vasto, āvi, ātum, āre, 1 λεηλα-
 τῶ, ἐρημῶ.
 vates, is, ἄρ. μάντις.
 Vedius Pollio, ἄρ. Βήδιος Πολ-
 λίων, πλούσιος Ρωμαῖος ἵππεύς.
 vehemens, ntis, σφοδρὸς, ὀρμη-
 τικὸς.
 velut, ἐπίρρ. ὡς, ὥσπερ.
 venenum, i, οὐδ. δηλητήριον.
 venio, vēni, ventum, īre, 4 ἔρ-
 χομαι.
 venor, ātus sum, āri, 1 κυνηγῶ.
 ventus, i, ἀι. ἄνεμος.
 Venus, ěris, θ. Ἀφροδίτη.
 verbum, i, οὐδ. λόγος, λέξις.
 vereor, rītus sum, rēri, 2 φοβοῦ-
 μαι.
 Vergilius, ii, ἄρ. Βεργίλιος.
 veritas, ātis, θ. ἀλήθεια.
 vero, σύνδ. δέ, ἀλλά.
 Verōna, ae, θ. Βερώνη.
 verto, rti, rsum, ěre, 3 στρέφω·
 verto terga στρέφω τὰ νῶτα :
 τρέπομαι εἰς (ἄτακτον) φυγῆν.
 verum, i, οὐδ. τὸ ἀληθές.

- vesper, ěri, άρ. έσπέρα.
 Vestia, ae, θ. Έστία.
 vester, stra, strum, ύμέτερος (ιδι-
 κός σας).
 vestimentum, i, ούδ. ιμάτιον,
 έσθής.
 vestio, i vi, itum, ire, 4 ένδύω,
 καλύπτω.
 Vettōnes, um, άρ. Βέττωνες, έ-
 θνος τής Έσπανίας.
 vetus, tēris, παλαιός, άρχαίος.
 vexo, āvi, ātum, āre, 1 βλάπτω,
 κακῶ, διαφθείρω, βασανίζω.
 via, ae, θ. όδός.
 vicīnus, a, um, γειτονικός.
 victor, ōris, άρ. νικητής.
 victoria, ae, θ. νίκη.
 victus, ūs, άρ. τὰ πρὸς τὸν βίον,
 τὰ έπιτήδεια.
 vicus, i, άρ. κόμη.
 video, vidi, visum, ēre, 2 βλέπω.
 παθ. videor, visus sum, ēri,
 δοκῶ, φαίνομαι.
 viginti, είκοσι.
 villa, ae, θ. έπαυλις.
 vincio, nxi, netum, ire, 4 δένω,
 δεσμεύω.
 vinco, vīci, victum, ěre, 3 νι-
 κῶ.
 vincūlum, i, ούδ. δεσμός.
 vinum, i ούδ. οίνος.
 viŃlo, āvi, ātum, āre, 1 βιάζο-
 μαί τινα, κακοποιῶ, βλάπτω.
 vir, viri, άρ. άνήρ.
 virgo, gīnis, θ. παρθένος.
 vis, αιτ. vim, άφ. vi πληθ. vi-
 res, virium κτλ., θ. δύναμις.
 visīto, āvi, ātum, āre, 1 έπισκέ-
 πτομαι.
 vita, ae, θ. ζωή, βίος.
 vito, āvi, ātum, āre, 1 άπο-
 φεύγω.
 vitupěro, āvi, ātum, āre, 1 ψέ-
 γω, κατηγοροῶ.
 voco, āvi, ātum, āre, 1 καλῶ,
 προσκαλῶ.
 voluntas, ātis, θ. θέλησις.
 vox, vocis, θ. φωνή.
 vulněro, āvi, ātum, āre, 1 πλη-
 γώνω.
 vulnus, něris, ούδ. τραῦμα, πλη-
 γή, κτύπημα.
 vultus, ūs, άρ. όψις, πρόσωπον.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ
ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ
ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΑ ΔΙΑ ΤΩΝ ΚΑΘ' ΕΚΑΣΤΗΝ ΠΕΡΙΚΟΠΩΝ

Α'. Αφαιρετική.

1. 'Αφαιρετική τοῦ ὄργανου. Περικοπαί : 1. 3 - 11. 13. 17. 18. 20. 21. 23 - 25. 27. 28. 31 - 37.
2. 'Αφαιρετική τῆς ιδιότητος. Περικοπαί : 15. 17. 18. 20. 23. 26. 28. 29. 38. 41. 44.
3. 'Αφαιρετική τοῦ τρόπου. Περικοπαί : 14. 25. 28. 39. 46. 48.
4. 'Αφαιρετική τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου. Περικοπαί : 16. 17. 18. 20. 22. 23. 27. 38. 40. 42. 44. 45.
5. 'Αφαιρετική τοῦ ἀναγκαστικοῦ αἰτίου. Περικοπαί : 12. 13. 15. 23. 33.
6. 'Αφαιρετική τοῦ κατὰ τι ἢ τῆς ἀναφορᾶς. Περικοπαί : 11. 13. 26. 28. 33. 47.
7. 'Αφαιρετική τοῦ χρόνου. Περικοπαί : 28. 29. 32. 33. 37 - 41. 43. 46. 47. 52. 54.

Β'. Προθέσεις.

1. a ἢ ab Περικοπαί : 16. 18. 20. 23 - 25. 28. 31.
2. ad. Περικοπαί : 8. 11. 12. 16. 17. 20. 21. 30.
3. ante. Περικοπαί : 3. 9. 19. 25. 32.
4. apud. Περικοπαί : 10. 14. 21. 26. 38. 46.
5. cum. Περικοπαί : 11 - 13. 15 - 18. 22 - 25. 28.
6. de. Περικοπαί : 32. 39.
7. ex. Περικοπαί : 2. 9. 11 - 13. 17. 18. 20. 22 - 24. 48.
8. in. Περικοπαί : 1. 3 - 5. 9 - 18.
9. inter. Περικοπαί : 8. 10. 13. 30. 43.
10. post. Περικοπαί : 9. 16. 18. 25. 32.
11. pro. Περικοπαί : 9. 14. 19. 33. 37. 38. 39.

Γ'. Σύνδεσμοι.

1. cum. α) χρονικός. Περικοπαί : 11. 12. 16. 17. 23. 24. 28. 36. 39. 40 - 52. 54. β) αἰτιολογικός. Περικοπαί : 11. 12. 14. 18. 21. 49. 50.
2. postquam. Περικοπαί : 18. 27 - 29. 37. 43.
3. quod. (αἰτιολογικός). Περικοπαί : 8. 11. 15. 23. 27. 31. 39.
4. ut. α) τελικός. Περικοπαί : 11. 12. 15. 21 - 23. 26. 28. 35. 37. 38. 40. 41. 53. β) ἀποτελεσματικός. Περικοπαί : 37. 38. 41. 46. 49. 50.
5. ne. (τελικός). Περικοπαί : 11. 19. 22. 48. 52. 53.
6. si. Περικοπαί : 9. 11. 13. 14. 16. 20. 22. 24.
7. nisi. Περικοπαί : 9. 12. 16. 42. 49. 50.
8. quamquam. Περικοπαί : 7. 8. 27. 33. 37. 39.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1 — 2. Πρώτη κλίσις. Ἐνεστώς τῆς ὀριστικῆς τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας.
3. Πρώτη κλίσις. Παρατατικός τῆς ὀριστικῆς τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας.
4. Πρὸς ἐπανάληψιν.
- 5 — 7. Οὐσιαστικά δευτέρας κλίσεως εἰς - us καὶ - um. Ἐπίθετα δευτέρας κλίσεως εἰς - us, - a, - um.
8. Παρακείμενος καὶ ὑπερσυντέλικος τῆς ὀριστικῆς τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας.
9. Ἐνεστώς τῆς προστακτικῆς καὶ οἱ μέλλοντες τῆς ὀριστικῆς τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας.
10. Οὐσιαστικά δευτέρας κλίσεως εἰς - er καὶ - ir. Ἐπίθετα δευτέρας κλίσεως εἰς - er, (ē)ra, (ē)rum.
- 11 — 12. Ἐνεστώς καὶ παρακείμενος ἀπαρεμφάτου τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας. Οἱ χρόνοι τῆς ὑποτακτικῆς τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας.
- 13 — 14. Τὸ βοηθητικὸν esse.
15. Σύνθετα τοῦ esse.
16. Τετάρτη κλίσις. Οἱ ἀπὸ τοῦ θέματος τοῦ ὑπτιῶν σχηματιζόμενοι τύποι τῆς παθητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας.
17. Πέμπτη κλίσις.
18. Πρὸς ἐπανάληψιν.
- 19 — 20. Οἱ ἀπὸ τοῦ θέματος τοῦ ἐνεστώτος σχηματιζόμενοι τύποι τῆς παθητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας.
- 21 — 22. Δευτέρα συζυγία. Ἐνεργητικὴ φωνή.
23. Δευτέρα συζυγία. Παθητικὴ φωνή.
- 24 — 25. Οὐσιαστικά τρίτης κλίσεως ἀρσενικά.
- 26 — 27. Οὐσιαστικά τρίτης κλίσεως θηλυκά.
28. Οὐσιαστικά τρίτης κλίσεως οὐδέτερα.
29. Ἐπίθετα τρίτης κλίσεως εἰς - is, e.
30. Ἐπίθετα τρίτης κλίσεως εἰς - er, (ē)ris, (ē)re.
31. Ἐπίθετα τρίτης κλίσεως μονοκατάληκτα.
32. Πρὸς ἐπανάληψιν.
33. Ὀμολή σύγκρισις ἐπιθέτων.
34. Ἀνόμολος σύγκρισις ἐπιθέτων.
35. Προσωπικὰ καὶ κτηρικὰ ἄντωνιμίαι.
- 36 — 37. Δεικτικὰ ἄντωνιμίαι.
38. Ἀναφορικὰ καὶ ἐρωτηματικὰ ἄντωνιμίαι.
39. Πρὸς ἐπανάληψιν.
- 40 — 42. Τετάρτη συζυγία.
43. Ἀριθμητικὰ.
- 44 — 46. Τρίτη συζυγία.
- 47 — 49. Ρήματα τρίτης συζυγίας εἰς -io λήγοντα.
- 50 — 52. Ρήματα ἀποθετικὰ καὶ ἡμιποθετικὰ.
- 53 — 54. Πρὸς ἐπανάληψιν.

024000019711

